

2016

Faaliyet Raporu

KÖKLÜ - GÜÇLÜ - İNOVATİF

Otokar

İÇİNDEKİLER

01 SUNUŞ

- 02 YÖNETİM KURULU'NUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU
- 04 YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MEKTUBU
- 06 HAKKINDA
- 08 BİR BAKIŞTA OTOKAR
- 10 ÖZET FİNANSAL BİLGİLER
- 12 REKABET AVANTAJLARI
- 14 FAALİYET ALANLARI
- 16 TARİHÇE
- 19 2016'DA ÖNE ÇIKANLAR
- 22 YÖNETİM KURULU
- 24 ÜST YÖNETİM

25 2016 YILINDA OTOKAR

- 26 TİCARİ ARAÇLAR - YOLCU TAŞIMACILIĞI
- 28 TİCARİ ARAÇLAR - YÜK TAŞIMACILIĞI
- 30 SAVUNMA SANAYİ
- 34 AR-GE ÇALIŞMALARI
- 36 PAYDAŞLAR İÇİN DEĞER YARATMA
- 38 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
- 40 İNSAN KAYNAKLARI
- 41 GELECEK

42 KURUMSAL YÖNETİM VE FİNANSALLAR

- 43 KURUMSAL YÖNETİM
- 78 RAPORLAR VE MALİ TABLOLAR
- 142 BİLGİLENDİRME NOTU
- TERİMLER SÖZLÜĞÜ

SUNUŞ

KÖKLÜ, GÜÇLÜ, İNOVATİF

Yarım yüzyılı geçen bir tecrübeyle bugünlere gelen Otokar, otomotiv ve savunma sanayisinde ülkemizin en önde gelen kuruluşlarından. Otokar ürünleri 5 kıtada 60'ı aşkın ülkede boy gösterirken ülkemiz için bir gurur tablosunu ortaya koyuyor. Dünyada ve ülkemizde yaşanan olumsuz gelişmelere rağmen büyümeye devam ediyor. Teknolojik yeniliklere öncülük ediyor, geleceği şekillendiriyor.

Bu gücü,
köklü geleneğinden,
güçlü ortaklık ve sermaye yapısından ve
yıllar içinde kesintisiz bir biçimde sürdürülen
inovatif bakış açısı ve iş yapış biçiminden
alıyor.

Otokar

YÖNETİM KURULU'NUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu'na

Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetim Standartları ("BDS") Çerçevesinde Denetimine İlişkin Rapor

1. Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'nin ("Şirket") 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

2. Şirket yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 514'üncü maddesi ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca yıllık faaliyet raporunun finansal tablolarla tutarlı olacak ve gerçeği yansıtacak şekilde hazırlanmasından ve bu nitelikteki bir faaliyet raporunun hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

3. Sorumluluğumuz, Şirket'in faaliyet raporuna yönelik olarak TTK'nın 397'nci maddesi ve Tebliğ çerçevesinde yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu faaliyet raporunda yer alan finansal bilgilerin Şirket'in 9 Şubat 2017 tarihli bağımsız denetçi raporuna konu olan konsolide finansal tablolarıyla tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtip yansıtmadığı hakkında görüş vermektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgilerin finansal tablolarla tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtip yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, tarihi finansal bilgiler hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

4. Görüşümüze göre Yönetim Kurulu'nun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen konsolide finansal tablolarla tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

5. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 402'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; BDS 570 "İşletmenin Sürekliliği" çerçevesinde, Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'nin öngörülebilir gelecekte faaliyetlerini sürdüremeyeceğine ilişkin raporlanması gereken önemli bir hususa rastlanılmamıştır.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Beste Gücümen, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 1 Mart 2017

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MEKTUBU

Saygıdeğer Hissedarlarımız, İş Ortaklarımız ve Çalışanlarımız,

Gerek ülkemiz, gerekse dünya açısından ekonomiyi, siyaseti ve dış ilişkileri etkileyen pek çok gelişmenin yaşandığı zorlu bir yılı geride bıraktık. İçinde bulunduğumuz konjonktür pek çok riski barındırıyor olmasına rağmen 2017'den beklentilerimizi olumlu bir çerçevede içinde tutuyoruz.

Faaliyet gösterdiği pazarlarda yaşanan daralmalara rağmen, şirketimiz Otocar başarılı bir performans gösterdi. Ciro sunu, bir önceki yıla kıyasla %14 oranında artırarak 1,6 milyar TL'ye ulaştırdı. 145 milyon Dolar düzeyindeki ihracatı ile ihracatın toplam ciro içindeki payını %27'ye çıkardı. 410 milyon TL'ye ulaşan brüt ve 69,7 milyon TL net kâr elde etti. Kullanıcılarımızı odak noktamıza taşıyarak ihtiyaç ve beklentilere uygun ürettiğimiz ürünler, Ar-Ge ve mühendislik kabiliyetimiz, deneyimli ve yetkin insan kaynağımız, güçlü satış ağıımız 2016 yılında bizi başarılı finansal sonuçlarımıza taşıyan etkenler oldu.

Otocar'ın faaliyet alanlarından ticari araç sektörü, 2016 yılında dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmelerden etkilenen sektörler arasında yer aldı. Otomotiv Sanayicileri Derneği verilerine göre 2016 yılında Otocar'ın üretim yaptığı otobüs pazarında yüzde 33'lere varan daralma yaşandı. Aynı dönemde Türkiye treyler pazarı yüzde 27 oranında küçülürken, Otocar'ın faaliyet gösterdiği kamyon grubunda da pazar yüzde 45 daraldı.

Avrupa otobüs pazarında toparlanmaların başlamasının etkisiyle, Türkiye otobüs sektörünün ihracatı yüzde 14 düzeyinde arttı.

Pazardaki daralmaya rağmen Otocar, 2016 yılında faaliyet gösterdiği otobüs segmentleri toplamında Türkiye pazarındaki liderliğini korudu. 40'ın üzerinde ülkeye otobüs ihracatı gerçekleştiren Otocar, yurt dışı pazarlarda yerini 2016 yılında da sağlamlaştırdı; otobüs ihracatını yüzde 18 artırdı.

Teknoloji İhracatına Başladı

İç pazardaki durgunluk, ihracatın önemini artırırken, sadece ürün ihracatının tek başına yeterli olmadığı görüyoruz. Ülke olarak gelişen inovasyon ve teknoloji kabiliyetlerimiz ile küresel pazarlardaki konumumuzu güçlendirmemiz gerekiyor. Bu gerçeklerden hareketle, son 10 yılda ciro sunun yüzde 4'ünü araştırma ve geliştirmeye ayıran, fikri mülkiyet hakları kendisine ait ürünlerle faaliyet gösteren Otocar, sadece ürün ihracatı ile değil, global ölçekteki bilgi birikimi, mühendislik, Ar-Ge ve teknoloji transferi kabiliyetleri ile de ön plana çıkmaya başladı. Her geçen gün Otocar mühendislerince tasarlanan ürünler ve kabiliyetlerimiz uluslararası arenada yeni başarılar elde ediyor. 2016'da Sultan otobüslerinin teknoloji transferiyle yurtdışında üretilmesi için, İran'ın otobüs üretiminde 55 yıllık tecrübesi

%14
CİRO
ARTIŞI

69.7
MİLYON TL
NET KÂR

olan OGHAB firmasıyla yaptığımız anlaşma bu alandaki iddiamızı ortaya koydu. 2017 yılında bu girişimin olumlu sonuçlarını alırken; Avrupa otobüs pazarındaki büyümemizi de eş zamanlı sürdürmeyi amaçlıyoruz. İç pazarda ise 2017 yılı, otobüs sektöründeki liderliğimizi korumayı; faaliyet gösterdiğimiz diğer ticari araçlarda da pazar payımızı artırmayı hedeflediğimiz bir yıl olacak.

Gururla belirtmeliyim ki; teknoloji ihracatı alanındaki adımlarımızı 2017 yılının başlarında savunma sanayiinde de devam ettirdik. Birleşik Arap Emirlikleri'nin 8x8 zırhlı araç ihtiyacı doğrultusunda, yerel ortağımızla birlikte kurulan Al Jasoor ortak girişim şirketi, Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri ile 661 milyon USD tutarındaki anlaşma imzaladı. Ürün, teknoloji transferi, danışmanlık, Birleşik Arap Emirlikleri'nde üretim gibi konuları içeren sözleşme, aynı zamanda Türkiye savunma sanayiinin tek kalemde imzalanan en büyük anlaşması oldu. 2017 yılında, Al Jasoor şirketi aracılığıyla anlaşma için gerekli hazırlıkları tamamlamayı hedefliyoruz. Birleşik Arap Emirlikleri'nin, tamamlandığında 700 adetlere ulaşacağı 8x8 zırhlı araç ihtiyacını ülkemize en yakışır şekilde karşılayacağız.

Önümüzdeki dönemlerde, savunma sanayiinin önde gelen pazarlarından biri olan Körfez Bölgesi başta olmak üzere, yeni pazarlara açılmayı ve mevcut pazarlarımızda güçlenmeyi hedefliyoruz. Bu amaçlarla 2016'da Abu Dabi'de kurduğumuz "Otokar Land Systems Limited" şirketinin bölgedeki ihracatımıza olumlu etkisi olmasını bekliyoruz.

Altay Projesi Türkiye Savunma Sanayiine İvme Kazandıracak

Otokar, savunma sanayiinde uzun süredir emek harcıyor, yatırım yapıyor ve hem yurtiçinde hem de yurtdışında başarılı sonuçlar almaya devam ediyor. Türk Silahlı Kuvvetleri'mize ve 5 kıtadaki 50'ye yakın kullanıcımıza göreve en uygun araçları ve en iyi hizmeti sağlamak üzere çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Türkiye'nin tek milli kara araçları üreticisi olarak, ülkemizin en büyük kara sistemleri projesi olan Altay ana muharebe tankı için de çalışmalarımız planlara uygun ve hedeflendiği şekilde devam ediyor. Otokar'ın ana yükleniciliğinde tasarlanan ve geliştirilen Altay'ın Savunma Sanayii Müsteşarlığı ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından gerçekleştirilen 'Kabul Testleri'nde son aşamaya gelindi. Ülkemiz için stratejik öneme sahip Altay tankının seri üretimini de başarıyla gerçekleştirecek tüm yetkinliklere sahip olan Otokar, seri üretimi için son teklifini Ağustos 2016'da sundu. Altay tankının seri üretimi için gerekli olan "Üretim İzin Belgesi"ne sahip olan tek kara sistemleri üreticisi olan Şirketimiz, en kısa sürede seri üretime geçebilmek için gerekli üretim programını ve gerekli alt yapı hazırlıklarını yaptı. Altay'ın üretimi için görevlendirildiğimiz takdirde ülkemizin ihtiyaçlarını en iyi

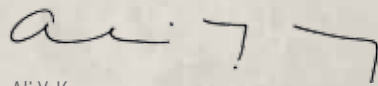
şekilde karşılamamızın da ötesinde, ihracatta da önemli bir adım atacağımıza inanıyorum. Dost ve müttefik ülkelerin milli ana muhabere tankı Altay'ın prototipine gösterdikleri ilgi, bu projenin uzun vadede Türkiye'nin savunma sanayii ihracatına da olumlu katkı sağlayacağını işaret ediyor.

Değerli Hissedarlarımız,

İstikrarlı büyümesini sürdürürken, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak üzere çalışan Otokar, tüm süreçlerini hesap verebilirlik, şeffaflık ve sorumluluk kavramlarıyla yönetiyor. 2015 yılında BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne dahil olan Otokar, sürdürülebilirlik programının ana paydaşlarından biri olan çevreyle dost ürün ve üretim süreçleri geliştirme çalışmaları bakımından birçok çalışma gerçekleştirdi. Koç Topluluğu'nun "Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" projesi kapsamında Otokar, toplu taşıma sektöründe toplumsal cinsiyet eşitliği bilincinin oluşması, özellikle sektördeki kadın istihdamının artırılmasına yönelik olarak sektörün önde gelen birlik, federasyon ve derneklerinin desteğiyle farkındalık çalışmaları yürüttü. Sektörde kadın istihdamını artıran ve toplumsal eşitlik için çalışmalar yürüten kurumları da ödüllendirdi. 2017 yılında da sürdürülebilirlik konularında gerçekleştirdiğimiz projelerimize, inovasyon ve dijital dönüşüm çalışmalarımıza devam ederek; kurucumuz Vehbi Koç'un "Ülkem Varsa Ben de Varım" felsefesi ile Ülkemiz, çalışanlarımız ve tüm paydaşlarımız için daha fazla değer yaratmayı hedefliyoruz.

Otokar'ın başarılarındaki değerli katkıları ve destekleri için tüm çalışanlarımıza, bayilerimize, sendikamıza, yan sanayimize, iş ortaklarımıza ve siz kıymetli hissedarlarımıza teşekkürlerimi sunarım.

Sevgi ve saygılarımla,

Ali Y. Koç
Yönetim Kurulu Başkanı

HAKKINDA

Otokar, 1963 yılında, Türkiye'de sanayileşme ve modernleşme atılımlarının başladığı dönemde kuruldu. Ülkenin **ilk şehirlerarası otobüslerini** üretmek üzere yola çıkan Şirket, otobüs ve minibüs üretimiyle faaliyetlerine başladı. 1976 yılında Koç Topluluğu'na katılarak, toplu taşımacılığa ek olarak farklı iş alanlarında uzmanlaşma kararı aldı. 1987 yılında savunma sanayi sektörü için araç üretimine başladı ve 1990'lı yıllarda **Türkiye'nin ilk taktik tekerlekli zırhlı aracını** üreterek bir ilke imza attı.

Bugün Otokar, Türkiye'nin önde gelen ticari araç ve savunma sanayi üreticisi olarak faaliyetlerine devam ediyor. Ticari araç alanında otobüs, hafif kamyon ve semi-treyler; savunma sanayi için çeşitli tiplerde taktik tekerlekli ve paletli zırhlı araçlar ile kule sistemleri üretiyor. Altay ana muharebe tankının ana yüklenicisi olarak görev yapıyor. Ülkenin **en büyük özel sermayeli savunma sanayi kuruluşu** unvanıyla bu sektördeki güçlü konumunu korumaya devam ediyor. Koç Topluluğu bünyesinde, Sakarya Arifiye'deki fabrikasında 2.297 çalışanıyla faaliyet gösteren Otokar; teknoloji, tasarım ve uygulamalarıyla müşterilerinin ihtiyaçlarına özel çözümler sunuyor.

Otokar, yolcu taşımacılığı segmentinde 7 metreden 18,75 metreye kadar çeşitlenen geniş ürün gamıyla, faaliyet gösterdiği segmentlerin toplamında **Türkiye'nin en çok satılan otobüs markası** unvanını koruyor. Alternatif yakıtlı otobüsler konusunda, çalışmalarını sürdüren şirketin, Türkiye'nin ilk hibrit otobüsü ve ilk elektrikli otobüsünde de imzası bulunuyor.

Şirket, yük taşımacılığı segmentinde ise lojistik ve nakliye sektörü için semi-treylerin yanı sıra hafif kamyonlarla faaliyet gösteriyor. Tenteli semi-treylerden frigorifik treylerlere, konteyner taşıyıcılarından tanker semi-treylere kadar birçok farklı kategoride, uluslararası standartlarda üretim yapıyor. Türkiye'nin tehlikeli madde taşımacılığı alanında ilk ADR sertifikalı tankerini üretmenin yanı sıra, gıda taşımacılığında da frigorifik treylerdeki öncü uygulamalarıyla güvenli ve hijyenik taşıma çözümleri sunuyor. 8,5 tonluk azami yük ağırlığına sahip olan Atlas kamyonlar ise lisans altında üretiliyor.

Otokar, savunma sanayi kara araçları alanında her türlü araç ve platformun tasarımı, geliştirilmesi ve sistem entegrasyonu konularındaki uzmanlığıyla ön plana çıkıyor.

Faaliyet gösterilen segmentlerin toplamında **türkiye otobüs pazarı lideridir.**

Otokar, Türkiye'nin **en büyük özel sermayeli savunma sanayi şirkettir.**

SERTİFİKA VE YÖNETİM SİSTEMLERİ

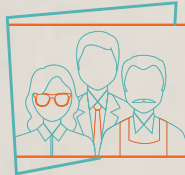
Otokar'ın takip edip benimsediği standart, direktif ve metodolojiler aşağıdaki gibidir:

- ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- AQAP 2110 Askeri Kalite Güvence Sistemi
- MSB Üretim ve Kuruluş İzin Belgeleri
- Milli Gizli ve NATO Gizlilik Derecesine Sahip Tesis Güvenlik Belgeleri
- ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi
- ISO 3834-2 Kaynak Yeterlilik Belgesi (ADR'li tanker üretimi için)
- TS 12681 Yetkili Servisler Hizmet Yeterlilik Belgesi
- TS 12047 Yetkili Servisler Hizmet Yeterlilik Belgesi
- EMI/EMC Test Merkezi TS EN ISO/IEC 17025:2012 (TÜRKAK tarafından verilen akreditasyon sertifikası)
- 6 Sigma DMAIC
- OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi
- ISO 17025:2005 Laboratuvar Yeterlilik (Balistik & EMC)

60⁺ ÜRÜNLERİN SUNULDUĞU ÜLKE SAYISI

Otokar; ürünlerini **5 kıtada** kullanıcılarına ulaştıran, yüzde yüz yerli sermayeli bir dünya şirkettir.

2.297 ÇALIŞAN SAYISI

Otokar, **1.601 saha ve 696 ofis** çalışanıyla; en gelişmiş teknolojiyi kullanabilen, müşteri hizmet ve bilincini özümsemiş, sürekli öğrenmeye ve gelişime açık, deneyimli ve kalifiye iş gücüne sahiptir.

Fikri mülkiyet haklarına sahip olduğu taktik tekerlekli ve paletli zırhlı araçları ve kule sistemleriyle yurt dışında 30'dan fazla ülkeye savunma sanayi ürünleri ihraç ediyor. Otokar'ın ana yükleniciliğinde tasarlanan ve geliştirilen Altay Ana Muharebe Tankı, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ihtiyaçları doğrultusunda, milli imkân ve kaynakların kullanıldığı bir proje olma özelliği taşıyor. Tasarım, prototipleme ve kalifikasyon projesi olan Altay sayesinde ülkemiz; fikri mülkiyet hakları kendisine ait olan bir ana muharebe tankına kavuşmakla beraber; karada giden en komplike aracı tasarlama ve üretme altyapısına da sahip oluyor.

Otokar'ın geniş ürün ailesi, sadece Türkiye'de değil, yurt dışında da talep görüyor. Otokar, dünyada beş kıtada, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 60'tan fazla ülkede kullanıcılarıyla buluşuyor.

Kuruluşundan bugüne birçok ilke imza atan Otokar, uluslararası standartlarda yürüttüğü Ar-Ge çalışmalarıyla da ön plana çıkıyor. Şirket, son 10 yılda Ar-Ge faaliyetlerine cirosunun yaklaşık **%4,1'ini** ayırdı.

VİZYON

Otokar, kendi teknolojisini geliştirerek ürünlerinde yerli ve milli kimlik özelliğini korur; topyekûn mükemmellik felsefesi ile müşterilerinin, çalışanlarının ve ortaklarının memnuniyetinde sürekliliği sağlamayı hedefler.

MİSYON

Otokar'ın ana görevi, ticari araçlar ile çeşitli savunma sanayi mamullerini, müşteri beklentileri doğrultusunda, dünya çapında rekabet gücü olan ürünler olarak tasarlamak, üretmek ve pazarlamaktır.

552.000m²

Otokar, faaliyetlerini Sakarya'nın Arifiye ilçesinde geniş bir alana yayılan fabrikasında sürdürüyor.

BİR BAKIŞTA OTOKAR

KURULUŞ 1963
%100 YERLİ SERMAYE

ORTAKLIK YAPISI

- **%45** Koç Holding A.Ş.
- **%25** Ünver Holding A.Ş.
- **%30** Diğer

Faaliyet Alanları

Ticari Araçlar

**Yolcu
Taşımacılığı**
Otobüs

**Yük
Taşımacılığı**
Treyler, Semi-Treyler
Hafif Kamyon

Savunma Sanayi

**Kara
Sistemleri**
Taktik Tekerlekli ve Zırhlı Araçlar
Paletli Zırhlı Araçlar
Kule Sistemleri

Dünya Şirketi

5 kıtada 60'tan fazla ülkede
kullanılan fikri mülkiyet hakları
Otokar'a ait ürünler

En Büyük

Türkiye'nin en büyük
özel sermayeli
savunma sanayi şirketi

Öncü

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin
lider kara araçları tedarikçisi

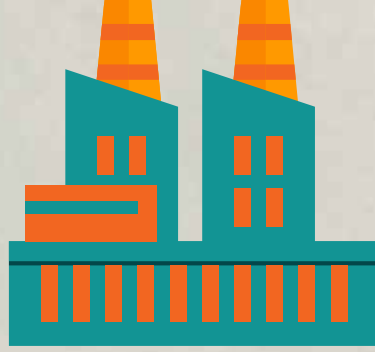
Pazar Lideri

Faaliyet gösterdiği segmentlerin
toplamında Türkiye'nin en çok tercih
edilen otobüs markası

2.297
ÇALIŞAN

1.601 Saha Çalışanı 696 Ofis Çalışanı

552.000m²

FABRİKA ALANI

300'e yakın

SATIŞ VE SERVİS AĞI

YILLIK ÜRETİM
KAPASİTESİ
13.050
TOPLAM ARAÇ

5.000

Otobüs + Minibüs

3.700

Arazi Aracı

1.600

Kamyon + Kamyonet

1.850

Treyler + Semi- Treyler

900

Taktik Zırhlı Araç

145

milyon \$

2016
İHRACAT

1,6

milyar TL

2016
CİRO

388

milyon TL

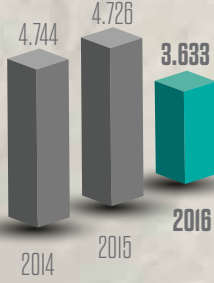
10 YILDA AR-GE
HARCAMASI

2016'da Türkiye'de Satılan
Her 5 Otobüsten
2'si OTOKAR

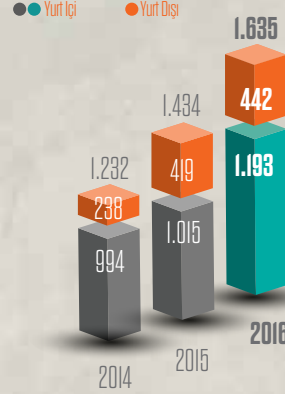

ÖZET FİNANSAL BİLGİLER

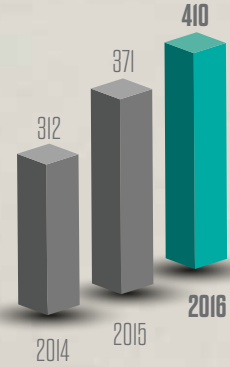
Satış Adetleri adet

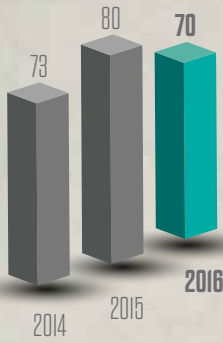
Satış Gelirleri milyon TL

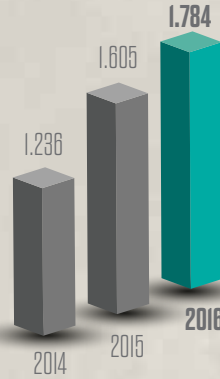
Brüt Kâr milyon TL

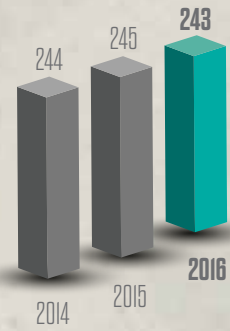
Net Dönem Kârı milyon TL

Toplam Varlıklar milyon TL

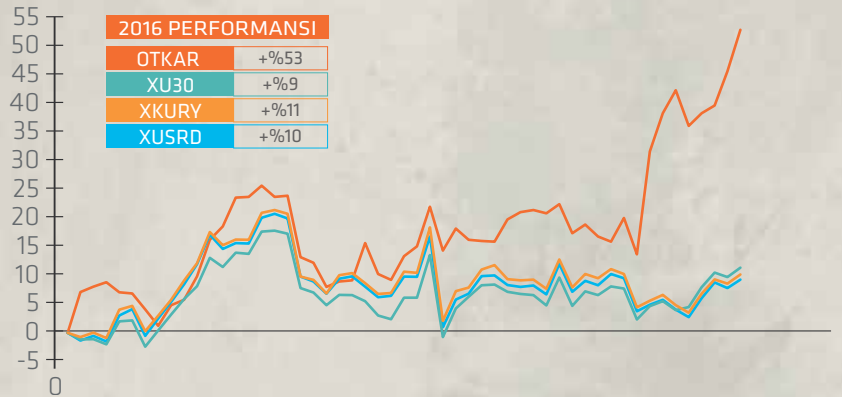

Özkaynaklar milyon TL

Hisse Performansı

“OTOKAR” hisse koduyla Borsa İstanbul’da işlem gören şirket hisseleri, **BIST30**, Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik endekslerine dahildir. 2016 yılı içinde en düşük **86,88 TL**, en yüksek **133,40 TL** seviyesini gören şirket hisseleri, 2016 yılında nominal olarak **%53** getiri sağladı. Ayrıca dahil olduğu endekslere göre daha yüksek bir performans gösterdi ve getiri sağladı.

Temel Rasyolar (%)

	2016	2015
Brüt Kâr Marjı	25	26
Faaliyet Kâr Marjı	11	10
FAVÖK Marjı	13	13
Vergi Öncesi Kâr Marjı (%)	4	6
Net Kâr Marjı Marjı (%)	4	6

Mali Oranlar

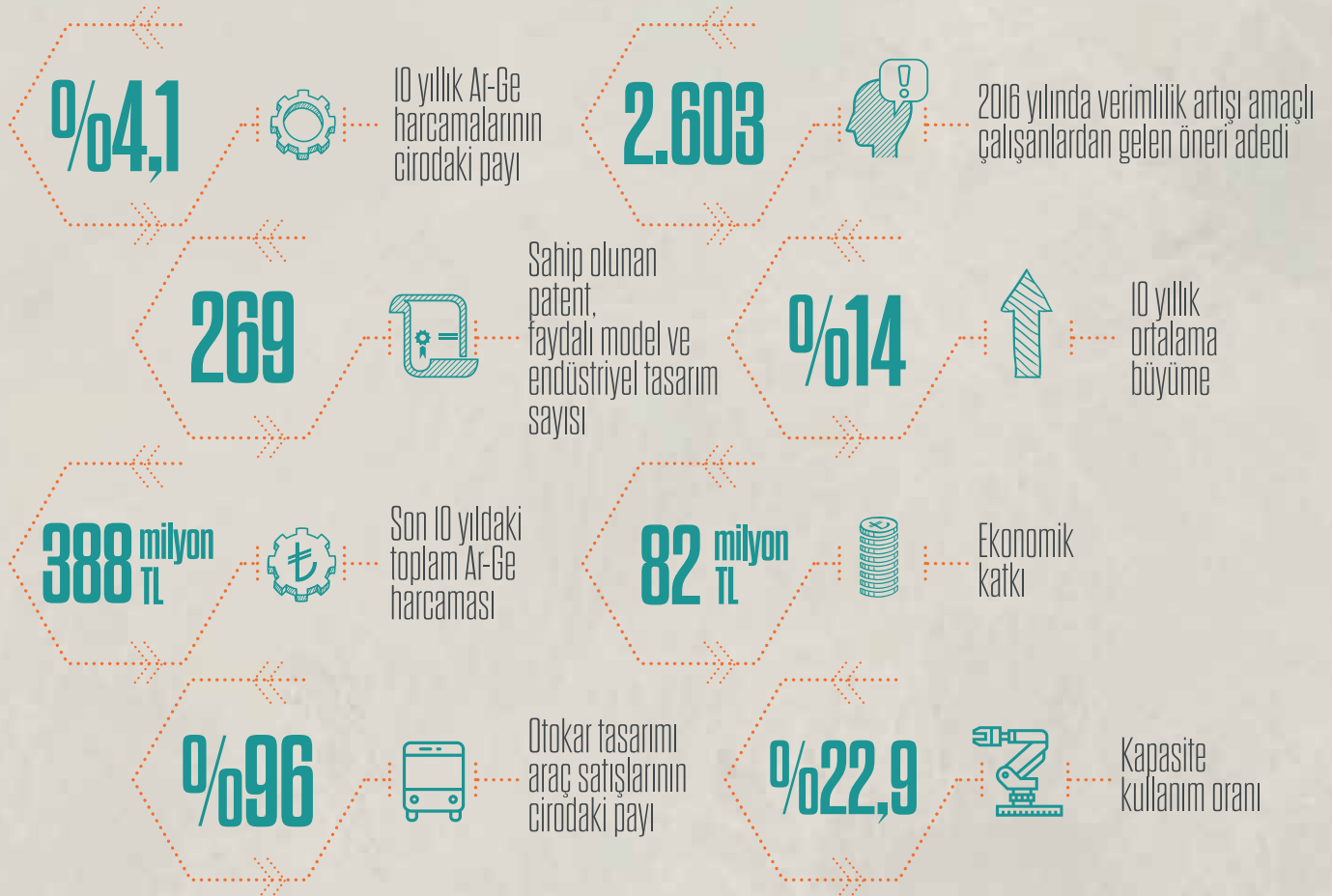
Likidite Oranları	2016	2015
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	1,36	1,30
Likidite Oranı (Dönen Varlıklar-Stoklar/Kısa Vadeli Borçlar)	0,90	0,75

Mali Bütçe Oranları	2016	2015
Toplam Borçların Toplam Aktiflere Oranı (Kısa V. Borçlar+Uzun V. Borçlar/Toplam Varlıklar)	0,86	0,85
Özsermaye/Toplam Borçlar Özsermaye (Kısa V. Borçlar+Uzun V. Borçlar)	0,16	0,18

Kârlılık Oranları	2016	2015
Satışların Kârlılık Oranı (Vergi Öncesi Kâr/Net Satışlar)	0,04	0,06
Aktiflerin Kârlılık Oranları (Vergi Öncesi Kâr/Toplam Varlıklar)	0,04	0,05
Özkaynakların Kârlılık Oranı (Net Dönem Kâr/Özsermaye)	0,29	0,32

Ar-Ge Göstergeleri

REKABET AVANTAJLARI

**FİKRİ
MÜLKİYET
HAKLARI
OTOKAR'A AİT
ÜRÜNLER**

Pazar
ihtiyaçlarına
göre ürün
geliştirebilme
özgürlüğü,
yurtdışına
teknoloji
ihracatı imkânı/
potansiyeli

**HALKA
AÇIK**

Şeffaf yapı,
güvenilirlik

**NİŞ
PAZARLARDA
FAALİYET
GÖSTERMESİ**

Sürdürülebilir
büyüme

**AR-GE
İMKANLARI
VE ESNEK
ÜRETİM
KABİLİYETİ**

Yeni ürün
geliştirme ve
pazara sunma
hızı

**İHTİYACA
YÖNELİK
ÖZELLİKLER
SUNMA
OLANAĞI**

Müşteri
memnuniyeti
garantisi

**YABANCI
ORTAĞIN
OLMAMASI**

Milli projelerde
avantaj

FAALİYET ALANLARI

TİCARİ ARAÇLAR

YOLCU TAŞIMACILIĞI

FAALİYET TANIMI

- Toplu taşımacılık alanında şehir içi, servis ve turizm segmentlerinde 7 metreden 18,75 metreye kadar farklı uzunluk ve yolcu kapasitesine sahip araçlar üretiyor, Türkiye'nin en geniş otobüs ürün gamıyla faaliyet gösteriyor.
- Başta Avrupa olmak üzere 40'tan fazla ülkeye otobüs ihracatı gerçekleştiriyor.
- Alternatif yakıtlar konusunda çalışmalar yapıyor.

GENİŞ
ÜRÜN
GAMI

ÖNCÜ
VE LİDER
ÜRETİCİ

40+
ÜLKEYE
İHRACAT

YÜK TAŞIMACILIĞI

- Nakliye ve lojistik sektörü için farklı tiplerde treyler, semi-treyler ve kamyon üstü uygulamalar gerçekleştirerek uluslararası arenada ve yurt içinde sektörün önde gelen üreticileri arasında yer alıyor.
- 2013 yılından bu yana 8,5 ton hafif kamyon segmentinde lisans altında üretim yapıyor.

FARKLI
ÜSTYAPILAR

ÖNCÜ
TREYLER
UYGULAMALARI

LİDER
FRİGORİFİK
TREYLER
MARKASI

ASKERİ ARAÇLAR

SAVUNMA SANAYİ

- Türkiye'nin en büyük özel sermayeli savunma sanayi şirketi ve kara sistemleri alanında Türkiye'nin lider tedarikçisidir.
- 30.000'e yakın ürünü Türkiye'nin yanı sıra beş kıtada 30'dan fazla dost ve müttefik ülkenin silahlı kuvvetleri ve güvenlik güçleri tarafından aktif olarak kullanılıyor.
- Kullanım amacı, kapasite ve koruma seviyelerine göre farklılık gösteren ürünler, sipariş esasına göre üretiliyor.
- Savunma sanayisindeki tüm ürünlerinin ihracatı, ilgili hükümetlerin ihracat izinlerine tabi olarak gerçekleştiriliyor.
- Altay Milli Ana Muharebe Tankı projesinin ana yüklenicisi olarak görev alıyor.

5 KİTADA
30 BİNE
YAKIN
ÜRÜN

LİDER
VE ÖNCÜ
ASKERİ ARAÇ
ÜRETİCİSİ

30+
ÜLKEYE
İHRACAT

ÜRÜNLER

OTOBÜS

Poyraz

Tempo

Sultan / Navigo (Sultan S, Sultan Comfort, Sultan Maxi, Sultan Mega, Sultan City, Engelsiz Sultan Maxi, Navigo C, Navigo U, Navigo T)

Doruk/Vectio (Doruk LE, Doruk DG, Doruk Electra, Doruk Hibra, Doruk T, Vectio C, Vectio U, Vectio T)

Kent (Kent LF, Kent DG, Kent U, Kent C)

Kent Körüklü

Territo

PAZAR KONUMU VE 2016 GELİŞMELERİ

- Faaliyet gösterilen segmentlerin toplamında Türkiye pazarı liderliği korundu.
- Sultan otobüsleri için İran'a teknoloji ve lisans ihraç edilmeye başlandı.
- 20 bininci Sultan üretildi.
- Litvanya, Hollanda, Ürdün pazarlarına ilk kez araç satışı gerçekleştirildi.
- Comosef kapsamında "Akıllı otobüs" uygulaması geliştirildi.
- 2016 yılında Türkiye'nin tek körüklü otobüs ihalesi kazanıldı.
- Doğalgazlı Kent otobüsleri hizmete başladı.
- Türkiye pazarındaki yeni regülasyonlar çerçevesinde araçlarda çevre ve güvenlik uygulamaları olan Euro 6, AEBS, LDWS devreye alındı.

TREYLER, SEMİ-TREYLER

Otokar-Fruehauf Tenteli Semi-Treyler

(Tirliner, Speedslider, Mega Speedslider, Euroslider, HucklePack Semi-Treyler)

Otokar-Fruehauf Frigorifik Semi-Treyler

(Iceliner, Iceliner Premium, Iceliner HucklePack Semi-Treyler)

Otokar-Fruehauf ADR'li Tanker Semi-Treyler ve

Kamyonüstü Uygulamaları

(Silindirik, Eliptik, Maxi Kesit Tanker)

Ecotır, Ecoliner, Plato, Duet, Kontena, Spira

- Türkiye'nin lider frigorifik semi-treyler markası Otokar oldu.
- Otokar AR-GE Test Merkezi Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası, araç üstyapıları ATP tip onay testleri için Türkiye'deki ilk ve tek onaylı test istasyonu olarak seçildi.
- Otokar Iceliner Hucklepack, Türkiye'de üretilen ve sertifikalandırılan, Code XL yük güvenlik standartlarında tren yüklemelerine uygun ilk frigorifik treyler oldu.

HAFİF KAMYON

Atlas Uzun Şasi, Atlas Kısa Şasi

TAKTİK TEKERLEKLİ ARAÇLAR

4x4 Taktik Tekerlekli Zırhlı Araçlar (Ural, Cobra, Cobra II, Kaya, Kaya II, Kale, Zırhlı İç Güvenlik Aracı)

6x6 Taktik Tekerlekli Zırhlı Araç (Arma 6x6)

8x8 Taktik Tekerlekli Zırhlı Araç (Arma 8x8)

- Altay ana muharebe tankının seri üretimi ve entegre lojistik destek faaliyetlerini kapsayan seri üretim teklifi Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na sunuldu.
- Birleşik Arap Emirlikleri'nde "Otokar Land Systems Limited" şirketi kuruldu.
- Cobra II araçları Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine girdi; Cobra II için ilk ihracat siparişi alındı.
- İç ve dış pazarlardan alınan zırhlı araç siparişlerinin teslimatları tamamlandı.
- Otokar test laboratuvarları, balistik ve mayın testleri için uluslararası geçerliliği olan akreditasyon sertifikasını almaya hak kazandı.

PALETLİ ZIRHLI ARAÇLAR

Hafif Paletli Zırhlı Araç (Tulpar, Tulpar S)

Ana Muharebe Tankı (Altay)

KULE SİSTEMLERİ

Mızrak UKSS, Keskin UKSS, Açık Kuleler, İç Güvenlik

Kulesi, Üçok, Bozok, Başok

TARİHÇE

1963 yılında faaliyetlerine otobüs üretimiyle başlayan Otokar, 1987'de savunma sanayi sektörü için üretime başladı.

1963

Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş. adıyla İstanbul Bahçelievler'de kuruldu.

1964

Magirus lisansı altında Türkiye'nin ilk şehirler arası otobüslerinin üretimini yaptı.

1967

İlk küçük otobüslerin üretimini ve ihracatını gerçekleştirdi.

1968

Döneminde efsane olan Havalı Apollo otobüsleri üretti.

1980

Türkiye'nin para taşıma amaçlı ilk zırhlı aracını tasarladı ve üretti.

1984

Şirketin unvanı Otokar Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş. olarak değiştirildi.

1987

Land Rover Defender lisansı ile taktik tekerlekli araç üretimine başladı ve ilk büyük siparişini aldı.

1980'ler

1970'ler

1970

Toplu taşımacılığa uygun olarak tasarlanan minibusleri üretti.

1976

Koç Topluluğu'na katıldı.

1990'lar

1990

Türkiye'nin ilk taktik tekerlekli zırhlı araç üretimini ve Türkiye'nin ilk taktik zırhlı araç ihracatını gerçekleştirdi.

1995

Otokar hisseleri halka arz edildi.

1997

Sakarya'daki 86 bin metrekarelik fabrikaya taşındı.

1999

Otokar Pazarlama A.Ş. devralındı.

2000'ler

2002

İstanbul Fruehauf A.Ş. ile birleşti.

Sultan ismiyle küçük otobüs tasarım ve üretimine başladı, ilk yılda pazar ikinciliği elde etti.

2003

Türkiye'nin ilk ADR'li tankerini üretti.

2004

Ar-Ge çalışmaları, Otokar Ar-Ge Merkezi altında toplandı.

2005

Zırhlı iç güvenlik aracını ürün ailesine ekledi.

Otokar markalı semi-treyler tasarımını ve üretimini gerçekleştirdi.

2007

Orta boy otobüs "Doruk"u üretim planına aldı, Türkiye'nin ilk hibrit otobüsünü üretti.

2008

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin güncel ihtiyaçlarına uygun, milli imkanlarla modern tank üretimi projesinde ana yüklenici olarak seçildi.

Fabrika alanını 552 bin metrekareye çıkardı.

2009

Mayına dayanıklı zırhlı aracı Kaya ile 12 metrelik belediye otobüsü Kent'i ürün ailesine ekledi.

Doruk, Türkiye'de Design Turkey Tasarım Ödülü'ne, Avrupa'da Busworld Kortrijk Grand Award'a layık görüldü.

2010'lar

2010

Şirket unvanı Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. olarak değiştirildi.

Çok tekerlekli zırhlı araç platformlarından ilki olan Arma 6x6'yı ürün ailesine ekledi, aracın ilk yılında iki ihracat siparişi aldı.

Türkiye'nin en çok satılan otobüs markası oldu.

2011

Kent belediye otobüsü Avrupa'da European Coach Week kapsamında Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.

Arma 8x8 zırhlı muharebe aracını geliştirdi.

Milli tank Altay'ın gerçek boyutlu modelini kamuoyuna ilk kez sergiledi.

Otokar Avrupa, Fransa'da kuruldu.

2015

Altay Ana Muharebe Tankı'nın son iki prototipinin Türk Silahlı Kuvvetleri ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı'ndaki testleri başladı.

KENT Körüklü otobüs ve TULPAR S Paletli Zırhlı Muharebe Aracı ürün ailesine eklendi.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından 2015 yılı Savunma Sanayi **Birincilik Ödülü'yle** ödüllendirildi.

Otokar, ISG alanında OHSAS 18001 sertifikası almaya hak kazandı.

Otokar, BIST Sürdürülebilirlik Endeksine girdi.

Türkiye'nin en çok tercih edilen otobüs markası olarak **6. yıla** girildi. Küçük otobüs ihracatında lider olundu.

2012

Otokar Tank Test Merkezi açıldı.

Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsünü tanıttı.

İETT'den İstanbul'da kullanılmak üzere 900 adetlik otobüs siparişi aldı.

Milli tank Altay'ın ilk prototipleri üretildi.

2013

Hafif ticari kamyon üretimine başladı.

Türkiye'nin ilk özgün paletli zırhlı aracı Tulpar'ı ve zırhlı personel taşıyıcısı Ural'ı ürün ailesine ekledi.

2014

Müşteri memnuniyeti alanında ISO 10002 sertifikası aldı.

15 bininci Sultan'ı banttan indirdi. Otokar Ar-Ge Merkezi, sektörünün En Başarılı Ar-Ge Merkezi seçildi. Otokar Elektromanyetik Uyumluluk Test Merkezi akredite oldu.

2016

250 adet Altay Ana Muharebe Tankı'nın seri üretimi teklifi Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na sunuldu.

Otokar, Birleşik Arap Emirlikleri'nde **"OTOKAR LAND SYSTEMS LIMITED"** şirketini kurdu.

Cobra II zırhlı araçları Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine girdi; Cobra II için ilk ihracat anlaşması imzalandı.

Otokar, İSBK ve KoçSistem işbirliğiyle **CoMoSeF Projesi** kapsamında Akıllı Otobüs uygulamasını hayata geçirdi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı ESHOT'un 100 adet körüklü otobüs alımı ihalesini kazanan Otokar, otobüslerin teslimatlarını tamamladı.

Otokar AR-GE Test Merkezi Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası, araç üstyapıları ATP tip testleri için Türkiye'deki **ilk ve tek onaylı test istasyonu** olarak seçildi.

Faaliyet gösterilen segmentlerin toplamında Türkiye otobüs pazarı lideri; Türkiye'nin **en çok** tercih edilen frigorifik treyler markası oldu.

Otokar; Sultan otobüsleri için teknoloji ve lisans ihraç etmeye başladı.

2016'DA ÖNE ÇIKANLAR

OTOBÜS LİDERLİĞİ

Faaliyet gösterilen segmentlerin toplamında Türkiye'nin en çok tercih edilen otobüs markası olundu.

TEKNOLOJİ TRANSFERİ

Türkiye'nin küçük otobüs konusundaki ilk teknoloji ve lisans ihracatı anlaşması Sultan için imzalandı.

KENT KÖRÜKLÜ İLK KEZ İZMİR'DE

2016 yılında Türkiye'nin tek körüklü ihalesi olan İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin 100 adetlik Kent Körüklü otobüs ihalesi kazanıldı.

TEKNOLOJİ YATIRIMI

Otokar, zırhlı araçlara olan talebin artmasıyla en son teknolojiye yatırım yaparak, yurtiçi ve yurtdışından gelen talebe hızlı ve kaliteli cevap verebilme yeteneğini artırdı.

ATP SERTİFİKASYONU

Otokar AR-GE Test Merkezi Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası, araç üstyapıları ATP tip onay testleri için Türkiye'deki ilk ve tek onaylı test istasyonu olarak seçildi.

AKILLI OTOBÜS

Otokar, CoMoSeF Projesi kapsamında İSBAK ve KoçSistem işbirliğiyle Akıllı Otobüs uygulamasını hayata geçirdi.

ALTIN ELDİVEN

Otokar, bu yıl ikinci kez düzenlenen "Altın Eldiven ve Altın Öneri İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG)" yarışmasında iki ödül birden kazandı.

TREYLERDE LİDERLİK

Türkiye'nin lider frigorifik semi-treyler markası Otokar oldu.

20.000 SULTAN

2002 yılında üretimine başlanan Sultan otobüslerinde 20 bin üretim rakamına ulaşıldı.

DAHA ÇEVRECİ

Türkiye pazarındaki yeni regülasyonlar çerçevesinde araçlarda Euro 6, AEBS, LDWS çevre ve güvenlik uygulamaları devreye alındı.

ALTAY TANKI

Türkiye'nin ana muharebe tankı Altay'ın seri üretimi ve entegre lojistik destek faaliyetlerini kapsayan seri üretim teklifi Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na sunuldu.

COBRA II

Cobra II araçları Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine girdi; Cobra II için ilk ihracat siparişi alındı.

YENİ ARAÇLAR

Tulpar S Personel Taşıyıcı ve Iceliner Huckepack ürün ailesine eklendi.

AKREDİTASYON

Otokar test laboratuvarları, balistik ve mayın testleri için uluslararası geçerliliği olan akreditasyon sertifikasını almaya hak kazandı.

KENT LF CNG GAZİANTEP'TE

Şehir içi toplu taşımacılıkta doğal gaz yakıtı kullanarak çevre kirliliğini azaltan doğalgazlı Kent LF CNG'nin ilk kullanıcısı Gaziantep Belediyesi oldu.

YÖNETİM KURULU

Yıldırım Ali Koç
Yönetim Kurulu Başkanı

1967 İstanbul doğumlu olan Sn. Koç, yükseköğrenimini Rice Üniversitesi (ABD) İşletme Fakültesi'nin ardından Harvard Üniversitesi'nden (ABD) aldığı yüksek lisans programıyla sürdürmüştür.

1990- 1991 tarihleri arasında American Express Bank'ta Yönetici Yetiştirme Programı'na katılmış, 1992-1994 yılları arasında Morgan Stanley Yatırım Bankası'nda Analist olarak çalışmıştır. 1997-2006 yılları arasında Koç Holding'de Yeni İş Geliştirme Koordinatörlüğü ve Bilgi Grubu Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2006-2010 yılları süresince Koç Holding Kurumsal İletişim ve Bilgi Grubu Başkanlığı görevini yürütmüştür. 2008-2016 yıllarından itibaren Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapan Sn. Koç, 22 Şubat 2016 tarihinden itibaren Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili olarak görev yapmaktadır.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre icrada bulunmayan üye olan Sn. Koç, bağımsız üye niteliğini haiz değildir. Son on yılda üstlendiği görevler esas itibarıyla yukarıda sıralanmış olup, halen Koç Topluluğu bünyesinde yer alan bazı şirketlerin Yönetim Kurulu'nda görev yapmaktadır.

Halil İbrahim Ünver
Yönetim Kurulu Başkan Vekili

1950 İstanbul doğumlu olan Sn. Ünver, yükseköğrenimini Almanya'da Ulmer Teknik Yüksek Okulunda tamamlamış olup, Ünver Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre icrada bulunmayan üye olan Sn. Ünver, bağımsız üye niteliğini haiz değildir. Son on yılda üstlendiği görev esas itibarıyla yukarıda yer aldığı gibi olup, halen Otokar'ın Yönetim Kurulu'nda görev yapmaktadır.

Osman Turgay Durak
Yönetim Kurulu Üyesi

1952 İstanbul doğumlu olan Sn. Durak, yükseköğrenimini Northwestern Üniversitesi'nde (ABD) Makine Mühendisliği lisans ve yüksek lisansı ile tamamlamıştır.

Koç Topluluğu'na 1976 yılında ürün geliştirme mühendisi olarak Ford Otomotiv'de katıldıktan sonra 1986 yılında Genel Müdür Yardımcılığı'na atanmış, 2000 yılında Genel Müdür Başyardımcısı ve 2002 yılında Ford Otosan Genel Müdürü olmuştur. 2007-2009 yılları arasında Koç Holding Otomotiv Grubu Başkanlığı görevini yürütmüştür. Mayıs 2009'dan itibaren Koç Holding CEO Vekili olarak görev yapan Durak, Nisan 2010'dan Nisan 2015'e kadar Koç Holding CEO'su ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmıştır. Ayrıca, 2004-2010 yılları arasında 6 yıl süreyle Otomotiv Sanayi Derneği Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütmüştür.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre icrada bulunmayan üye olan Sn. Durak, bağımsız üye niteliğini haiz değildir. Son on yılda üstlendiği görevler esas itibarıyla yukarıda sıralanmış olup, halen Koç Topluluğu bünyesinde yer alan bazı şirketlerin Yönetim Kurulu'nda görev yapmaktadır.

Levent Çakıroğlu
Yönetim Kurulu Üyesi

1967 Ankara doğumlu olan Sn. Çakıroğlu, yükseköğrenimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü'nde tamamlamış, University of Illinois'da yüksek lisansını yapmıştır.

İş yaşamına 1988'de Maliye Bakanlığı'nda Hesap Uzmanı olarak başlamıştır. 1997-1998 yılları arasında Bilkent Üniversitesi'nde yarı zamanlı Öğretim Görevlisi ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkan Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Koç Holding'e 1998 yılında Mali Grup Koordinatörü olarak katılmış, 2002-2007 yılları arasında Koçtaş Genel Müdürlüğü, 2007-2008 yıllarında Migros Genel Müdürlüğü yapmıştır. 2008 yılında Arçelik Genel Müdürü olarak atanmıştır. Bu görevine ek olarak, Nisan 2010 tarihinden itibaren Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı görevini de eşzamanlı olarak yürütmüştür. Sn. Çakıroğlu, Nisan 2015 itibarıyla, Koç Holding A.Ş. CEO'su atanmıştır. Nisan 2016 tarihinden itibaren de Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO olarak görevini sürdürmektedir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre icrada bulunmayan üye olan Sn. Çakıroğlu, bağımsız üye niteliğini haiz değildir. Son on yılda üstlendiği görevler esas itibarıyla yukarıda sıralanmış olup, halen Koç Topluluğu bünyesinde yer alan bazı şirketlerin Yönetim Kurulu'nda görev yapmaktadır.

Kudret Önen
Yönetim Kurulu Üyesi

1953 İstanbul doğumlu olan Sn. Önen, yükseköğrenimini Gazi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde tamamlamıştır.

Koç Topluluğu'na 1975 yılında Ford Otosan'da Makine Mühendisi olarak katılmıştır. Ford Otosan'da Proje Mühendisliği görevinin ardından 1980'de Koç Holding Ar-Ge'de Bölüm Müdürü olarak çalışmaya başlamış; 1984 yılında Otokar A.Ş.'ye atanmış, sırasıyla Genel Müdür Yardımcılığı ve Genel Müdürlük görevlerinde bulunmuştur. 2005-2006 yılları arasında Koç Holding Yan Sanayi ve Diğer Otomotiv Grubu'nun Eş Başkanlığı görevini yürütmüştür. 2006 - 2016 döneminde Koç Holding Savunma Sanayi, Diğer Otomotiv ve Bilgi Grubu Başkanı olarak görev yapan Sn. Önen aynı zamanda, 2010 yılından beri Otomotiv Sanayi Derneği (OSD) Başkanlığı görevini sürdürmekte olup, Nisan 2016'dan bu yana MESS Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Aralık 2016'dan bu yana TİSK Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini yapmaktadır.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre icrada bulunmayan üye olan Sn.Önen, bağımsız üye niteliğini haiz değildir. Son on yılda üstlendiği görevler esas itibarıyla yukarıda sıralanmış olup, halen Koç Topluluğu bünyesinde yer alan bazı şirketlerin Yönetim Kurulu'nda görev yapmaktadır.

Ahmet Serdar Görgüç
Yönetim Kurulu Üyesi
Genel Müdür

1959 İzmir doğumlu olan Sn. Görgüç, yükseköğrenimini Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde lisans ve İstanbul Üniversitesi İşletme Bölümü'nde yüksek lisans ile tamamlamıştır.

Koç Topluluğu'na 1982 yılında Koç Holding Ar-Ge Merkezi'nde katılmıştır. 1985 yılına kadar Ar-Ge Merkezi'nde Otomotiv Bölüm Müdürü görevini yürütmüştür. 1985 yılında Otokar'da İleri Projeler Tasarım Müdürü olmasının ardından, 1989-1995 yılları arasında Ürün Mühendislik Müdürü, 1995-2005 yılları arasında Mühendislik Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Otokar'da 2006 yılından itibaren Genel Müdür olarak görev yapmaktadır.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre icrada bulunan üye olan Sn. Görgüç, bağımsız üye niteliğini haiz değildir. Son on yılda üstlendiği görevler esas itibarıyla yukarıda sıralanmış olup halen Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'nin Yönetim Kurulu'nda görev yapmaktadır.

İsmet Böcügöz
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1943 Burdur doğumlu olan Sn. Böcügöz, yükseköğrenimini İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde İşletme lisansı ile tamamlamıştır.

1968-1972 yılları arasında banka müfettişliği görevi yapmıştır. 1972 yılında Tofaş'ta Mali Grupta Koç Topluluğu'na katılmıştır. 1995 yılına kadar Tofaş'ta Muhasebe Şefliği ve Müdürlük görevinde bulunmuştur. 1995-2003 arasında Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak Otokar'da görev yapmış ve emeklilik nedeniyle bu görevinden ayrılmıştır. 2012 yılından itibaren Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Bağımsız Yönetim Kurulu üyesidir.

İcrada bulunmayan Sn. Böcügöz, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre bağımsız üye niteliğini taşımaktadır. Son on yılda üstlendiği görevler esas itibarıyla yukarıda sıralanmış olup, görev süresinin dolması nedeniyle bu pozisyonlardan ayrılmıştır. Son beş yılda Şirket veya Şirketimizin ortakları Koç Holding A.Ş. ve Ünver Holding A.Ş. ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

Abdulkadir Öncül
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1946 Amasya/Merzifon doğumlu olan Sn. Öncül, yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde İşletme lisansı ile tamamlamıştır. 1970 yılında Otosan Otomotiv'de iş hayatına başlamıştır. 1977-1984 yılları arasında Otokar'da Mali İşler Müdürü olarak çalışmıştır. 1984-2001 yılları arasında Doğan Grubu bünyesinde yönetici olarak görev yapmış ve emeklilik nedeniyle bu görevinden ayrılmıştır. 2012 yılından itibaren Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Bağımsız Yönetim Kurulu üyesidir.

İcrada bulunmayan Sn. Öncül, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre bağımsız üye niteliğini taşımaktadır. Son beş yılda Şirket veya Şirketimizin ortakları Koç Holding A.Ş. ve Ünver Holding A.Ş. ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

Ahmet Nezir Olcay
Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1947 İstanbul/Beylerbeyi doğumlu olan Sn. Olcay, yükseköğrenimini İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde İşletme lisansı ile tamamlamıştır.

1971 yılında Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'de iş yaşamına başlamıştır. Söz konusu kurumda sırasıyla Muhasebe Servis Şefi, Muhasebe Müdürü, Mali Müdür, Mali Genel Müdür, Dış İlişkiler Genel Müdürü, Dış İlişkiler Grup Direktörü ve Muhasebe, Finans ve Kontrol Grup Direktörü'lüğü görevlerinde A Grubu Birinci Derece imza yetkisiyle görev yapmıştır. Aralıksız 36 yıl süreyle çalışmış olduğu Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'den 2007 yıl sonu itibarıyla emekli olmuştur. Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'de çalıştığı yıllarda Tofaş'ın iştiraklerinde Yönetim Kurulu Üyeliği ve Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur.

2008 – 2012 yılları arasında Plastiform Sanayi ve Ticaret A.Ş. firmasında Genel Koordinatörlük, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı ve Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmıştır.

İcrada bulunmayan Sn. Olcay, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne göre bağımsız üye niteliğini taşımaktadır. Son beş yılda Şirket veya Şirketimizin ortakları Koç Holding A.Ş. ve Ünver Holding A.Ş. ilişkili tarafları ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

ÜST YÖNETİM

Ahmet Serdar Görgüç Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür

Serdar Görgüç profesyonel iş hayatına 1982 yılında Koç Holding Otomotiv Bölümü'nde Proje Mühendisi olarak başlamıştır. 1985 yılında yine aynı bölümde Bölüm Müdürü görevine atanmıştır. Aynı yıl içerisinde Otocar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'ye İleri Projeler Tasarım Müdürü olarak atanmış ve 1988'e kadar bu görevini sürdürmüştür. 1989-1995 yılları arasında Ürün Mühendislik Müdürü, 1995-2005 yılları arasında Genel Müdür Yardımcısı-Mühendislik görevlerinde bulunmuştur. 2006 yılından bu yana Otocar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Genel Müdürü olarak görevini sürdürmektedir.

Serdar Görgüç, 1981 yılında Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde Lisans ve 1983 yılında İstanbul Üniversitesi İşletme Bölümü'nde Yüksek Lisans eğitimini tamamlamıştır.

Hüseyin Odabaş Genel Müdür Yardımcısı - Mali

Hüseyin Odabaş profesyonel iş hayatına 1989 yılında Koç Holding'te Mali Yetiştirme Elemanı olarak başlamış 1992-1994 yılları arasında Denetim Uzmanı olarak görev yapmıştır. 1994 - 1996 yılları arasında topluluk şirketlerinden Örmak'ta Muhasebe Müdürü görevinde bulunmuştur. Otocar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'de 1996-2003 yılları arasında Muhasebe Müdürü olarak görev yapan Odabaş, 2003 yılından bu yana Genel Müdür Yardımcısı-Mali olarak görevini sürdürmektedir.

Hüseyin Odabaş, 1985 yılında İstanbul Üniversitesi İşletme Bölümü'nde Lisans eğitimini tamamlamıştır.

Hasan Basri Akgül Genel Müdür Yardımcısı - İç Pazar Pazarlama ve Satış

Hasan Basri Akgül profesyonel iş hayatına 1990 yılında Tofaş'ta Bölge Satış Müdür Muavini olarak başlamıştır. Tofaş'ta sırasıyla, 1990-1992 yılları arasında Bölge Satış Müdürü, 1993-1997 yılları arasında Lojistik Müdürü, 1998 yılında Satış Koordinatörü olarak görev yapmıştır. 1998 yılından itibaren Otocar Genel Müdür Yardımcısı-İç Pazar Pazarlama ve Satış görevini sürdürmektedir.

Hasan Basri Akgül, 1984 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde Lisans ve 1988 Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde Yüksek Lisans eğitimini tamamlamıştır.

Ali Rıza Alptekin Genel Müdür Yardımcısı - Üretim ve Tedarik

Ali Rıza Alptekin profesyonel iş hayatına 1987 yılında topluluk şirketlerinden Ford Otosan'da Mamül Geliştirme Mühendisi olarak başlamış 1989 yılına kadar görevini sürdürmüştür. 1991-1993 yılları arasında sırasıyla İstanbul Piston ve Pim Sanayi Kalite Müdürü, 1993-2000 yılları arasında Honda Türkiye Üretim Yönetimi Müdürü ve 2000-2006 yılları arasında Honda Of UK Manufacturing Satınalma Direktörü görevlerinde yer almıştır. 2006 yılından bu yana Otocar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı-Üretim ve Tedarik görevini sürdürmektedir.

Ali Rıza Alptekin, 1989 yılında Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde Lisans ve 1991 yılında Clemson Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde Yüksek Lisans eğitimini tamamlamıştır.

Murat Ulutaş Genel Müdür Yardımcısı - Mühendislik

Murat Ulutaş, profesyonel iş hayatına 1992 yılında Ford Otosan'da Ürün Geliştirme Müdür Yardımcısı olarak başlamıştır. Aynı şirkette 2001-2004 yılları arasında sırasıyla Ürün Geliştirme Müdürü- Kamyon ve 2004-2005 yılları arasında PUMA I5 Araç Projesi Müdürü olarak görev yapmıştır. 2006 yılından itibaren Otocar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı-Mühendislik görevini sürdürmektedir.

Murat Ulutaş, 1991 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde Lisans ve 1993 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde Yüksek Lisans eğitimini tamamlamıştır.

Mustafa Bakırcı Genel Müdür Yardımcısı - Tank ve Zırhlı Taktik Araçlar

Mustafa Bakırcı, profesyonel iş hayatına 1980 yılında Tübitak Savunma Sanayi Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü'nde Arge Mühendisi olarak başlamıştır. 1983 -1985 yılları arasında Aselsan'da Arge Mühendisi olarak çalışmıştır. Otocar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'ye 1985 yılında Proje Mühendisi olarak başlayan Bakırcı, 1987-1989 yılları arasında sırasıyla CAD Uzmanı, 1989-1995 yılları arasında CAD Şefi, 1995-2006 yılları arasında Ar-Ge Müdürü ve 2006-2008 yılları arasında Ar-Ge Direktörü olarak görev yapmıştır. 2008'den bu yana Genel Müdür Yardımcısı-Tank ve Zırhlı Taktik Araçlar görevini sürdürmektedir.

Mustafa Bakırcı, 1979 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde Lisans ve 1981 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde Yüksek Lisans eğitimini tamamlamıştır.

2016 YILINDA OTOKAR

TİCARİ ARAÇLAR

YOLCU TAŞIMACILIĞI

Türkiye'nin küçük otobüs konusundaki ilk teknoloji ve lisans ihracatı anlaşması Sultan için imzalandı.

50 yılı aşkın süredir yolcu taşımacılığı segmentinde belediye ve halk otobüslerinin yanı sıra personel taşıma ve turizm amaçlı otobüsler tasarlayan ve üreten Otokar'ın ürünleri, bugün 40'tan fazla ülkede milyonlarca yolcu taşıyor. Otokar, 7 metreden 18,75 metreye kadar çeşitlenen geniş ürün gamıyla Türkiye'nin en geniş otobüs ürün gamına sahip olmanın gururunu yaşıyor.

Otomotiv Sanayicileri Derneği verilerine göre 2016 yılında midibüs (7-9 metre otobüs) pazarı yüzde 39 oranında daralarak 2.019 adet olarak gerçekleşti. Otobüs pazarında ise daralma oranı yüzde 33 seviyesinde oldu. 2016 yılında Avrupa otobüs pazarında toparlanmaların başlamasının etkisiyle, Türkiye otobüs ve midibüs ihracatı toplamı yüzde 20 düzeyinde arttı.

Lider Marka

Pazardaki daralmanın etkisiyle satış adetleri düşen Otokar, her şeye rağmen 2016 yılında Türkiye otobüs pazarındaki liderliğini korudu ve üretim yaptığı segmentlerin toplamında en çok satılan otobüs markası oldu. Şirket, faaliyet gösterdiği pazarların beklenti ve ihtiyaçlarına uygun araçları en kısa sürede pazara sunabilmesi sayesinde başarısını sürdürdü.

Otokar, 2016 yılında Türkiye'deki tek körüklü otobüs ihalesini kazanan şirket oldu. İzmir Büyükşehir Belediyesi ESHOT Genel Müdürlüğü'nün Nisan ayında açtığı ihaleyi kazanan Şirket, 100 adet Kent Körüklü otobüsü 2016 yılı

içinde ESHOT'a teslim etti. Otokar, bu sözleşme ile KENT Körüklü otobüslerinin bakım ve servis destek hizmetlerini de sağlayacak. Otokar, halihazırda İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ndeki 900 KENT otobüsü için benzer bir hizmet sunuyor.

2016'da ayrıca şehir içi toplu taşımacılıkta doğal gaz yakıtı kullanarak çevre kirliliğini azaltan doğalgazlı KENT LF CNG'nin ilk kullanıcısı Gaziantep Belediyesi oldu. 2016 yılında Muğla Büyükşehir Belediyesi'nden Çanakkale halk otobüsçülerine kadar pek çok farklı kurum ve belediye farklı tiplerde Otokar otobüslerini filolarına kattı.

Küçük, orta ve büyük boy toplam otobüs ihracatını yüzde 18 artıran Otokar, 2016 yılında Fransa, Almanya, Belçika, İtalya, İspanya, Yunan adaları, Romanya, Bosna Hersek, Makedonya, Sırbistan gibi pek çok ülkedeki başarısını sürdürdü. 2015 yılında Türkiye'de tek seferdeki en büyük sağdan direksiyonlu otobüs siparişini alan Otokar, 2015 sonunda ilave olarak aldığı sağdan direksiyonlu KENT siparişlerini Malta'ya teslim etti. Malta caddelerindeki toplam Otokar otobüs sayısı 176'ya ulaştı. 2016 yılında Litvanya, Hollanda, Ürdün pazarlarına ilk kez araç satışı gerçekleştiren şirket, Türkiye'de Doruk ismi ile tanınan Vectio otobüsünün turizm tipini ilk kez Polonya pazarına sundu. Düşük işletme maliyetlerini yüksek yolcu kapasitesinde sunan Vectio T otobüsleri Bulgaristan'a yapılan teslimat ile ilk kez Bulgaristan'da şehirlerarası taşımacılıkta kullanılmaya başlandı.

2016 yılında, Sultan otobüslerinin 20 bininci banttan indirildi. Üretilen 20 bininci Sultan, Fransa'da gerçekleştirilen AutoCar Expo 2016 fuarında sergilendikten sonra, satışının gerçekleştirildiği Fransız Danh Tourisme'e teslim edildi.

Otokar, yeni pazarlara açılma stratejisi çerçevesinde fuarlara katılmaya devam etti. 2016 yılında Fransa, Almanya, Polonya, Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelerde ürünlerini sergiledi; Latin Amerika otobüs fuarına katılan tek Türk üretici oldu. Otokar, yurtiçinde de, en büyük ticari araç fuarları olan Busworld ve Comvex Fuarlarında ürünlerini sergiledi.

Teknoloji İhracatı

Otokar, 2016 yılında sadece araç değil teknoloji ve lisans ihraç eden bir şirket konumuna ulaştı. Otokar; ihracat pazarlarında Navigo markasıyla büyük beğeni toplayan Sultan otobüsleri için İran'a teknoloji ve lisans ihraç etmeye başladı. 2016 son çeyreğinde Otokar, Sultan otobüslerinin üretimi için İran'ın 55 yılı aşkın otobüs üretimi deneyimine sahip OGHAB Afshan Industrial and Manufacturing Co. (OGHAB) ile teknoloji ve lisans anlaşması imzaladı. Bu anlaşma ile Türkiye küçük otobüs sektöründe ilk kez teknoloji transferi için imzalar atıldı. Anlaşmaya göre, parça ve alt sistemler (CKD – Completely Knocked Down) olarak İran'a ihraç edilecek olan Sultan araçların montajı, satış ve pazarlama faaliyetleri OGHAB tarafından gerçekleştirilecek.

3 yıl süreyle geçerli olacak Otokar ve OGHAB arasında imzalanan teknoloji ve lisans anlaşması, tarafların isteği doğrultusunda 2 yıl daha uzatılabilecek. OGHAB, imzalanan teknoloji transferi sözleşmesi kapsamında Otokar'a 500 bin Euro lisans bedeli ödeyecek. CKD alımlarına ilave olarak, OGHAB, gelecekte Otokar yerine İran'dan tedarik edilecek her bir yerleştirilen parça için değişen tutarlarda "royalty" ödeyecek. OGHAB, İran'da araçların montajı ile Otokar markasıyla satış ve pazarlamasından sorumlu olacak. İran'daki homologasyon düzenlemeleri ve pazar koşullarındaki gelişmelere bağlı olarak satış adedi ve elde edilecek ciro değişecek.

Avrupa pazarına uzun süredir sunduğu Euro 6 araçlarıyla büyük beğeni toplayan Otokar, Türkiye'de 1 Ocak 2016'dan itibaren geçerli olan Euro 6 Emisyonlu Motorlu Araçlar Yönetmeliği doğrultusunda Euro 6 regülasyonlarına uygun otobüslerini Ocak ayı itibarıyla Türkiye pazarının beğenisine sundu. Otokar Ar-Ge merkezi bünyesinde ayrıca güvenlik konusundaki regülasyonlar doğrultusunda da "Gelişmiş Acil Durum Fren Sistemi – AEBS" ve "Şerit Değiştirme İkaz Sistemi - LDWS"ne sahip Otokar otobüsleri projelendirildi. Öncelikle Doruk modelinde olmak üzere, AEBS ve LDWS sistemleri otobüs grubunda standart uygulamaya alındı.

2016 yılında,
20 bininci
Sultan otobüsü
üretildi.

1.

**Türkiye
otobüs pazarı
lideri**

TİCARİ ARAÇLAR

YÜK TAŞIMACILIĞI

TREYLER

2016 yılında Türkiye treyler pazarı bir önceki yıla kıyasla yüzde 27 oranında daraldı. Sektörün 2016 yılı en önemli gündem maddelerinden biri ATP konvansiyonuna uyum konusu oldu. “Bozulabilir Gıda Maddelerinin Uluslararası Taşımacılığı ve Bu Taşımacılık Faaliyetinde Kullanılacak Özel Ekipmana İlişkin Anlaşma” olan ATP’nin yurtiçinde zorunlu olması konusunda Türkiye’de önemli adımlar atıldı.

ATP konusundaki çalışmalar kapsamında Otokar AR-GE Test Merkezi Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası, araç üstyapılarına uygulanacak ve Türk Standartları Enstitüsü’nün (TSE) gözetiminde gerçekleştirilecek ATP tip onay testleri için Türkiye’deki ilk ve tek onaylı test istasyonu olarak belirlendi. Otokar İklimlendirilmiş Test Odası’nda gerçekleştirilecek ATP tip onay testleri sonucunda her yıl sektörün yurtdışına aktarmak zorunda kaldığı ve ekonomi açısından döviz kaybı anlamına gelen uygulamalar son bulacak.

Pazar talebini karşılayabilmesi üretiminde müşteri ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda geniş bir ürün gamına ulaşan Otokar, tehlikeli madde taşımacılığı, bozulabilir gıda taşımacılığı ve yurt içi nakliye alanlarındaki başarısını sürdürdü. Otokar, 2016 yılında Türkiye’nin en çok tercih edilen frigorifik treyler markası oldu.

Otokar, uluslararası nakliye ve intermodal taşımacılıkta karayolu, demiryolu ve denizyolunun karma bir şekilde kullanılmasını sağlayan yarı römork taşıma modelinin giderek daha fazla tercih edileceğini öngördü. 2016’da zaman ve hız kazandıran, aynı zamanda egzoz emisyon salınımını azaltan çevreci bir yöntem geliştirerek, yine bir ilke imza attı. Otokar Iceliner, Türkiye’de üretilen ve sertifikalandırılan, Code XL yük güvenlik standartlarında ilk tren yüklemelerine uygun (Huckepack) frigorifik treyler oldu. Otokar’ın Ar-Ge çalışmalarıyla geliştirdiği yeni “Iceliner” semi-treyler, huckepack özelliği sayesinde özel tasarım dingil ve süspansiyon sistemine sahip. Iceliner, her iki yanında bulunan 2’şer adet UIC595-6 ve EN 130044 standartlarına uygun şekilde tasarlanmış ve işaretlendirilmiş yükleme aparatları sayesinde P 400 CODE e/f/g/i kodlarındaki özel trenlere özel vinçler sayesinde kolaylıkla ve güvenli bir şekilde yüklenebiliyor. Araç aynı zamanda sektörün en düşük ısı iletim katsayısına sahip ürünlerinden biri olma özelliğini taşıyor. Iceliner, trenlerde ulaşılan yüksek hızlara direnç gösterebilen sertifikalı üst yapısı sayesinde daha güvenli taşımacılık vadediyor, sahip olduğu EN 12642 CODE XL Yük Emniyeti Sertifikası ile taşınan yükün daha emniyetli taşınmasını; kaza anlarında yükün dağılmasını, çevreye ve yüke minimum zarar gelmesini sağlıyor.

Otokar Iceliner
Huckepack,

**Türkiye’de
üretilen ve
sertifikalandırılan.**

Code XL yük güvenlik
standartlarında ilk
tren yüklemelerine
uygun (Huckepack)
frigorifik treyler oldu.

Yakıt ve nakliye maliyetlerinde ciddi avantajlar sunan Iceliner, hem ATP hem de HACCP hijyen sertifikasıyla da ön plana çıkıyor.

Otokar yeni Iceliner Huckepack semi-treylerini ilk kez COMVEX ticari araç fuarında kullanıcılarına tanıttı. Kullanıcı beklentilerine ve ihtiyaçlarına uygun ürün geliştirme konusundaki üstünlüğü ile fark yaratan Otokar, 2016 yılında Trakya Cam ürünlerinin taşınması için ürettiği 40 adet özel tasarım semi-treyleri Borusan Lojistik'in kullanımına sundu. Özel bir kayar çatı sistemiyle donatılan treylerler her noktadan cam yüklenebilme özelliğine sahip olmasının yanında, araç tabanında özel bir yuvaya yerleştirilen cam taşıma sephalarının geliştirilen kilit sistemi vasıtasıyla sabitlenmesi ile yüklerin maksimum güvenli bir şekilde taşınmasına olanak sağlıyor.

HAFİF KAMYON

Türkiye kamyon pazarı 2016'da yüzde 45 oranında küçüldü. Otokar'ın faaliyet gösterdiği kamyon grubunda da pazar, yüzde 40'ın üzerinde daraldı.

Otokar, 2013 yılında girdiği hafif kamyon segmentinde 8,5 tonluk Atlas kamyonu ile faaliyetlerine devam etti. Güçlü performansını, çevreci ve ekonomik motoru ile kazanca dönüştüren Atlas; düşük yakıt tüketimi, düşük bakım giderleri ve uygun yedek parça maliyeti ile mevcut kullanıcılarına yenilerini ekledi. Bireysel müşterilerin yanı sıra kamu kurum ve kuruluşları da zorlu görevlerde kullanmak üzere Atlas kamyonu tercih etti. Çevre Bakanlığı'nca alınıp Türkiye genelinde tüm belediyelere hibe edilen Atlas çöp kamyonları ve yol süpürme araçlarının teslimatları da devam etti.

ATP Hakkında

Ülkemizde kısaca ATP olarak bilinen "Bozulabilir Gıda Maddelerinin Uluslararası Taşımacılığı ve Bu Taşımacılık Faaliyetinde Kullanılacak Özel Ekipmana İlişkin Anlaşma" 1 Eylül 1970 tarihinde Cenevre'de imzalanarak 21 Kasım 1976'da yürürlüğe girdi. Ülkemiz ise 10 Mayıs 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren kanunla birlikte bu anlaşmaya taraf olan dünya çapındaki 49 ülkeden biri oldu.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile TSE arasında 20 Ekim 2016 tarihinde ATP Protokolü imzalandı. Bu protokol ile Türk Standartları Enstitüsü, Bakanlık tarafından bozulabilir gıda maddelerinin taşınmasında kullanılan özel ekipmanın; onay, belgelendirme ve testiyle ilgili iş ve işlemleri yapmak üzere yetkilendirildi.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Türk Standartları Enstitüsü yetkililerinden gelen talep, gerçekleştirilen görüşmeler ve her iki kurum yöneticilerinin kararı ile Otokar AR-GE Test Merkezi Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası, araç üstyapılarına uygulanacak ve TSE'nin gözetiminde gerçekleştirilecek ATP tip testleri için Türkiye'deki ilk ve tek onaylı test istasyonu olarak belirlendi. ATP konusundaki bu gelişmenin önümüzdeki dönemde, özellikle gıda taşımacılığında Türkiye'de semi-treyler pazarını büyütmesi bekleniyor.

SAVUNMA SANAYİ

Türkiye'nin tek milli kara araçları üreticisi olan Otokar, 30 bine yakın aracı ile 5 kıtada 30'dan fazla dost ve müttefik ülkenin silahlı kuvvetleri ve güvenlik güçleri tarafından tercih edilmeye devam ediyor. Tescilli NATO ve Birleşmiş Milletler tedarikçisi olan Otokar; kendi teknoloji, tasarım ve uygulamaları ile kullanıcıların ihtiyaçlarına uygun özel çözümler sunuyor.

60 tona kadar uzanan taktik tekerlekli ve paletli zırhlı araçlar ürün ailesinin yanı sıra kule sistemleriyle kullanıcı ihtiyaç ve beklentilerine uygun ürünler tasarlayan, geliştiren, üreten Otokar'ın askeri ürünlerinin ihracatları ilgili hükümetlerin ihracat izni ile gerçekleştiriliyor.

Otokar 2016 yılında, ihracat faaliyetlerini takip etmesi ve Körfez bölgesi başta olmak üzere yurt dışı satışlarını artırması hedefiyle Abu Dabi, Birleşik Arap Emirlikleri'nde bulunan Masdar City Serbest Bölge'sinde, 50.000 AED (Birleşik Arap Emirlikleri Dirhemi) sermayesi tamamen ve nakden Otokar tarafından ödenen, "Otokar Land Systems Limited" ("Otokar LS") ünvanlı bir şirket kurdu.

Otokar COBRA II'ler Yeni Görevlerde

2013 yılında ürün ailesine eklenen COBRA II'nin başarılı performansı yeni siparişleri beraberinde getirdi. Otokar, güvenlik güçlerinin çeşitli hizmetlerinde kullanılmak üzere, Savunma Sanayi Müsteşarlığı'ndan Haziran ayında 106,1 milyon Euro tutarında COBRA II siparişi aldı; araçların teslimatlarına yıl içinde başladı. Halihazırda iç güvenlik görevlerinde başarıyla hizmet veren Cobra II araçlarının sayısı bu teslimatlarla birlikte arttı. Planlandığı şekilde Aralık ayında teslimatları başlayan siparişin; 2017 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması hedefleniyor. 106,1 milyon Euro tutarındaki sipariş kapsamında COBRA II 4x4 taktik tekerlekli zırhlı araçları, çeşitli sistemler, bakım ve destek hizmetleri ile birlikte sunulacak.

COBRA II, ayrıca 2016 yılında ilk kez Kara Kuvvetleri Komutanlığı envanterine girdi. Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın keşif ve gözetleme araçları ihtiyacı doğrultusunda 2015 yılı sonunda alınan COBRA II siparişlerinin teslimatları 2016 yılında başladı.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın Sınır Güvenliği amaçlı görevlerinde kullanılmak üzere geliştirilen COBRA II Keşif ve Gözetleme Aracı, COBRA II'nin bir platform olarak üstün teknik ve taktik özellikleri ile keşif ve gözetleme amaçlı yüksek performanslı elektronik alt sistemlerin sistem düzeyinde entegrasyonundan oluşuyor. Araçta mevcut Kara Gözetleme Radarı ve uzun menzilli Elektro-Optik Sensör Sistemi, etkin yazılımlar ile farklı arazi ve iklim koşullarında sınır ötesi uzun mesafe keşif ve gözetleme kabiliyeti sağlıyor.

Zırhlı Araç Teslimatları Devam Ediyor

Otokar ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetleri ve iç güvenlik güçlerinden aldığı çeşitli tiplerdeki zırhlı araçlar sipariş teslimatlarını 2016 yılında sürdürdü. 2015 yılı sonunda siparişleri alınan COBRA II, COBRA, URAL ve ZPT'lerin teslimatları rapor yılı içinde tamamlandı.

2016'da Aselsan ile iç güvenlik kuvvetlerinin ihtiyaçları kapsamında, SARP uzaktan komutalı silah sistemi tedarikine yönelik bir sözleşme imzalandı. Sözleşme kapsamında teslimatlar 2017 ilk çeyreğinde tamamlanacak.

Otokar, farklı Körfez ülkelerinden 2015 yılında siparişlerini aldığı farklı tiplerdeki zırhlı araç teslimatlarını 2016 yılı içinde tamamladı. Sipariş konu olan Zırhlı İç Güvenlik araçları ve Ural Zırhlı Personel Taşıyıcı araçları kullanıcı envanterlerindeki yerlerini aldı.

Körfez bölgesi başta olmak üzere yurt dışı satışları artırma hedefiyle Birleşik Arap Emirlikleri'nde

Otokar Land

Systems Limited

şirketi kuruldu.

Otokar zırhlı araçlarının başarıları, yeni siparişler için referans olmaya devam etti. Halihazırda URAL zırhlı aracını kullanan bir Körfez ülkesi, başarılı performansı nedeniyle envanterindeki URAL sayısını artırmaya karar verdi. Otokar, aynı kullanıcı ile URAL zırhlı araçları için yeni bir anlaşma imzaladı. Araçların teslimatları 2017 yılı içinde tamamlanacak.

Teslimatlar devam ederken, potansiyel kullanıcıların Otokar testleri de yıl boyunca devam etti. Otokar'ın ARMA 6x6, KAYA II, COBRA II ve COBRA araçları, Kuzey Afrika ve Körfez bölgesi ülkelerinde kullanıcılarla birlikte test edildi. Zorlu çöl koşullarında hareket kabiliyeti ve canlı atış testlerinin icra edildiği faaliyetlerde, Otokar tasarımı araçların sıcak iklim ve coğrafi koşullara uygunluğu kanıtlandı. Araçların dayanıklılık testlerinde gösterdikleri yüksek başarı, testleri gerçekleştiren ülkeler tarafından da takdir edildi.

Otokar'dan Zırhlı Araç Teknolojisine Yeni Yatırım

Otokar, zırhlı araçlarına olan talebin artmasıyla en son teknolojiye yatırım yaparak, yurtiçi ve yurtdışından gelen talebe hızlı ve kaliteli cevap verebilme yeteneğini artırdı. Türkiye'nin gururu milli tank ALTAY'ı tasarlayan Otokar, burada elde ettiği bilgi birikimini zırhlı araçlarının tasarımına yansıtarak kaynak metodunda yüksek koruma ihtiyacı olan araçların, araç ağırlığı ile dengeli tasarımına imkan veren yöntem geliştirmesi yaptı.

Bu kaynak yöntemini hızlı ve kaliteli uygulayabilmek üzere yapılan çift robotlu kaynak otomasyon hücresi, Otokar'ın zırhlı araçlarının kullanıcılarına en hızlı ve kaliteli şekilde teslimatına imkan yaratacak. İlk kez COBRA II araçlarının üretiminde kullanılmaya başlanan yatırım sayesinde, ürünlerin koruma seviyesi mükemmelleştirilirken, Otokar daha yüksek kapasite ve verimle hizmet verme imkanına kavuştu.

Otokar, savunma sanayi sektöründeki tanıtım çalışmalarına 2016 yılında devam etti. Malezya'da, Fransa'da, Bulgaristan'da, Güney Afrika'da, Azerbaycan'da ve Endonezya'da düzenlenen savunma sanayi fuarlarında araçlarını ve kabiliyetlerini sergiledi. Yurtiçinde düzenlenen Efes 2016 Tatbikatı'nda Altay ana muharebe tankını ve zırhlı araç ailesini sergilerken, High Tech Port Savunma Sanayi Fuarı'nda Altay tankı ile boy gösterdi. Ayrıca Otokar yetkilileri savunma sanayisindeki bilgi birikimini; ICDDA Savunma ve Havaacılıkta Endüstriyel İşbirliği Günleri, 8. Savunma Teknolojileri Kongresi, Kara Sistemleri Semineri gibi çeşitli konferanslara katılarak sektör ile paylaştı.

30+

**Otokar'ın savunma
sanayi ürünlerinin
kullanıldığı ülke sayısı**

SAVUNMA SANAYİ

ALTAY PROJESİ

Otokar, 2016 yılında Savunma Sanayi Müsteşarlığı'ndan gelen talep üzerine, tasarım, prototipleme ve kalifikasyon dönemi için ana yüklenicisi olduğu ana muhabere tankı ALTAY'ın seri üretimi için teklifini sundu.

2015 yılında Savunma Sanayi Müsteşarlığı, sözleşme koşullarına uygun olarak, seri üretim hazırlık çalışmalarının eş zamanlı başlayabilmesi ve Altay ana muharebe tankının vakit kaybetmeden seri üretimine geçilebilmesi için Dönem II olarak adlandırılan "Seri Üretim" için Teklife Çağrı Dokümanı'nı yayınladı. Bu dokümanı almaya tek yetkili şirket olan Otokar, seri üretim için ilk teklifini 18 Ocak, son teklifini ise 29 Ağustos 2016 da sundu. Tek teklif veren şirket olan Otokar'ın sunduğu bu son teklif, 250 adet ALTAY'ın seri üretimi ve bunların Entegre Lojistik Destek faaliyetlerini kapsıyor. Teklifle birlikte, en son teknoloji ürünü alt sistemlere sahip ALTAY tankının vakit kaybetmeden seri üretim çalışmalarının başlaması ve modern ana muharebe tanklarının bir an önce Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine girmesi hedefleniyor.

Otokar, Altay ana muharebe tankını Kasım ayında düzenlenen High Tech Port by MÜSİAD fuarında da sergiledi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Y. Koç, Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu ve Otokar Genel Müdürü Serdar Görgüç'ten ALTAY tankı hakkında bilgi aldı.

Yüzde 100 milli sermayeli şirket olan Otokar; yetmiş insan kaynağı, deneyim, bilgi birikimi ve teknolojiye sahip olarak savunma sanayisinin önde gelen 100'ü aşkın tedarikçisi ile birlikte üzerine düşeni en iyi şekilde yerine getirmek üzere 2016 yılında hazırlıklarını yaptı. Sözleşmenin imzalanmasıyla birlikte düğmeye basılarak en kısa zamanda hattan ilk tankları çıkaracak şekilde üretim programını yapan Otokar, seri üretim dönemi için tüm altyapı gereksinimleri ve hat planlamalarını çalıştı; Milli Savunma Bakanlığı'ndan ana muharebe tankı üretimi için gerekli olan Üretim İzin Belgesi'ni aldı.

Otokar ayrıca, Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın ihtiyacı olan 250 adet ALTAY'ın 5 yılda imalatına ek olarak; ihracat potansiyeli, mayın temizleme, kurtarıcı, istihkam tankı gibi türev ve tamamlayıcı araç ihtiyaçları da göz önünde bulundurarak, yıllık uygun bir kapasite planlaması yaptı. Bu şekilde Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nın veya diğer dost ve müttefik ülkelerin her türlü talebini karşılayabilecek, esnek bir üretim programına sahip olmayı hedefledi.

Türk savunma sanayisine yeni teknolojiler ve yetenekler kazandıran ALTAY ile ülkemizin savunma sanayisindeki dışa bağımlılığı önemli ölçüde azalacak. ALTAY'ın tüm tasarım ve fikri mülkiyet hakları, Türkiye Cumhuriyeti'ne ait olacak. Seri üretimin başlamasını takiben ALTAY'ın farklı ülkelere talep görmesi, hatta dost ve müttefik ülkelerin projeye katılmasıyla farklı coğrafyalarda da üretim olanaklarının önünün açılması bekleniyor.

Otokar, 2016 yılında Savunma Sanayi Müsteşarlığı'ndan gelen talep üzerine, tasarım, prototipleme ve kalifikasyon dönemi için ana yüklenicisi olduğu ana muhabere tankı

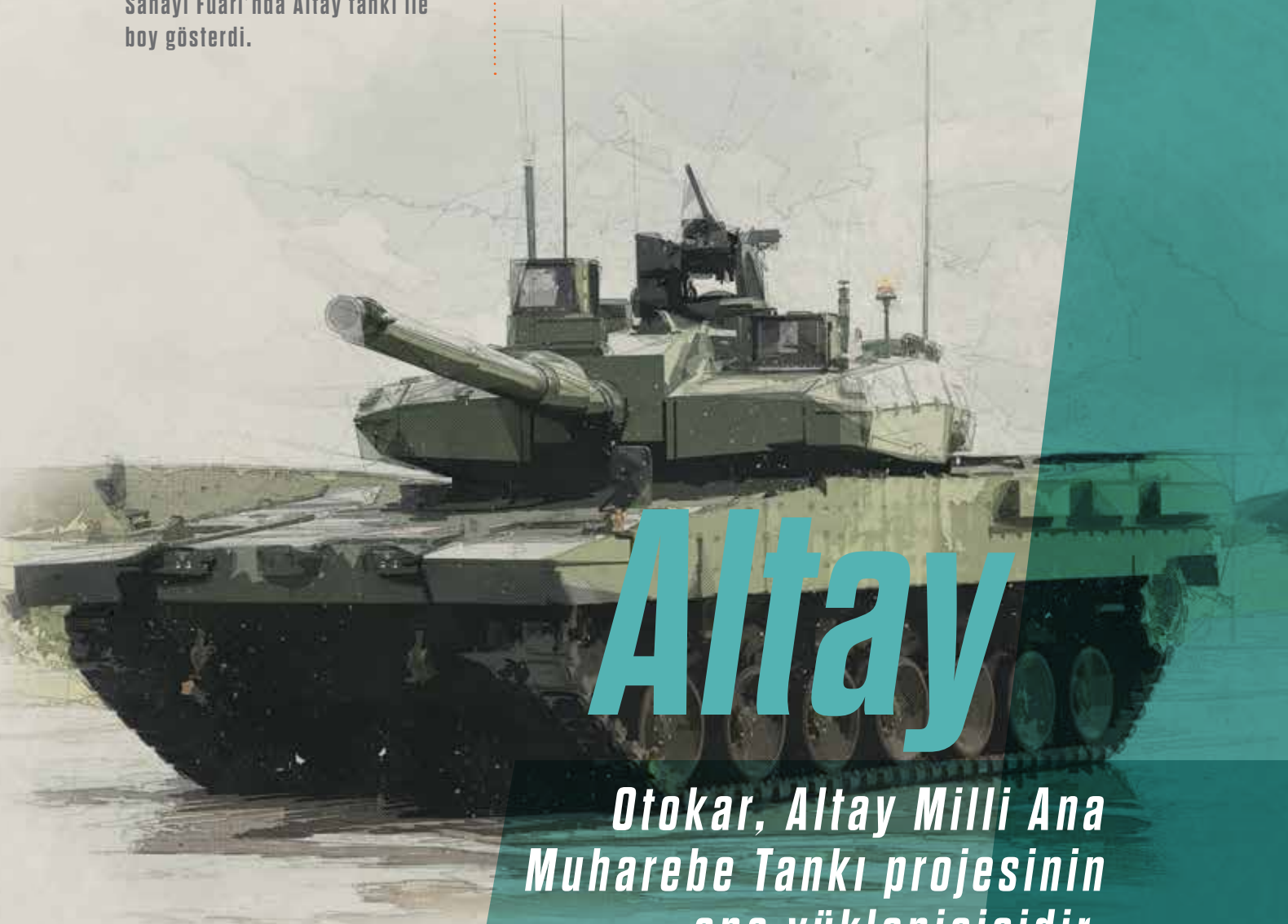
ALTAY'ın seri üretimi için teklifini sundu.

Otokar, High Tech Port Savunma Sanayi Fuarı'nda Altay tankı ile boy gösterdi.

Milli Savunma Bakanlığı Savunma Sanayi Müsteşarlığı, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ihtiyaç duyduğu modern ana muharebe tankının özgün tasarım ve milli imkanlarla tedarik edilmesi için açtığı ihale sonucunda ana yüklenici olarak Otokar'ı seçmişti. Dönem I ve Dönem II olmak üzere iki ayrı bölümden oluşan projede Dönem I Ocak 2009'da fiili olarak başlamıştı. Otokar'ın ana yükleniciliğinde yürütülen bu dönem, **"Konsept Tasarım", "Detaylı Tasarım" ve "Prototip Geliştirme ve Kalifikasyon"** olmak üzere üç aşamadan oluşuyor. Üretilen prototiplerin kabul testleri devam ediyor. Otokar, 2016 yılında Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nın talebi üzerine Dönem II olarak adlandırılan 250 adet ALTAY'ın seri üretimi ve bunların Entegre Lojistik Destek faaliyetlerini kapsayan teklifini sundu.

Otokar, Altay Milli Ana Muharebe Tankı projesinin ana yüklenicisidir.

AR-GE

Son 10 yılda cirosunun yüzde 4,1'ini araştırma geliştirme faaliyetlerine ayıran Otokar, toplamda son 10 yılda 388 milyon TL Ar-Ge harcaması gerçekleştirdi. Otokar tasarladığı ürün ve alt sistemler için son 10 yılda 37'si endüstriyel tasarım olmak üzere toplam 269 adet patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvurusunda bulundu. Sadece 2016 yılında 30 adet patent başvurusu gerçekleştirildi. 2016 yılı sonu itibarıyla toplam Ar-Ge merkezi çalışan sayısı 526 olarak gerçekleşti.

2016 yılında Otokar bünyesinde bulunan ve savunma sanayi ürünleri için dünyanın en gelişmiş ve modernleri arasında olan mayın test ekipmanları ve balistik laboratuvarları, balistik ve mayın testleri için uluslararası geçerliliği olan akreditasyon sertifikasını almaya hak kazandı. Laboratuvarlar, IAS (Uluslararası Akreditasyon Servisi) tarafından ISO/IEC 17025:2005 standartlarına uygun bulundu.

Geçtiğimiz yıl ayrıca, Otokar Ar-Ge Test Merkezi Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası, araç üstyapılarına uygulanacak ve TSE'nin gözetiminde gerçekleştirilecek ATP tip onay testleri için Türkiye'deki ilk ve tek onaylı test istasyonu olarak belirlendi. Otokar Klimatik Oda'da gerçekleştirilecek ATP tip onay testleri sonucunda her yıl sektörün yurtdışına aktarmak zoruna kaldığı ve Türkiye ekonomisi açısından döviz kaybı anlamına gelen uygulamalar son bulacak. Bu kapsamda, 20 Aralık 2016 tarihinde Bakanlık ve TSE yetkilileri, Otokar fabrikasını ziyaret ederek yetkililerden tesisler ve ATP tip testleri hakkında bilgi aldı.

Büyük şehirlerde yaşanan hızlı nüfus artışı, "Akıllı Şehirler" ve "Güvenli Ulaşım" kavramlarını da beraberinde getirmesi ile trafikte "akıllı ulaşım" çözümleri önem kazanmaya başladı. Türkiye'nin öncü otobüs üreticisi Otokar, Türkiye'nin lider bilgi teknolojileri şirketi KoçSistem ve İSBK, nesnelerin interneti dönemine öncülük edecek akıllı ulaşım teknolojisi projesi CoMoSeF'i tamamladı. 4 yılda geliştirilen proje ile akıllı otobüsler birbirleriyle, yol kenar üniteleri ve trafik sinyalizasyon sistemiyle konuşacak. CoMoSeF ile sürüş kalitesi artarak, trafikte maksimum güvenlik sağlanacak.

Avrupa Birliği Eureka Celtic-Plus kapsamında gerçekleştirilen proje ile yol, hava ve trafik durumu bilgilerini araçlara aktararak güvenli sürüş sağlanmasını hedefliyor. Geleceğin akıllı trafik sistemlerini ortaya koyma hedefiyle yürütülen proje kapsamında geliştirilen sistem sayesinde araçlar birbiriyle konuşup, yol kenarı üniteleriyle haberleşip, trafik sinyalizasyon sistemlerinden anlık gerçek zamanlı bilgi alabilecek. Özellikle büyükşehirlerde trafik yönetimini önemli ölçüde kolaylaştıracak CoMoSeF ile elde edilen veriler, sürüş güvenliğini artırmak ve trafik yönetimini desteklemek için kullanılacak. Bu bilgiler mobil uygulamalar ve servis aracılığıyla sürücü, yolcu ve trafik otoritelerinin hizmetine sunulacak.

7 ayrı ülkeden 21'den fazla iş ortağı katılımıyla yürütülmüş olan CoMoSeF projesinde Türkiye konsorsiyumu, araç üstü demoyu gerçekleştiren tek konsorsiyum olma özelliğini taşıyor. Ayrıca, Türkiye konsorsiyumu tarafından yürütülen proje, Avrupa'da başarılı uygulamalar arasında gösteriliyor.

Otokar, 2016 yılında **30 adet** patent başvurusu gerçekleştirdi.

Otokar Ar-Ge Merkezi İmkanları

Otokar Ar-Ge Merkezi, üretilen araçların daha yüksek teknolojiye ve daha hızlı test edilmesi için simülasyonlar, test ekipmanları, bilgiyi yaratacak ve değerlendirecek bilgisayar sistemlerine sahip. Otokar'ın Ar-Ge kabiliyetleri, ürün geliştirme amaçlı CAD programları, prototip atölyeleri ve yazılımlar, bilgisayar destekli analiz ve simülasyon yazılımları, test amaçlı düzenekler ve yazılımları kapsıyor.

Otokar Ar-Ge Merkezi bünyesinde bugün Türkiye'nin ilk ve tek, Avrupa'nın sayılı tesisleri arasında olan Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası, Türkiye'nin en yüksek kapasiteli hidrolik yol simülasyonu ve Türkiye'nin en büyük ve dünyanın en modern Elektromanyetik Uyumluluk Test Merkezi bulunuyor. Otokar Elektromanyetik Uyumluluk (EMC/EMI) Test Merkezi, yurtiçi ve yurtdışından tüm otomotiv ve savunma sanayi Ar-Ge çalışmalarında bağımsız bir akreditasyon merkezi olarak hizmet veriyor.

AKILLI OTOBÜSLERİN VE COMOSEF'İN HAYATIMIZA KATKILARI

Yol Durumu Bilgisi: Sistem, yol kenarı ünitelerinden aldığı bilgiyi araçlara ileterek; Buzlu Yol, Bozuk Yol, Kapalı Yol, Kaygan Zemin gibi uyarıları sürücüyü bildiriyor.

Trafik Kazası Bilgisi: Sürücülere trafik kazasının büyüklüğünü, yönünü ve kaza mahalline olan mesafeyi bildiriyor.

Yol Çalışması Bilgisi: Sürücülere yol çalışması bilgisini ve yol çalışmasına kalan mesafeyi aktarıyor.

Trafik Yoğunluğu Bilgisi: Sistem araç yönüne göre trafik yoğunluğu bilgisini sürücülere bildiriyor.

Çarpışma Uyarısı: Sistem diğer araçlardan aldığı bilgiler doğrultusunda kavşağa yaklaşan araçlarda çarpışma olasılığı varsa sürücülere uyarıyor ve mesafe bilgisi veriyor.

Öncelikli Araç Uyarısı: Sistem; itfaiye, ambulans, polis ya da çekici/kurtarıcı gibi araçların vermiş olduğu öncelikli araç yaklaşma uyarısı doğrultusunda sürücülere bu araçlara trafikte öncelik verilmesi amacıyla uyarıyor.

Hız Sınırı Uyarısı: Aracın bulunduğu yoldaki hız sınırının aşılması halinde sürücüler uyarılıyor. Ayrıca bulunan bölgede yeşil dalga sistemi varsa yeşil dalga hız bilgisi sürücülere iletiliyor.

Sinyalizasyon Bilgisi: Sinyalizasyon sistemlerinden alınan bilgi sürücülere iletiliyor, trafik ışığı değişim süresi araç içi bilgilendirme ekranında görülebiliyor. Trafik ışığı kırmızı yanıyor ve araç hareket halinde ise yeşil ile geçilebilecek ideal ortalama hız bilgisi de sürücüyü iletiliyor.

PAYDAŞLAR İÇİN DEĞER YARATMA

Kullanıcılar

Satış sonrası hizmetlerin öneminin bilincinde bir şirket olarak Otokar, kullanıcılarına her zaman yakın durmaya ve talep ve gereksinimlerini süratle karşılamaya gayret gösteriyor.

2016 yılında Otokar yedek parça pazarlama ve satış ekibi, müşteri memnuniyetini artıracak önemli bir projeye imza attı; Otokar tarafından onaylanan ve tedarik edilen araç bakım ürünlerinin kullanılması için harekete geçti. Hem aracın ömrünü uzatmaya hem alınan servisin kalitesini artırmaya hem de bu süreci daha ekonomik hale getirmeye yönelik çalışmaların sonucunda Otokar ile Setkim Kimya arasında iş birliği sağlandı. Orijinal yedek parçalara kalitesiz bakım ürünleriyle zarar verilebileceği düşüncesinden hareketle; bundan böyle yetkili servislerde sunulan araç bakım süreçleri de Otokar güvencesi altına alınacak. Ayrıca servislerde bu konuda standardizasyon sağlanacak. Yetkili servislerde kullanılan tüm parçaların tamiratının ardından bakım ve temizliğinin Otokar markasının güvencesiyle sunulması, kalitenin devamlılığı ve aracın ilk günkü performansının korunması açısından önemi sebebiyle, Otokar ilk kez kendi markasıyla servislerde kullanılan bakım ürünleri segmentine girdi. Bunun için yaklaşık bir yıllık titiz bir çalışmayla etiketinden ürünün içeriğine kadar her konuda tedarikçiyile geliştirme yapıldı ve Otokar markalı araç bakım ürünleri ortaya çıktı.

Tedarikçiler

2016 yılında direkt araca takılan malzemeler için toplam 550 tedarikçiden 1 milyar TL'nin üzerinde tedarik harcaması gerçekleştiren Otokar'ın geçtiğimiz yıl tedarik harcamasının yüzde 52'ye yakını yerli yan sanayiciler oluşturdu.

Savunma sanayisinde yerli tedarik konusuna özel önem veren Otokar, yerli yan sanayi ve KOBİ portföyünü genişletmek ve işbirliği fırsatlarını değerlendirmek üzere ICDDA Savunma ve Havacılıkta Endüstriyel İşbirliği Günleri'ne katıldı. Kasım ayında ise Konya Sanayi Odası'nda (KSO) düzenlenen çalıştayda Konya'daki sanayicilerle bir araya geldi. Konya'daki 27 sanayi şirketiyle ikili görüşmeler yapan Otokar yetkilileri, 7 firmanın tesislerini gezdi ve KSO aylık olağan meclis toplantısına katıldı.

Verimlilik

Verimlilik artırıcı projelere önem veren ve özellikle şirket içinden gelen önerileri destekleyen Otokar, 2016 yılında Otokar Öneri Sistemi çerçevesinde çalışanlarından 2.603 adet öneri aldı. Öneri sisteminin geliştirilmesi için Saha Çalışanları ile geliştirme toplantıları yapıldı. Koç Topluluğu'nun her yıl vizyon ve hedeflerine ulaştıracak davranışlar ile en iyi uygulamaları ortaya çıkarmak ve ödüllendirmek amacıyla düzenlediği "En Başarılı Koçlular" yarışmasında Otokar, "Portakal" projesi ile 'İş Birliği Geliştirilenler' kategorisinde "En Başarılı Koçlular" üçüncülük ödülünü aldı.

Otokar'a ödül kazandıran ve Dünyada benzeri bulunmayan "Portakal Projesi", otomotiv sektörünün en önemli boya problemlerinden olan portakallanma problemine çözüm sunuyor. Hayata geçirilen projede, %78 iyileştirme oranı ile portakallanma problemi ortadan kaldırılıyor. Portakallanma seviyesinin iyileştirilmesiyle iç ve dış müşteri memnuniyeti de artırılıyor.

2016 yılında direkt araca takılan malzemeler için toplam **550 tedarikçiden 1 milyar TL'nin** üzerinde tedarik harcaması gerçekleştirildi.

Otokar, 2016 yılında kaynak metodunda yüksek koruma ihtiyacı olan zırhlı araçların, araç ağırlığı ile dengeli tasarımına imkan veren yöntem geliştirmesi yaptı. Bu kaynak yöntemini hızlı ve kaliteli uygulayabilmek üzere yapılan çift robotlu kaynak otomasyon hücresi sayesinde Otokar da daha yüksek kapasite ve verimle hizmet verme imkanına kavuştu.

“MESS Altın Eldiven ve Altın Öneri İş Sağlığı ve Güvenliği” Yarışması

Türk Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) tarafından bu yıl ikincisi düzenlenen “MESS Altın Eldiven ve Altın Öneri İş Sağlığı ve Güvenliği” yarışmasında Otokar, iki ödülün sahibi oldu. Bu yıl 135 başvurunun gerçekleştiği yarışmada Otokar, tanker üretiminde riskli durumları ortadan kaldıran “Tanker Döndürme” projesi ile “Altın Eldiven”, üretim esnasında çalışanlarda el, kol bilek ve bel incinmelerini sona erdiren “Treyler Kapı Döndürme” projesiyle de “Altın Öneri” ödülünü almaya hak kazandı.

Lojistik sektörüne tenteli, frigorifik, tanker, semi-treyler ve kamyonüstü uygulamaları ile hizmet veren Otokar’ın “Tanker Döndürme” projesi tanker şase grubunun kaynatılmasından sonra döndürme aparatında, şase grubuna kadar döndürülmesini kapsıyor. Yeni çalışma modeli ile operatör hataları, çevirme işlemi sırasında güvenlik alanı ihlali, iş gücü kaybı risklerinin yanı sıra tankerin yere düşürülmesiyle doğabilecek maddi riskler de ortadan kaldırdı.

Üretim süreçlerinde topyekûn mükemmellik felsefesini benimseyerek iş süreçlerini ulusal ve uluslararası standartlara göre en üst seviyede tedbirlerle yöneten Otokar’ın “Treyler Kapı Döndürme” projesi, çalışanlarda kas ve iskelet sistemi rahatsızlıklarını ortadan kaldırıyor. Proje sayesinde üretim esnasında çalışanlar için risk oluşturan el, kol, bilek ve bel incinmelerinin önüne geçiliyor. Ayrıca, işçilik maliyeti yarıya düşürülerek, kapıların döndürülmesi sırasında meydana gelebilecek kalite problemleri gideriliyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Otokar çalışanlarının %81'i toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitilmiştir.

Otokar'ın sürdürülebilirlik stratejisi; çevreyle dost, iş etiği ilkelerine sıkı sıkıya bağlı, operasyonel mükemmelliği hedefleyen ve müşteri beklentilerini eksiksiz karşılayan, yüksek teknolojiye dayalı, katma değerli ürünler geliştirmeye odaklı iş modeliyle yerli sermaye yapısını korumak ve şirket kârlılığını artırmaktır. Otokar, Koç Holding'in 2006 yılında tüm Topluluk şirketleri adına imzaladığı BM Küresel İlkeler Sözleşmesi prensiplerini faaliyetleri genelinde benimsiyor ve aktif destek veriyor. Ekonomik, çevresel ve sosyal faktörleri kurumsal yönetim ilkeleriyle birleştirerek uzun vadeli değer yaratmayı amaçlayan Şirket'in bu alanda yaptığı çalışmalara Otokar Sürdürülebilirlik Raporu'nda detaylı olarak yer veriliyor. Otokar, 2016 yılında Borsa İstanbul'un belirlediği "Endeks Seçim Kriterleri" kapsamında değerlendirmeye tabi tutularak, beklenen değerleri karşıladı ve 43 şirketten oluşan BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ndeki yerini korudu.

Çevre

Otokar, 2016'da da sürdürülebilirlik programının ana paydalarından biri olan çevreyle dost ürün ve üretim süreçleri geliştirme çalışmaları bakımından birçok çalışmaya imza attı. Alternatif yakıtlı araçlar konusunda çalışmalarına devam eden Otokar, doğalgazlı Kent LF CNG otobüslerini Gaziantep'in hizmetine sundu. Ayrıca Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsünü İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği Transist 2016 Fuarı'nda ziyaretçilerle buluşturdu.

Üretim bantlarında gerek çevre koruma gerekse de iş sağlığı güvenliğini artırma konusundaki iyileştirmeler yıl boyunca devam etti. Kasım 2016 ayında ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belge yenileme denetimi gerçekleştirildi ve belge yenilendi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Sakarya ve Yıldırım Beyazıt öğretim görevlileri, akademik personeli ve Otomotiv Sanayicileri Derneği yetkililerinin katılımı ile Entegre Çevre İzni Ön Değerlendirme Toplantısı yapılarak, Otokar üretim sahaları incelendi.

Otokar'ın Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü hizmetine sunduğu gezici kütüphane sayısı 10'a yükseldi.

Geçtiğimiz yıllarda Sakarya'daki çeşitli okullarda çevre konusunda eğitimler veren Otokar, yarının yetişkinlerinde çevre bilincini artırmak konusuna önem veriyor. 2016 yılında da Sakarya'daki üç ilköğretim okulunda çevre duyarlılığı konusunda öğrencilere verilen eğitimlerde enerji tasarrufu, geri dönüşüm ve çevre kirliliği konuları anlatılarak bu konudaki sorumluluklarımızdan bahsedildi.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk

Koç Topluluğu bünyesinde başlatılan "Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" projesi kapsamında Otokar, toplam 1.826 çalışanın Bilgi Değirmeni seminerlerine katılarak konuya ilişkin bilinçlenmesini sağladı. Böylelikle Otokar çalışanlarının %81'i toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitim almış oldu.

Otokar, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde düzenlenen Ulaştırma Platformu Ödül Töreni'nde "Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" projesini toplu taşıma sektörüne taşıdı. Ulaştırma sektörünün önde gelen 7 derneği ile beraber Proje'yi destekledi. Otokar, 2016 yılı boyunca toplumsal eşitlik için çalışmalar yürüten ve kadın istihdamını artıran kurumlara ödül vererek desteklerini taçlandırdı.

Otokar Çalışan Kulüpleri'ne bir yenisi daha eklendi. Sakarya bölgesinde okuma alışkanlığını kazandırmak, kitap bulmakta zorluk çeken bölgelere kitap temini sağlamak amaçlarıyla Otokar Kitap Kulübü kuruldu. Geçtiğimiz yıllarda Ülkem İçin Engel Tanımıyorum Projesi kapsamında, çalışanların kronik hastalık risklerini azaltmak amacıyla hayata geçirilen diyetisyen polikliniği uygulaması ile birçok çalışanın sağlıklı kilolarına dönmesi sağlanmıştı. 2016 yılında yine aynı amaçla Diyetisyen polikliniği hizmeti başlatıldı. Yüksek katılımın sağlandığı poliklinik ile katılımcılarımız 4 ayda toplam 150 kilo vererek sağlıklı yaşam yolunda başarılı adımlar attı.

İş Sağlığı ve Güvenliği

Otokar, İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında OHSAS 18001 standartları çerçevesinde üretim çalışmalarını en üst düzey güvenlik önlemleriyle sürdürüyor.

2016 yılı içerisinde 2.030 kişiye sağlık tetkikleri yaptırıldı. 778 işe giriş İSG eğitimi ve 1.506 çalışana İSG yenileme eğitimi olmak üzere **toplamda 2.284 fabrika çalışanına 27.408 saat** eğitim verildi. 12 adet iş güvenliği kurulu ve 6 adet müteahhit iş güvenliği kurulu olmak üzere 18 adet iş sağlığı ve güvenliği kurulu gerçekleştirildi. Fabrika sahalarında vinç yolları başta olmak üzere 2016 yılı içerisinde 1.128 metre yatay yaşam hattı kurulması sağlandı. İSG uzmanları ve işyeri hekimleri ile birlikte 170 farklı noktada 230 kişiye ergonomik risk değerlendirme ve 31 farklı noktada yeni risk analizi yapıldı. 2016 yılı kaza frekansı 11.57 olarak gerçekleşti.

Otokar bünyesinde İSG konularında çeşitli iyileştirmeler yapılırken, Bakanlık tarafından fabrika ve garajda yapılan denetimlerde herhangi bir uygunsuzluk saptanmadı.

İNSAN KAYNAKLARI

Otokar İnsan Kaynakları olarak çalışanlarımızdan aldığımız güçle, karşılıklı güven ve saygının hakim olduğu, katılımın ve çeşitliliğin değer gördüğü bir şirket olma hedefini benimsiyoruz. İnsan Kaynakları Politikamızı, sahip olduğumuz nitelikli insan kaynağının sürekli gelişimini, motivasyonunu ve Otokar Ailesi'ne bağlılığını sağlamak şeklinde tanımlayabiliriz.

Geleceğin teknolojilerine öncülük etmeyi hedefleyen Otokar, sahip olduğu Arge yeteğinin devamlılığı için Arge Merkezi yatırımlarına hız kesmeden devam ediyor. Bu kapsamda 2016'da ofis çalışanlarının %57'si Arge Merkezi'nde mühendis olarak işe başlamıştır ve Arge Merkezi çalışan sayısında 2015'e göre %8'lik bir artış gerçekleşmiştir. Otokar'ın ar-ge gücünün yanında, üretim gücünü de geliştirmeye yönelik olarak Saha Çalışanı İş İlan sistemi hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda saha

kaydedilen 29.55'lik kişi başı ortalama eğitim saati ile bir önceki yıla oranla %25'lik artış sağlanmıştır.

Otokar'ın hem kendi saha çalışanı ihtiyacının nitelikli adaylarla karşılanması hem de piyasaya donanımlı iş gücü yetiştirilmesi amacıyla İşkur'la ortaklaşa gerçekleştirilen İşbaşı Eğitim Programı'nda Arifiye tesislerimizde Oto Boyacılığı Kursu açılmıştır. Adaylar kursu başarı ile tamamlayarak Otokar'da çalışmaya başlamışlardır.

Otokar'ın köklü geçmişi ve bugünlere başarıyla ulaşmasını sağlayan en önemli güç, çalışanlarının gösterdiği özveridir. Bu felsefeden yola çıkarak, Otokar'da belli kıdeme ulaşan çalışanlar, 2016'da devreye alınan Otokar Hizmet Ödülleri Sistemi'yle, kıdem yılına göre artan miktardaki ödüllerin sahibi olmuşlardır.

İNSAN KAYNAKLARI VİZYONU

Otokar'ın sektördeki değişime ayak uyduran değil, değişimi yaratan ve bu doğrultudaki teknolojik gelişime öncülük eden dinamik yapısını sürdürmesini sağlamak amacıyla, insan kaynakları vizyonumuzu Şirketin sürdürülebilirliği için gerekli olan insan kaynağını sağlamak ve çalışanların bağlılık ve memnuniyetlerini sağlamak sistem ve süreçler geliştirmek.

İNSAN KAYNAKLARI MİSYONU

Otokar, Koç Topluluğu hedef ve stratejileri doğrultusunda, uluslararası rekabete açılma sürecinde; yaptığı yatırımlar ve teknoloji geliştirme çalışmaları ile marka gücünü artırarak, faaliyet gösterdiği sektörlerde lider olmak için çalışır. Bu misyon doğrultusunda; Otokar'ın savunma sanayi ve otomotiv sektöründeki rekabet gücü yüksek, bilgili ve dinamik çalışanlar için en çok tercih edilen şirket konumuna taşınması İnsan Kaynakları misyonu olarak belirlenmiştir.

çalışanlarının da gelişen yetkinliklerine uygun farklı pozisyonlarda rol alarak, kariyerlerinde yeni açılışatm fırsatlarını yakalamaları sağlanmıştır.

Günden güne farklılaşan ülke ve dünya koşulları, müşteri ihtiyaçlarını ve dolaylı olarak da çalışan gelişim ihtiyaçlarını hızla değiştirmektedir. Diğer yandan son yıllarda hızlı bir büyüme eğilimi içerisinde olan şirketimize kattığımız çalışanların tamamı Y Kuşağı çalışanlardır. Yani çalışanların iş tatmini için kişisel ve mesleki gelişim birinci önceliklidir. Bu koşullar altında, uygun eğitim faaliyetleriyle onları desteklemek eğitim ve gelişim politikamızın temelini oluşturuyor.

Bu kapsamda 2016 yılında toplam 70.525 adam/saat eğitim gerçekleştirilmiş ve toplam eğitim saatinde bir önceki yıla göre %15'lik bir artış sağlanmıştır. Ayrıca

Çalışanların, şirket içi sosyal yaşamlarını zenginleştirmek amacıyla gerçekleştirilen sosyal faaliyetlerin yanında, özel yaşamlarını da desteklemek amacıyla Çalışan Destek Programı uygulanmaktadır. Bu uygulamada tüm çalışanlar, Psikolojik Danışmanlık, Tıbbi Danışmanlık, Mali ve Hukuki Danışmanlık gibi alanlarda konunun uzmanlarından telefonda danışmanlık desteği alabilmektedir. Ayrıca ihtiyaca göre çalışanlar ücretsiz yüz yüze psikolojik danışmanlık da alabilmektedirler. Bunun yanında 2016'da başlayan Diyetisyen Polikliniği ile katılımcılar toplam 150 kg vererek sağlıklı yaşam için önemli adımlar atmışlardır.

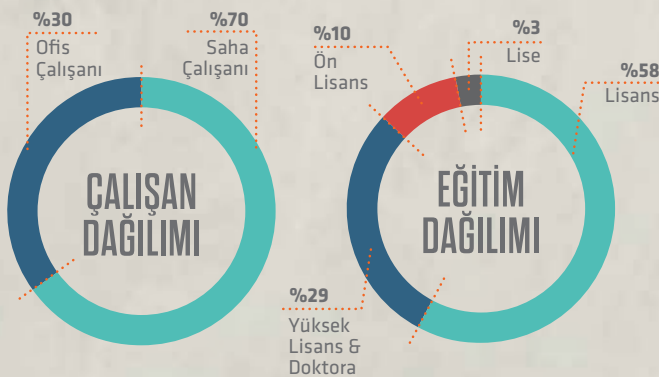
Otokar İnsan Kaynakları, 2016 yılında sayısız faaliyete imza atmıştır. Bu yönüyle, şirketin geleceğine yönelik çalışmalarla Otokar'ın köklü, güçlü ve inovatif kimliğinin stratejik parçası olmaya devam edecektir.

ÇALIŞAN DAĞILIMI

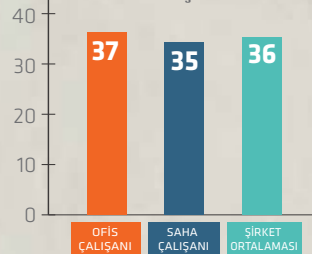
Ofis Çalışanı	696
Saha Çalışanı	1.601
Toplam	2.297

EĞİTİM DAĞILIMI

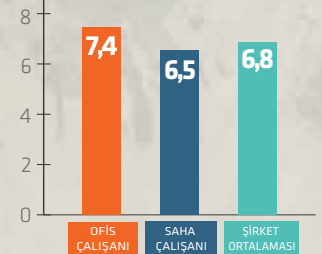
Yüksek Lisans-Doktora	200
Lisans	403
Ön Lisans	71
Lise	22

ÇALIŞANLARIN ORTALAMA YAŞLARI

ÇALIŞANLARIN ORTALAMA KIDEM YILLARI

GELECEK

2017 yılında, ticari araç pazarında geçtiğimiz yıl başlayan durgunluğun devam edeceğini öngören Otokar, ertelenen taleplerin etkisiyle belediye otobüs pazarının yükselme eğilimine gireceğini tahmin ediyor. Türkiye otobüs pazarındaki liderliğini sürdürmeyi hedefleyen Şirket, kullanıcıların beklentileri doğrultusunda yeni geliştirdiği ürünlerle pazar payını artırmayı, ihracatta da yeni pazarlara açılmayı amaçlıyor. Treylar sektöründe ATP konvansiyonuna uyum konusunda atılan adımlarla bozulabilir gıda taşımacılığında frigorifik semi-treylar pazarının büyümesini bekleyen Otokar, iç pazar ihtiyaçlarına uygun ürünleriyle de pazar payını artırmayı hedefliyor. Hafif kamyonlarda Euro 6 emisyon seviyesindeki motoru ile araçta yenilikler sunacak olan Otokar, bu alanda da büyümeyi amaçlıyor. Otokar, savunma sanayisinde özellikle ihracat pazarlarındaki çalışmalarına devam etmeyi; geçtiğimiz yıl yurtiçi ve yurtdışından alınan siparişlerin üretimlerine odaklanmayı planlıyor.

Savunma sanayiinde dış pazarlardaki büyümesini artırmak isteyen Otokar, 2017 yılı başında bu hedefinde önemli bir adım attı. Otokar'ın 2016 yılında yurtdışı satışlarını artırmak hedefiyle Birleşik Arap Emirlikleri'nde kurduğu "Otokar Land Systems Limited" şirketi, Birleşik

Arap Emirlikleri'nin önde gelen yatırım şirketi Tawazun'un Heavy Vehicles Industry şirketi ile 'Al Jasoor' (Cesur) ortak girişim şirketini kurdu. Al Jasoor, 2017 yılında Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri'nin 8x8 amfibik zırhlı araç ihtiyacını karşılamaya yönelik 661 milyon USD tutarındaki bir anlaşma imzaladı. Ürün, teknoloji transferi, danışmanlık, Birleşik Arap Emirlikleri'nde üretim gibi konuları içeren sözleşme, aynı zamanda Türkiye savunma sanayiinin tek kaleme imzalanan en büyük anlaşması oldu. Bu anlaşmayla birlikte Otokar, kabiliyetlerine teknoloji transferi ihracatını ve yurtdışında üretimi ekledi. Al Jasoor şirketi aracılığıyla anlaşma için gerekli hazırlıkların 2017'de tamamlanması amaçlanıyor. Otokar, Al Jasoor aracılığıyla Birleşik Arap Emirlikleri'nin toplam 700 adetlere ulaşacak tüm 8x8 zırhlı araç ihtiyacını karşılamayı; gelecekte de Birleşik Arap Emirlikleri'nin ve bölgenin her türlü kara sistemleri talebine cevap verebilmeyi hedefliyor.

Altay projesinde seri üretim teklifini Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na sunan ve buna uygun şekilde üretim programını ve gerekli alt yapı hazırlıklarını yapan Otokar, sözleşmenin imzalanmasıyla birlikte ilk tankları en kısa zamanda hattan çıkarmayı hedefliyor.

Türkiye otobüs pazarındaki

liderliğini

sürdürmeyi

hedefleyen Otokar, savunma sanayisinde özellikle ihracat pazarlarındaki çalışmalarına odaklanmayı planlıyor.

KURUMSAL YÖNETİM

İÇİNDEKİLER

44	TOPLANTI GÜNDEMİ
45	YÖNETİM KURULU ÜYELERİ VE KOMİTE ÜYELERİ
46	YÖNETİM KURULU ÜYE ADAYLARININ ÖZGEÇMİŞLERİ
47	YÖNETİM KURULU ÜYE ADAYLARININ BAĞIMSIZLIK BEYANLARI
48	ÜCRET POLİTİKASI
49	YÖNETİM KURULU RAPORU
56	KÂR DAĞITIM POLİTİKASI
57	KÂR DAĞITIM ÖNERİSİ
58	ESAS SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ VE İLGİLİ YÖNETİM KURULU KARARI
60	KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU
72	RİSK YÖNETİMİ VE RİSK YÖNETİM KOMİTESİ ÇALIŞMALARI
74	BAĞLI ŞİRKET RAPORU
75	YÖNETİM KURULU'NUN KOMİTELERİNİN ÇALIŞMALARI
76	HUKUKİ AÇIKLAMALAR

KURUMSAL YÖNETİM

TOPLANTI GÜNDEMİ

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.'NİN 24.03.2017 TARİHLİ OLAĞAN GENEL KURULUNUN TOPLANTI GÜNDEMİ

- 1 - Açılış ve Toplantı Başkanı'nın seçilmesi.
- 2 - Şirket Yönetim Kurulu'nca hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Raporu'nun okunması, müzakeresi ve onaylanması,
- 3 - 2016 Yılı hesap dönemine ilişkin Bağımsız Denetim Rapor Özeti'nin okunması,
- 4 - 2016 Yılı hesap dönemine ilişkin Finansal Tabloların okunması, müzakeresi ve onaylanması,
- 5 - Yönetim Kurulu üyelerinin Şirket'in 2016 yılı faaliyetlerinden dolayı ayrı ayrı ibra edilmesi,
- 6 - Şirket'in kâr dağıtım politikası çerçevesinde hazırlanan, 2016 yılı kârının dağıtılması ve kâr dağıtım tarihi konusundaki Yönetim Kurulu'nun önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddi,
- 7 - Yönetim Kurulu'nun Şirket Esas Sözleşmesi'nin "Şirketin Merkez ve Şubeleri" başlıklı 5. maddesi, ve "Sermaye" başlıklı 7. maddesinin değişikliği hakkındaki önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddedilmesi,
- 8 - Yönetim Kurulu Üye sayısının ve görev sürelerinin belirlenmesi, belirlenen üye sayısına göre seçim yapılması, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin seçilmesi,
- 9 - Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğince Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticiler için "Ücret Politikası" ve politika kapsamında yapılan ödemeler hakkında Pay Sahiplerine bilgi verilmesi ve onaylanması,
- 10 - Yönetim Kurulu üyelerinin yıllık brüt ücretlerinin belirlenmesi,
- 11 - Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri gereğince Yönetim Kurulu tarafından yapılan Bağımsız Denetim Kuruluşu seçiminin onaylanması,
- 12 - Şirketin 2016 yılı içerisinde yaptığı bağışları hakkında pay sahiplerine bilgi verilmesi ve 2017 yılında yapılacak bağışlar için üst sınır belirlenmesi,
- 13 - Yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerine, Yönetim Kurulu Üyelerine, üst düzey yöneticilere ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî yakınlarına; Türk Ticaret Kanunu'nun 395. ve 396. maddeleri çerçevesinde izin verilmesi ve Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim Tebliği doğrultusunda 2016 yılı içerisinde bu kapsamda gerçekleştirilen işlemler hakkında pay sahiplerine bilgi verilmesi,
- 14- Dilek ve görüşler

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ VE KOMİTE ÜYELERİ

Yönetim Kurulu	Ünvan	Başlangıç	Bitiş
Yıldırım Ali Koç	Başkan	28.3.2016	24.3.2017
Halil İbrahim Ünver	Başkan Vekili	28.3.2016	24.3.2017
Osman Turgay Durak	Üye	28.3.2016	24.3.2017
Levent Çakıroğlu	Üye	28.3.2016	24.3.2017
Kudret Önen	Üye	28.3.2016	24.3.2017
Ahmet Serdar Görgüç	Üye - Genel Müdür	28.3.2016	24.3.2017
İsmet Böcügöz	Bağımsız Üye	28.3.2016	24.3.2017
Abdulkadir Öncül	Bağımsız Üye	28.3.2016	24.3.2017
Ahmet Nezih Olcay	Bağımsız Üye	28.3.2016	24.3.2017

Denetim Komitesi	Ünvan	Başlangıç	Bitiş
İsmet Böcügöz	Başkan	28.3.2016	24.3.2017
Abdulkadir Öncül	Üye	28.3.2016	24.3.2017

Kurumsal Yönetim Komitesi	Ünvan	Başlangıç	Bitiş
İsmet Böcügöz	Başkan	28.3.2016	24.3.2017
Levent Çakıroğlu	Üye	28.3.2016	24.3.2017
Hüseyin Odabaş	Üye	28.3.2016	24.3.2017

Risk Yönetimi Komitesi	Ünvan	Başlangıç	Bitiş
Abdulkadir Öncül	Başkan	28.3.2016	24.3.2017
Kudret Önen	Üye	28.3.2016	24.3.2017

* Yönetim Kurulu üyelerine ilişkin hükümler Şirket Esas Sözleşmesi'nin 11., 12., ve 13. Maddeleri ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile belirlenmiştir.

* Yönetim Kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmiş olup bu amaçla hazırlanan "Ücret Politikası" faaliyet raporunda ve şirket kurumsal internet sitesinde (www.otokar.com.tr) yer almaktadır.

* 2016 yılı faaliyet yılına ilişkin finansal raporlarımızın 27 nolu dipnotunda üst düzey yöneticilere 2016 yılı içinde sağlanan faydaya yer verilmiştir.

* Komiteler ve çalışma esasları hakkındaki bilgiler faaliyet raporunda yer alan Kurumsal Yönetim Uyum Raporunda ve şirket kurumsal internet sitesinde (www.otokar.com.tr) yer almaktadır.

* 2017/10 numaralı YKK ile 2016 yılı Yönetim Kurulu Komitelerinin çalışmaları hakkında Yönetim Kurulu'na bilgi verilmiştir.

* 2016 yılı içerisinde, Denetim Komitesi 5 toplantı, Kurumsal Yönetim Komitesi 7 toplantı, Risk Yönetimi Komitesi 7 toplantı gerçekleştirmiştir. Toplantılar üyelerin tamamının katılımı ile gerçekleşmiştir.

KURUMSAL YÖNETİM

YÖNETİM KURULU ÜYE ADAYLARININ ÖZGEÇMİŞLERİ

Yönetim Kurulu Üye Adayı	Yıldırım Ali Koç	Bkz. Sayfa 22 Yönetim Kurulu Üyeleri Özgeçmişleri
Yönetim Kurulu Üye Adayı	Halil İbrahim Ünver	Bkz. Sayfa 22 Yönetim Kurulu Üyeleri Özgeçmişleri
Yönetim Kurulu Üye Adayı	Osman Turgay Durak	Bkz. Sayfa 22 Yönetim Kurulu Üyeleri Özgeçmişleri
Yönetim Kurulu Üye Adayı	Levent Çakıroğlu	Bkz. Sayfa 22 Yönetim Kurulu Üyeleri Özgeçmişleri
Yönetim Kurulu Üye Adayı	Kudret Önen	Bkz. Sayfa 22 Yönetim Kurulu Üyeleri Özgeçmişleri
Yönetim Kurulu Üye Adayı	Ahmet Serdar Görgüç	Bkz. Sayfa 23 Yönetim Kurulu Üyeleri Özgeçmişleri
Yönetim Kurulu Üye Adayı	İsmet Böcügöz	Bkz. Sayfa 23 Yönetim Kurulu Üyeleri Özgeçmişleri
Yönetim Kurulu Üye Adayı	Abdulkadir Öncül	Bkz. Sayfa 23 Yönetim Kurulu Üyeleri Özgeçmişleri
Yönetim Kurulu Üye Adayı	Ahmet Nezih Olcay	Bkz. Sayfa 23 Yönetim Kurulu Üyeleri Özgeçmişleri

YÖNETİM KURULU ÜYE ADAYLARININ BAĞIMSIZLIK BEYANLARI

Otokar Otomotiv ve Savunma San. A.Ş. (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde belirlenen kriterler kapsamında "Bağımsız Üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

- a) Şirket, Şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile Şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya Şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başına sahip olunmadığını ya da önemli nitelikte ticari ilişki kurulmadığını,
- b) Son beş yıl içerisinde, başta Şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde Şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek Yönetici pozisyonunda çalışmadığımı veya Yönetim Kurulu Üyesi olmadığımı,
- c) Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- ç) Mevzuata uygun olarak üniversite öğretim üyeliği hariç, üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmayacağımı,
- d) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na (G.V.K.) göre Türkiye'de yerleşik sayıldığımı,
- e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, Şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde Şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- g) Şirketin Yönetim Kurulu'nda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu Üyeliği yapmadığımı,
- ğ) Şirketin veya Şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev almıyor olduğumu,
- h) Yönetim Kurulu Üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu, beyan ederim.

İsmet BÖCÜGÖZ

Abdulkadir ÖNCÜL

Ahmet Nezih OLCAY

ÜST DÜZEY YÖNETİCİLER VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ İÇİN ÜCRET POLİTİKASI

Bu politika dokümanı, SPK düzenlemeleri kapsamında idari sorumluluğu bulunanlar kapsamındaki Yönetim Kurulu üyelerimiz ve Üst Düzey Yöneticilerimizin ücretlendirme sistem ve uygulamalarını tanımlamaktadır.

Yönetim Kurulu Üyeleri'nin tamamı için geçerli olmak üzere her yıl Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda sabit ücret belirlenir.

İcrada bulunan Yönetim Kurulu Üyeleri'ne, aşağıda detayları açıklanan Üst Düzey Yöneticiler için belirlenen politika kapsamında ödeme yapılır.

Şirket yönetim kuruluna şirketin işleyişi ile ilgili her türlü konuda etkin destek verecek olan yürütme komitesinin başkan ve üyelerine, sağladıkları katkıları, toplantılara katılımları, fonksiyonları esas alınarak yıl sonlarında Kurumsal Yönetim Komitesi görüşü çerçevesinde yönetim kurulu tarafından belirlenen tutarda menfaat sağlanabilir. Yürütme Komitesi üyelerine yıl içinde bu kapsamda ödeme yapılmış ise yıl sonunda belirlenen tutardan mahsup edilir.

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri'nin ücretlendirmesinde şirketin performansına dayalı ödeme planları kullanılamaz. Yönetim kurulu Üyeleri'ne, atanma ve ayrılma tarihleri itibariyle görevde bulundukları süre dikkate alınarak kıst esasına göre ödeme yapılır. Yönetim Kurulu Üyeleri'nin şirkete sağladığı katkılar dolayısıyla katlandığı giderler (ulaşım, telefon, sigorta vb. giderleri) şirket tarafından karşılanabilir.

Üst Düzey Yönetici ücretleri ise sabit ve performansa dayalı olmak üzere iki bileşenden oluşmaktadır.

Üst Düzey Yönetici sabit ücretleri; piyasadaki makroekonomik veriler, piyasada geçerli olan ücret politikaları, şirketin büyüklüğü ve uzun vadeli hedefleri ve kişilerin pozisyonları da dikkate alınarak uluslararası standartlar ve yasal yükümlülükler uygun olarak belirlenir.

Üst Düzey Yönetici primleri ise; prim bazı, şirket performansı ve bireysel performansa göre hesaplanmaktadır. Kriterler ile ilgili bilgiler aşağıda özetlenmiştir:

- **Prim Bazı:** Prim Bazları, her yılbaşında güncellenmekte olup, yöneticilerin pozisyonlarının iş büyüklüğüne göre değişkenlik göstermektedir. Prim bazları güncellenirken piyasadaki üst yönetim prim politikaları göz önünde bulundurulur.
- **Şirket Performansı:** Şirket performansı, her yılbaşında şirkete verilen finansal ve operasyonel (pazar payı, ihracat, yurtdışı faaliyetler, verimlilik vb.) hedeflerin, dönem sonunda ölçülmesi ile elde edilmektedir. Şirket hedefleri belirlenirken, başarının sürdürülebilir olması, önceki yıllara göre iyileştirmeler içermesi önemle dikkate alınan prensiplerdir.
- **Bireysel Performans:** Bireysel performansın belirlenmesinde, şirket hedefleri ile birlikte, çalışan, müşteri, süreç, teknoloji ve uzun vadeli strateji ile ilgili hedefler dikkate alınmaktadır. Bireysel performansın ölçülmesinde, şirket performansı ile paralel şekilde, finansal alanların dışında da uzun vadeli sürdürülebilir iyileştirme prensibi gözetilmektedir.

Şirketimiz üst düzey yöneticilerinin işten ayrılımları halinde, çalıştıkları süre, üst düzey yönetici olarak görev yaptıkları süre, sağladığı katkı, ayrılma tarihinden önceki son hedef primi, son yılda ödenen maaş ve prim bilgileri dikkate alınarak işten ayrılma ikramiyesi ödenebilir.

Yukarıdaki esaslara göre belirlenen ve yıl içinde Üst Düzey Yönetici ve Yönetim Kurulu Üyelerine ödenen toplam miktarlar, izleyen genel kurul toplantısında mevzuata uygun olarak ortakların bilgisine ve/veya onayına sunulur.”

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.

I OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİ

YÖNETİM KURULU RAPORU

Şirketimizin, 2016 yılının faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin sonuçlarını gösteren, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) II-14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGGK) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/ Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na (TMS/TFRS) ve bunlara ilişkin ek ve yorumlara uygun olarak hazırlanan konsolide finansal tablolarımız, hissedarlarımızın ve kamuoyunun bilgilerine sunulmaktadır.

28.03.2016 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda belirlenen ve dönem içinde Yönetim Kurulu'nda görev alan üyeler, görev süreleri ve yetki sınırları aşağıda gösterilmiştir.

Yönetim Kurulu

Adı ve Soyadı	Görevi	Görev Süresi	
		Başlangıç	Bitiş
Yıldırım Ali KOÇ	Başkan	28.03.2016	24.03.2017
Halil İbrahim ÜNVER	Başkan Vekili	28.03.2016	24.03.2017
Osman Turgay DURAK	Üye	28.03.2016	24.03.2017
Levent ÇAKIROĞLU	Üye	28.03.2016	24.03.2017
Kudret ÖNEN	Üye	28.03.2016	24.03.2017
Ahmet Serdar GÖRGÜÇ	Üye-Genel Müdür	28.03.2016	24.03.2017
İsmet BÖCÜGÖZ	Bağımsız Üye	28.03.2016	24.03.2017
Abdülkadir ÖNCÜL	Bağımsız Üye	28.03.2016	24.03.2017
Ahmet Nezih OLCAY	Bağımsız Üye	28.03.2016	24.03.2017

Yönetim Kurulu üyelerine ilişkin hükümler Şirket Esas Sözleşmesi'nin 11.,12. ve 13. maddeleri ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile belirlenmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yer alan hükümler çerçevesinde oluşturulan komiteler ve bu komitelerde görev alan yönetim kurulu üyeleri bilgileri aşağıdaki gibidir:

Komite	Başkan	Üye
Denetimden Sorumlu Komite	İsmet BÖCÜGÖZ	Abdülkadir ÖNCÜL
Riskin Yönetimi Komitesi	Abdülkadir ÖNCÜL	Kudret ÖNEN
Kurumsal Yönetim Komitesi	İsmet BÖCÜGÖZ	Levent ÇAKIROĞLU, Hüseyin ODABAŞ

Sermaye ve Ortaklık Yapısı

31.12.2016 tarihi itibarıyla şirketimizin kayıtlı sermaye tavanı 100 Milyon TL olup, çıkarılmış sermayesi ise 24 Milyon TL'dir.

KURUMSAL YÖNETİM

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş. 1 OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİ YÖNETİM KURULU RAPORU

Sermayenin %10'dan fazlasına sahip ortaklar ile pay miktarları ve bunların sermayemiz içindeki oranları aşağıda gösterildiği şekildedir.

Ortakların Ünvanı	Pay Tutarı (TL)	Pay (%)
Koç Holding A.Ş.	10.722.750	45
Ünver Holding A.Ş.	5.954.944	25
Diğer ortaklar	7.322.306	30
Toplam	24.000.000	100

Sermayemizin %30,51'ini temsil eden bakiye 7.322.306 TL nominal değerli hisse, diğer ortaklar ve halka açık bulunan hisselerden oluşmaktadır.

Şirketimizin ihracat faaliyetlerini organize etmek ve yurt dışı satışlarını artırmak amacıyla 18 Ağustos 2011 tarihinde Fransa'da tescil ettirerek kurduğu "Otokar Europe SAS" ünvanlı ve 100.000 Euro (239.280 TL) tutarındaki tamamı ödenmiş sermayesinin %100'üne sahip olduğu bir bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Otokar Europe SAS şirketinin faaliyetleri, önceki dönemlerde finansal tablolarımızı önemli düzeyde etkilemediği için konsolidasyona tabi tutulmamış ve "Finansal yatırımlar" altında izlenmiştir.

Otokar Europe SAS, faaliyetlerinin şirketimizin finansal tabloları açısından önemli büyüklüğe ulaşması nedeniyle, cari yıldan itibaren konsolidasyona tabi tutulmakta olup 31.12.2016 tarihi itibarıyla Şirketimiz finansal tabloları, konsolide olarak hazırlanmıştır.

Aynı zamanda, şirketimiz yönetim kurulunun, ihracat faaliyetlerini organize etmek ve bu bölgedekiler başta olmak üzere yurt dışı satışlarını artırmak amacı ile 13 Nisan 2016 tarihinde aldığı karar doğrultusunda Birleşik Arap Emirlikleri'nde, 50.000 AED (Birleşik Arap Emirlikleri Dirhemi) (41.398 TL) sermaye ile "Otokar Land Systems LLC" ünvanlı şirketin kuruluş işlemleri tamamlanmış olup, Otokar Land Systems LLC şirketinin finansal faaliyetleri başlamadığından Şirket finansal tablolarında "Finansal yatırımlar" altında izlenmektedir.

Yapılan Esas Sözleşme Değişiklikleri

28.03.2016 tarihinde gerçekleşen ortaklar Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda yapılan herhangi bir Esas Sözleşme Değişikliği bulunmamaktadır.

Son Üç Yılda Dağıtılan Temettüleri ve Oranları

Otokar geçtiğimiz yıllarda, çıkarılmış sermayesi üzerinden, aşağıda gösterilen oranlarda nakit temettü dağıtmıştır.

Dönem	(%)
2013	416,67
2014	333,33
2015	300,00

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.

I OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİ

YÖNETİM KURULU RAPORU

2015 yılı faaliyet dönemine ait temettünün tamamı ortaklarımıza 4 Nisan 2016 tarihinden itibaren nakden ödenmiştir. Hissedarlarımızın, www.otokar.com.tr sitesi içinde yer alan “Yatırımcı İlişkileri” bölümü altında, Şirketimizle ilgili kurumsal ve finansal verilere ilişkin bilgilere ulaşmaları mümkündür.

Otomotiv Sektörü ve Otokar

Otomotiv sektörünün ticari araçlar grubunda yer alan Otokar’ın ürün gamını, bir taraftan ticari piyasaya yönelik toplu taşımacılık hizmetleri ve servis taşımacılığında tercih edilen minibüs, midibüs ve otobüs tipi araçlar oluştururken, diğer taraftan savunma sanayi hizmetlerine yönelik çeşitli tiplerde 4x4 arazi tipi araçlar, taktik tekerlekli - paletli askeri araçlar ile tank ve türevleri oluşturmaktadır. Ayrıca nakliye ve lojistik sektörü için Otokar-Fruehauf markaları altında treyler ve semi-treyler, Atlas markası ile de hafif kamyon üretilmektedir.

29 Temmuz 2008 tarihinde, Otokar ile Savunma Sanayi Müsteşarlığı arasında “Milli İmkanlarla Modern Tank Üretim Projesi” (Altay Projesi) kapsamında Dönem I Türk Ana Muharebe Tankı Tasarım ve Prototip Üretimi Ana Sözleşmesi imzalanmıştır. Bu kapsamda 2013 yılında Proje’nin Kavramsal Tasarım ve Detaylı Tasarım aşamaları tamamlanarak, üçüncü ve son aşama olan “Prototip İmalatı ve Kalifikasyon” aşamasına geçilmiş, 2014 yılında da prototip üretim çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

2015 yılında Proje’nin tamamlanması için son bölüm olan Sistem Kalifikasyon ve Kabul Testlerine başlanmış ve söz konusu testlerde başarıyla son aşamaya gelinmiştir. 2017 yılının ilk çeyreğinde tüm testlerin tamamlanması planlanmıştır.

Ayrıca, mevcut sözleşmemizin ilgili maddeleri çerçevesinde 250 adet Ana Muharebe Tankı üretimi ve bunların Entegre Lojistik Destek faaliyetlerine ilişkin Altay Projesi Dönem II Seri Üretim Projesi için teklif dosyası 18 Ocak 2016 tarihinde Savunma Sanayi Müsteşarlığı’na sunulmuştur. Yapılan ilk değerlendirme sonrasında, Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından en iyi ve en son teklif (BAFO) talep edilmiş ve OTOKAR tarafından 29 Ağustos 2016 tarihinde söz konusu teklif de sunulmuştur. Savunma Sanayi Müsteşarlığı, teklif üzerinde değerlendirme çalışmalarını yürütmektedir. 2017 yılı içerisinde Savunma Sanayi Müsteşarlığı’nın seri üretim süreci ile ilgili kararını açıklaması beklenmektedir.

27.09.2016 tarihli özel durum açıklamamızda; Birleşik Arap Emirlikleri’nde (BAE) kurulu Tawazun Operations Company LLC (Tawazun) ile başta BAE olmak üzere bölge ülkelerde savunma sanayi faaliyetlerinde işbirliğinde bulunmak amacıyla, bağlı ortaklığımız Otokar Land Systems Limited LLC’nin (Otokar LS) ve Tawazun’un bağlı ortaklığı Heavy Vehicles Industries LLC’nin (HVI) katılımlarıyla bir ortak girişim şirketi kurulmasının öngörüldüğü kamuya duyurulmuştu. Bu kapsamda BAE’nde kuruluş çalışmaları devam eden ortak girişim şirketimiz Al Jasoor Heavy Vehicles Industries LLC (Al Jasoor)’un faaliyet ve yönetim esaslarının belirlenmesi amacıyla Otokar LS ve HVI arasında bir Ortaklık Anlaşması imzalandığı da 20.02.2017 tarihli özel durum açıklamamız ile kamu ile ayrıca paylaşılmıştı.

Otokar ve Tawazun tarafından yürütülen çalışmalar sonucunda, Al Jasoor tarafından gerçekleştirilmek üzere BAE Silahlı Kuvvetleri’ne 8x8 zırhlı araç tedarikine hak kazanılmış olup, önümüzdeki yıllarda BAE Askeri Kuvvetleri’ne Al Jasoor tarafından toplam 700 adet 8x8 tipi zırhlı araç tedarik edilmesi beklenmektedir. İlk aşama olarak BAE Askeri Kuvvetleri ile Tawazun arasında Al Jasoor’a devredilmek üzere 6 yıllık toplam 661 milyon USD tutarında satış için sözleşme imzaları tamamlanmıştır. Anlaşmanın farklı görevlere uygun olarak farklı tiplerde geliştirilecek ikinci kısmının tasarım ve üretimine ilişkin detaylar ise henüz kesinleşmemiştir.

KURUMSAL YÖNETİM

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş. 1 OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİ YÖNETİM KURULU RAPORU

PAZAR - SATIŞLAR - ÜRETİM

2016 yılında sektördeki gelişmeleri, OSD verileri doğrultusunda aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür:

- Toplam taşıt aracı üretimi, 2016 yılı Ocak-Aralık döneminde 2015 yılı aynı dönemine göre %9 artışla 1 milyon 486 bin adet olarak gerçekleşirken, otomobil üretimi %20 artışla 951 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir. Yine 2016 yılı taşıt aracı pazarına bakıldığında 1 milyon 8 bin adet ile geçen yıla yakın seviyelerde iken, otomobil pazarı ise 757 bin adet ile %4 oranında artmıştır.

2016 yılında, önceki yılın aynı dönemine göre araç grupları bazında üretim gelişmeleri aşağıdaki gibidir;

- Hafif Ticari Araçlar Grubu'nda; Minibüste %6 oranında azalış,
Midibüste %53 oranında azalış,
Kamyonette %2 oranında azalış gerçekleşmiştir.
- Ağır Ticari Araçlar Grubu'nda da; Otobüste %8 oranında azalış,
Büyük Kamyonda %52 oranında azalış,
Küçük Kamyonda %48 oranında azalış gerçekleşmiştir.
- 2016 yılında geçen yıla göre ithal hafif ticari araç satışları %1 oranında artarken, yerli hafif ticari araç satışları ise %12 oranında azalmıştır.
- Bu dönemde ithalatın pazar payı %48 olarak gerçekleşmiştir.

ÜRETİM VE SATIŞLAR

Şirketimizin ürün tipleri itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırmalı üretim ve satış adetleri aşağıda gösterilmiştir.

	2016		2015		Değişim (Adet)		Değişim (%)	
	Üretim	Satış	Üretim	Satış	Üretim	Satış	Üretim	Satış
Küçük Otobüs	990	1.347	2.817	2.258	(1.827)	(911)	(65)	(40)
Otobüs	665	697	714	608	(49)	89	(7)	15
4x4 Arazi Araçları	99	103	72	71	27	32	38	45
Zırhlı Araçlar	607	595	481	487	126	108	26	22
Treyler	628	625	999	1.007	(371)	(382)	(37)	(38)
Kamyon	1	266	531	295	(530)	(29)	(100)	(10)
TOPLAM	2.990	3.633	5.614	4.726	(2.624)	(1.093)	(47)	(23)

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.

I OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİ

YÖNETİM KURULU RAPORU

İlgili mevzuatlara uygun olarak hazırlanan konsolide finansal tablolarımıza göre, Şirketimizin 2016 yılı cirosu, geçen yılın aynı dönemine göre %14 oranında artış göstermiştir.

Ciromuzun yurt içi ve yurt dışı dağılımı geçen yıl ile mukayeseli olarak aşağıda yer almaktadır.

	2016 (TL)	2015 (TL)	Değişim %
Yurt içi satışlar	1.192.701.280	1.014.925.095	18
Yurt dışı satışlar	441.813.418	419.042.792	5
TOPLAM	1.634.514.698	1.433.967.887	14

Yurt dışı toplam satışlarımız 2016 yılında 144.827.389 \$ (2015: 149.137.561 \$) olup, bu satışların toplam ciro içindeki payı %27 olarak gerçekleşmiştir. (2015: %29)

2016 yılında kapasite kullanımımız %23 olarak gerçekleşmiştir. (2015: %51)

Otokar büyümesini, tasarımı ve fikri mülkiyet hakları kendisine ait olan, mühendislik ve araştırma geliştirme imkânlarıyla geliştirdiği ürünlerle sağlamaktadır. Stratejilerini Savunma Sanayisinde büyümek, ihracatın ciro içindeki payının artırılmasını sağlamak ve yeni modellerle büyümek olarak belirleyen Otokar bu hedeflere ulaşabilmek için çalışmalarına devam etmektedir.

YATIRIMLAR

Fikr-i mülkiyet hakları Otokar'a ait olan araçlarla hedeflenen hızlı büyümeyi yakalamak amacıyla, araştırma geliştirme faaliyetleri alanında da önemli bir karar alarak önceki yıllarda başladığı "Otokar Ar-Ge Merkezi" yatırımlarına 2016 yılında da devam etmiştir.

Şirketimiz, 2016 yılında yaklaşık 5,3 milyon USD toplam yatırım harcaması gerçekleştirmiştir.

KURUMSAL YÖNETİM

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş. 1 OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİ YÖNETİM KURULU RAPORU

İDARİ FAALİYETLER

Şirketimizin 2016 yılında üst yönetim kadrosu ve görevleri aşağıdaki gibidir.

Adı Soyadı	Görevi
Ahmet Serdar GÖRGÜÇ	Genel Müdür
Hüseyin ODABAŞ	Genel Müdür Yardımcısı - Mali
Ali Rıza ALPTEKİN	Genel Müdür Yardımcısı - Üretim ve Tedarik
Murat ULUTAŞ	Genel Müdür Yardımcısı - Mühendislik
Hasan Basri AKGÜL	Genel Müdür Yardımcısı - Satış ve Pazarlama
Mustafa BAKIRCI	Genel Müdür Yardımcısı - Tank ve Zırhlı Taktik Araç.

31.12.2016 tarihi itibarıyla personel sayımız 2.297 kişidir (31.12.2015: 2.105). Bunlardan 696 adedi idareci ve memur, 1.601 adedi ise işçidir. (31.12.2015: 621 adet idareci ve memur, 1.484 adet işçi.) Dönem içinde herhangi bir uyuşmazlık ve işçi hareketi gözlenmemiştir.

Şirketimiz, Türk Metal Sendikası ile MESS arasında 01.09.2014 tarihinden geçerli olmak üzere 15.12.2014 tarihinde imza edilen Grup Toplu İş Sözleşmesi'ne tabidir.

Şirketimiz, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanan Kurumsal Yönetim İlkelerine uymayı ve gelişen koşullara bağlı olarak uyum sağlayacak konularda düzenlemeler yapmayı benimsemiştir. SPK'nın "Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar" tebliği kapsamında ve BIST şirketlerinin Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumuna ilişkin olarak, SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. tarafından derecelendirilmiş olup, hazırlanan "Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu" şirketimizin www.otokar.com.tr internet adresinde yayınlanmaktadır.

Şirketimizin, 2015 yılında 92.81 (9.28) olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme notu, 2016 yılında 93.19 (9.32) olarak gerçekleşmiştir.

Topluma kattığı değeri sürekli geliştirmeyi ve daha iyi yarınlara inşasına, artan oranda katkıda bulunmayı hedefleyen şirketimizin sosyal, çevresel, ekonomik ve etik boyutlarıyla hazırlanan 2015 yılı Otokar Sürdürülebilirlik Raporu şirketimizin www.otokar.com.tr adresinde yayınlanmaktadır.

FİNANSAL SONUÇLAR

Şirketimiz, 2016 yılı faaliyetlerine ait, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) II-14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na (TMS/ TFRS) ve bunlara ilişkin ek ve yorumlara uygun olarak hazırlanan konsolide finansal tablolarını kamuoyuna sunmaktadır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.

I OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİ

YÖNETİM KURULU RAPORU

2016 yılı faaliyet sonuçlarımızı gösteren mali tablolar, açıklayıcı notlar ve rasyolar ayrıca bilgilerinize sunulmuştur.

Şirketimizin 2016 yılı konsolide cirosu 1.634.514.698 TL, brüt kârı 409.845.277 TL olarak gerçekleşmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri uyarınca Türkiye Finansal Raporlama Standartları çerçevesinde hazırlanan konsolide finansal tablolara göre, şirketimiz 2016 yılında 68.080.363 TL vergi öncesi kâr ve 69.725.866 TL net dönem kârı elde etmiştir.

Şirketimizin 28.03.2016 tarihli Genel Kurul'unda 2016 yılı içerisinde yapılacak bağışların üst sınırı 3.500.000 TL olarak belirlenmiş olup, 2016 yılında sosyal yardım amacıyla vergi muafiyetini haiz vakıf ve derneklere toplam 1.460.900 TL bağış ve yardımda bulunulmuştur.

Kâr dağıtımında, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak pay sahipleri ve Şirket menfaatleri arasında dengeli ve tutarlı bir politika izlenmekte; yıllık kâr dağıtım tutarının belirlenmesinde, uzun vadeli şirket stratejimiz, şirketimiz sermaye gereksinimleri, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınmaktadır.

Ekli Kâr Dağıtım Önerisi uyarınca ortaklarımıza, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kâr payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarımıza %250,00 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 2,50 TL brüt=net nakit temettü ödenmesini,

Diğer hissedarlarımıza %212,50 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 2,125 TL net nakit temettü ödenmesini,

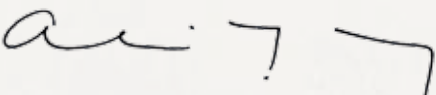
Ödenecek toplam 60.000.000 TL temettünün, dağıtım tarihi başlangıcının 31.03.2017 Cuma günü olarak belirlenmesini, tasviplerinize sunuyoruz.

2016 yılının çalışmalarını ve elde edilen sonuçlarının özeti bilgilerinize sunmuş bulunmaktayız.

Sayın Hissedarlarımız,

Yönetim Kurulumuz bugün çalışma süresini tamamlamış bulunmaktadır. Bu toplantıda önümüzdeki dönem için yeni Yönetim Kurulu üyelerinin seçimi yapılacaktır. Hizmet süremiz içinde bizlere karşı gösterilen itimat, teveccüh ve yardımlarınız nedeni ile teşekkür eder Sayın Heyetinizi saygı ile selamlarız.

İstanbul, 1 Mart 2017

Yıldırım Ali KOÇ
Yönetim Kurulu Başkanı

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SAN. A.Ş. KÂR DAĞITIM POLİTİKASI

Şirketimiz Türk Ticaret Kanunu hükümleri, Sermaye Piyasası Düzenlemeleri, Vergi Düzenlemeleri ve diğer ilgili düzenlemeler ile Esas Sözleşmemizin kâr dağıtımı ile ilgili maddesi çerçevesinde kâr dağıtımı yapmaktadır. Kâr dağıtımında, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak pay sahipleri ve Şirket menfaatleri arasında dengeli ve tutarlı bir politika izlenmektedir.

İlke olarak, ilgili düzenlemeler ve finansal imkânlar elverdiği sürece, piyasa beklentileri, uzun vadeli şirket stratejimiz, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınarak Sermaye Piyasası Düzenlemeleri çerçevesinde hesaplanan net dağıtılabilir dönem kârının asgari %50'si nakit ve/veya bedelsiz hisse şeklinde dağıtılır.

Kâr dağıtımının Genel Kurul toplantısını takiben en geç bir ay içinde yapılması amaçlanmakta olup, kâr dağıtım tarihine Genel Kurul karar vermektedir. Genel Kurul veya yetki verilmesi halinde Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Düzenlemelerine uygun olarak kâr payının taksitli dağıtımına karar verebilir.

Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre; Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak ve Sermaye Piyasası Düzenlemelerine uymak kaydı ile kâr payı avansı dağıtabilir.

01.01.2016 - 31.12.2016 HESAP DÖNEMİ KÂR DAĞITIM ÖNERİSİ

Şirketimiz tarafından (SPK) II-14.1 Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği (SPK Finansal Raporlama Tebliği) kapsamında Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TMS/IFRS) ve SPK tarafından belirlenen uyulması zorunlu formatlara uygun olarak hazırlanan 01.01.2016-31.12.2016 hesap dönemine ilişkin konsolide finansal tablolarımıza göre 69.725.866 TL Net Dönem Kârı elde edilmiştir. Uzun vadeli şirket stratejimiz, şirketimiz sermaye gereksinimleri, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınarak hazırlanan kâr dağıtım önerimiz aşağıda yer almakta olup, Genel Kurul'da alınacak karara göre temettünün ödenmesine 31.03.2017 tarihinde başlanacaktır.

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. 2016 Yılı Kâr Payı Dağıtım Tablosu (TL)

1. Ödenmiş/Çıkarılmış Sermaye		24.000.000
2. Genel Kanuni Yedek Akçe (Yasal Kayıtlara Göre)		53.918.147
Esas sözleşme uyarınca kâr dağıtımında imtiyaz var ise söz konusu imtiyaza ilişkin bilgi		-
3. Dönem Kârı	SPK'ya Göre	Yasal Kayıtlara Göre
4. Vergiler (-)	68.080.363	62.706.571
5. Net Dönem Kârı (=)	1.645.503	
6. Geçmiş Yıllar Zararları (-)	69.725.866	62.706.571
7. Genel Kanuni Yedek Akçe (-)		
8. NET DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRI (=)	69.725.866	62.706.571
9. Yıl içinde yapılan bağışlar (+)	1.460.900	
10. Bağışlar Eklenmiş Net Dağıtılabilir Dönem Kârı	71.186.766	
Ortaklara Birinci Kâr Payı		1.200.000
11. - Nakit	35.593.383	
- Bedelsiz		
- Toplam		
12. İmtiyazlı Pay Sahiplerine Dağıtılan Kâr Payı		
Dağıtılan Diğer Kâr Payı		
13. - Yönetim Kurulu Üyelerine		
- Çalışanlara		
- Pay Sahibi Dışındaki Kişilere		
14. İntifa Senedi Sahiplerine Dağıtılan Kâr Payı		
15. Ortaklara İkinci Kâr Payı	24.406.617	55.915.064
16. Genel Kanuni Yedek Akçe	5.880.000	5.591.506
17. Statü Yedekleri		
18. Özel Yedekler		
19. OLAĞANÜSTÜ YEDEK	3.845.866	-
20. Dağıtılması Öngörülen Diğer Kaynaklar		
- Geçmiş Yıl Kârı		2.884.936
21. Dağıtılması Öngörülen Diğer Kaynaklar İçin Ayrılan Genel Kanuni Yedek Akçe		288.494

Kâr Payı Oranları Tablosu

GRUBU	TOPLAM DAĞITILAN KÂR PAYI (TL)		TOPLAM DAĞITILAN KÂR PAYI / NET DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRI	1 TL NÖMİNAL DEĞERLİ PAYA İSABET EDEN KÂR PAYI	
	NAKİT (TL)	BEDELSİZ (TL)		TUTARI (TL)	ORAN (%)
BRÜT	-	60.000.000	0	%86	2,50000
	TOPLAM	60.000.000	0	%86	2,50000
NET	-	51.000.000	0	%73	2,12500
	TOPLAM	51.000.000	0	%73	2,12500

ESAS SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ VE İLGİLİ YÖNETİM KURULU KARARI

Yönetim Kurulumuzun 24 Ocak 2017 tarihli toplantısında; Şirket Esas Sözleşmesinin “Merkez ve Şubeler” başlıklı 5. ve “Sermaye” başlıklı 7. maddelerinin değiştirilmesi için Sermaye Piyasası Kurulu ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı nezdinde gerekli izinlerin alınmasına ve izinlerin alınmasını takiben değişikliklerin, yapılacak ilk Genel Kurul Toplantısında pay sahiplerinin onayına sunulmasına karar verilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 13 Şubat 2017 tarihinde, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından 17 Şubat 2017 tarihinde uygun görülen ve Genel Kurul Gündemi’nin 7’nci maddesinde ortaklarımızın onayına sunulacak olan esas sözleşme değişiklik tasarıları aşağıda yer almaktadır.

ESKİ METİN

Madde 5. Şirketin Merkez ve Şubeler

Şirketin hukuki merkezi Aydınevler Mahallesi, Dumlupınar Caddesi No. 58 A Blok 34854 Küçükyalı - İSTANBUL, iş merkezi Atatürk Caddesi No:6 54580 Arifiye – SAKARYA’dır. Adres değişikliklerinde yeni adres, ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde ilan ettirilir ve ayrıca Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’na ve Sermaye Piyasası Kurulu’na bildirilir. Tescil ve ilan edilmiş adrese yapılan tebligat Şirkete yapılmış sayılır. Tescil ve ilan edilmiş adresinden ayrılmış olmasına rağmen, yeni adresini süresi içinde tescil ve ilan ettirmemiş Şirket için bu durum fesih sebebi sayılır.

Şirketin şube açması halinde, söz konusu şubeler, Ticaret Sicili’ne tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde ilan ettirilir.

YENİ METİN

Madde 5. Şirketin Merkez ve Şubeler

Şirketin hukuki merkezi Aydınevler Mahallesi, **Saygı** Caddesi No. 58 34854 **Maltepe** - İSTANBUL, iş merkezi Atatürk Caddesi No:6 54580 Arifiye – SAKARYA’dır. Adres değişikliklerinde yeni adres, ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde ilan ettirilir ve ayrıca Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’na ve Sermaye Piyasası Kurulu’na bildirilir. Tescil ve ilan edilmiş adrese yapılan tebligat Şirkete yapılmış sayılır. Tescil ve ilan edilmiş adresinden ayrılmış olmasına rağmen, yeni adresini süresi içinde tescil ve ilan ettirmemiş Şirket için bu durum fesih sebebi sayılır.

Şirketin şube açması halinde, söz konusu şubeler, Ticaret Sicili’ne tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde ilan ettirilir.

ESAS SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ VE İLGİLİ YÖNETİM KURULU KARARI

ESKİ METİN

Madde 7. Sermaye

Şirket 2499 Sayılı Kanun hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 07.03.1996 tarih ve 15/263 sayılı izni ile sisteme geçmiştir.

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 100.000.000 (Yüzmilyon) TL olup her biri 1 (Bir) Kuruş itibari değerinde nama yazılı 10.000.000.000 (onmilyar) adet paya bölünmüştür.

Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2013-2017 yılları (5 yıl) yıllık dönem için geçerlidir. 2017 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşamamış olsa dahi, 2017 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırım kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak suretiyle genel kuruldan 5 yılı geçmemek üzere yeni bir süre için yetki alınması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda Şirket kayıtlı sermaye sisteminden çıkmış sayılır.

Şirketin çıkarılmış sermayesi 24.000.000 (Yirmidörtmilyon) TL olup, söz konusu çıkarılmış sermayesi muvazaadan ari şekilde tamamen ödenmiştir.

Şirketin payları nama yazılıdır. Sermayeyi temsil eden paylar kaydileştirme esasları çerçevesinde kayden izlenir.

Şirket'in sermayesi, gerektiğinde Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri çerçevesinde artırılabilir veya azaltılabilir.

Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine uygun olarak gerekli gördüğü zamanlarda kayıtlı sermaye tavanına kadar yeni pay ihraç ederek çıkarılmış sermayeyi arttırmaya, imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının kısıtlanması ve pay sahiplerinin yeni pay alma hakkının sınırlandırılması ile primli veya nominal değerinin altında pay ihracı konularında karar almaya yetkilidir. Yeni pay alma kısıtlama yetkisi pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak şekilde kullanılamaz.

YENİ METİN

Madde 7. Sermaye

Şirket 2499 Sayılı Kanun hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 07.03.1996 tarih ve 15/263 sayılı izni ile sisteme geçmiştir.

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 100.000.000 (Yüzmilyon) TL olup her biri 1 (Bir) Kuruş itibari değerinde nama yazılı 10.000.000.000 (onmilyar) adet paya bölünmüştür.

Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, **2017-2021** yılları (5 yıl) yıllık dönem için geçerlidir. **2021** yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşamamış olsa dahi, **2021** yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırım kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak suretiyle genel kuruldan 5 yılı geçmemek üzere yeni bir süre için yetki alınması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda Şirket **yönetim kurulu kararıyla sermaye artırımını yapamaz.**

Şirketin çıkarılmış sermayesi 24.000.000 (Yirmidörtmilyon) TL olup, söz konusu çıkarılmış sermayesi muvazaadan ari şekilde tamamen ödenmiştir.

Şirketin payları nama yazılıdır. Sermayeyi temsil eden paylar kaydileştirme esasları çerçevesinde kayden izlenir.

Şirket'in sermayesi, gerektiğinde Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri çerçevesinde artırılabilir veya azaltılabilir.

Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine uygun olarak gerekli gördüğü zamanlarda kayıtlı sermaye tavanına kadar yeni pay ihraç ederek çıkarılmış sermayeyi arttırmaya, imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının kısıtlanması ve pay sahiplerinin yeni pay alma hakkının sınırlandırılması ile primli veya nominal değerinin altında pay ihracı konularında karar almaya yetkilidir. Yeni pay alma kısıtlama yetkisi pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak şekilde kullanılamaz.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

BÖLÜM I - KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. (Şirket), Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yayınlanan “Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri”ne uyum konusunda azami ölçüde özen göstermekte olup faaliyetlerini yasal düzenlemeler ve kurumsal yönetim ilkeleri ile uyum içinde yürütmektedir. Şirketimiz kurumsal yönetimin eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk prensiplerini ilke edinmiştir.

Şirketin, kurumsal yönetim ilkelerine önemli ölçüde uyum sağlamış olduğunun ve kurumsal yönetim ilkelerine uyum konusundaki çabalarının artarak devam edeceğinin bir göstergesi olarak; 21.03.2016 tarihli özel durum açıklamamızla kamuya açıklandığı üzere, SAHA Kurumsal Yönetim ve Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. (SAHA) tarafından verilen Şirket’in kurumsal yönetim derecelendirme notu 93,19’a (10 üzerinden 9,32) yükseltmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu’nun Ocak 2014 tarihinde yayınladığı “Kurumsal Yönetim İlkeleri”ni baz alan yeni metodolojisi kullanılarak, SPK’nın Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar Tebliği kapsamında ve BİST Kurumsal Yönetim Endeksi Temel Kuralları çerçevesinde değerlendirilen ve Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri ve Yönetim Kurulu ana başlıkları altında yapılan değerlendirme sonuçları aşağıda yer almaktadır:

Ana Başlıklar	Ağırlık	Not
Pay Sahipleri	%25	95,33
Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık	%25	92,57
Menfaat Sahipleri	%15	97,13
Yönetim Kurulu	%35	90,41
Toplam		93,19

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporuna, Şirketimiz internet adresinden www.otokar.com.tr ulaşılabilir.

2016 yılında yürürlükte bulunan II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği kapsamında zorunlu olan ilkelere tam olarak uyulurken, zorunlu olmayan ilkelerin de büyük çoğunluğuna uyum sağlanmıştır. Zorunlu olmayan Kurumsal Yönetim İlkelerine de tam uyum amaçlanmakla birlikte, ilkelerin bir kısmında uygulamada yaşanan zorluklar, bazı ilkelere uyum konusunda gerek ülkemizde gerekse uluslararası platformda devam eden tartışmalar, bazı ilkelerin ise piyasanın ve şirketin mevcut yapısı ile tam örtüşmemesi gibi nedenlerle tam uyum henüz sağlanamamıştır. Henüz uygulamaya konulmamış olan ilkeler üzerinde çalışılmakta olup; şirketimizin etkin yönetimine katkı sağlayacak şekilde idari, hukuki ve teknik alt yapı çalışmalarının tamamlanması sonrasında uygulamaya geçilmesi planlanmaktadır. Aşağıda şirketimiz bünyesinde kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde yürütülen kapsamlı çalışmalar ve ilgili bölümlerde henüz uyum sağlanamayan ilkelere ve varsa bundan kaynaklanan çıkar çatışmaları açıklanmıştır.

2016 yılı içinde Kurumsal Yönetim alanındaki çalışmalar, SPK’nın kurumsal yönetim ilkeleri ile ilgili düzenlemelerini içeren Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanarak hazırlanan tebliğlere uygun biçimde yürütülmüştür. 2016 yılında yapılan Olağan Genel Kurulumuzda yönetim kurulumuz ve yönetim kurulu komitelerimiz Kurumsal Yönetim Tebliği’ndeki düzenlemelere uygun olarak oluşturulmuştur. Kurulan yönetim kurulu komiteleri etkin olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Yönetim kurulu ve üst düzey yönetici ücret politikası belirlenerek genel kurulda ortakların bilgisine sunulmuştur. Hazırlanan genel kurul bilgilendirme dokümanı ile ilkelere açıklanması zorunlu olan imtiyazlı paylar, oy hakları, organizasyonel

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

değişiklikler gibi genel kurul bilgileri, Yönetim Kurulu üye adayları özgeçmişleri, yönetim kurulu ve üst düzey yönetici ücret politikası, ilişkili taraf işlemleri ile ilgili olarak hazırlanması gereken raporlar ve açıklanması gereken bilgiler genel kuruldan 3 hafta önce yatırımcılarımızın bilgisine sunulmuştur. Ayrıca Şirketimiz kurumsal internet sitesi ve faaliyet raporu gözden geçirilerek, ilkelere tam uyum açısından gerekli revizyonlar gerçekleştirilmiştir.

Önümüzdeki dönemde de İkelere uyum için mevzuattaki gelişmeler ve uygulamalar dikkate alınarak gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Düzenleme uyarınca uyulması zorunlu olmayan Kurumsal Yönetim İlkelerinden, henüz tam uyum sağlanamayan başlıca ilkeler aşağıda belirtilmekte, konuya ilişkin detaylı bilgiler ise raporun ilgili kısımlarında yer almaktadır. Söz konusu ilkelere uyum sağlanamaması nedeniyle Şirketimizin maruz kaldığı çıkar çatışması bulunmamaktadır.

- 1.5.2. numaralı ilkeye ilişkin olarak; azlık hakları, esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara tanınmamış olup, mevzuattaki genel düzenlemeler çerçevesinde haklar sağlanmıştır.
- 4.3.9. numaralı ilkeye ilişkin olarak; yönetim kurulunda kadın üye oranı için henüz bir hedef oran ve hedef zaman belirlenmemiş olup, bu konuya ilişkin değerlendirme çalışmaları devam etmektedir. Konuya ilişkin detaylı bilgi aşağıda 5.1 numaralı bölümde yer almaktadır.
- 4.4.7. numaralı ilkeye ilişkin olarak, aşağıda 5.1 numaralı bölümde açıklandığı üzere, yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmamıştır.
- 4.5.5. numaralı ilkeye ilişkin olarak; komitelerde görevlendirme yönetim kurulu üyelerimizin bilgi birikimi ve tecrübeleri dikkate alınarak, ilgili düzenlemeler doğrultusunda yapılmakta, bazı yönetim kurulu üyelerinin birden çok komitede görevlendirilmektedir. Ancak söz konusu üyeler, ilişkili konularda görev yapan komiteler arası iletişimi sağlamakta ve işbirliği imkanlarını artırmaktadır.
- 4.6.5. numaralı ilkeye ilişkin olarak; Olağan Genel Kurulda ve finansal tablo dipnotlarımızda yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere yapılan ödemeler genel uygulamalara paralel şekilde toplu olarak kamuya açıklanmaktadır.

BÖLÜM II - PAY SAHİPLERİ

2.1. Yatırımcı İlişkileri Bölümü

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. ile pay sahipleri arasındaki ilişkiler, ilgili birimlerle yürütülen ortak çalışma sonucunda, Yatırımcı İlişkileri Bölümü sorumluluğunda yürütülmektedir. Birim, gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere ve bilgi eşitsizliğine yol açmayacak şekilde, pay sahipleri ve potansiyel yatırımcılar ile şirket yöneticileri arasındaki iletişimden sorumludur.

Bölümün yürüttüğü başlıca faaliyetler arasında şunlar yer alır:

- Yurt içi ve yurt dışı olmak üzere, bireysel ve kurumsal yatırımcılara Şirketin tanıtımının yapılması; potansiyel yatırımcıların ve hissedarların bilgilendirilmesi, aracı kurumlarda çalışan analistler ve araştırma uzmanlarının bilgi taleplerinin karşılanması,
- Pay sahiplerinden gelen soruların ve taleplerin yanıtlanması,
- Yatırımcı toplantıları ile pay sahiplerinin ve potansiyel yatırımcıların makro ve mikro gelişmelerden haberdar edilmesi,
- İnternet sitesi, faaliyet raporu, yatırımcı sunumları, yatırımcı bültenleri vb. iletişim araçlarının düzenli şekilde güncellenerek pay sahiplerinin en doğru, hızlı ve eksiksiz bilgiye ulaşmasının sağlanması,

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

- Finansal raporlama ve özel durumların kamuya açıklanması gibi mevzuatın gerektirdiği her türlü kamuyu aydınlatma yükümlülüklerinin ve şirketin bilgilendirme politikası kapsamında kamuyu aydınlatma ile ilgili diğer fonksiyonların yerine getirilmesi,
- Genel Kurul toplantısının yürürlükteki mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer şirket içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasının sağlanması,
- Genel Kurul toplantı tutanağı aracılığıyla, oylama sonuçlarının kaydının tutulması ve oylama sonuçlarının yer aldığı raporların pay sahiplerinin bilgisine sunulması,
- Pay sahiplerinin yararlanabileceği dokümanların hazırlanması ve Genel Kurul'dan üç hafta önce Şirket internet sitesinde yatırımcıların bilgisine sunulması,
- Pay sahiplerinin temettü ödemelerinin sağlanması,
- Pay sahipleri ile Şirket üst yönetimi ve Yönetim Kurulu arasında bir köprü görevi üstlenerek çift yönlü bilgi akışının temin edilmesi,
- Yürürlükteki mevzuat ve kanunlarda meydana gelen değişikliklerin takip edilmesi ve uygulamaya alınmasının sağlanması,

2016 yılında Yatırımcı ilişkileri bölümü tarafından aracı kurum analistleri, yerli ve yabancı yatırımcılar ile 42 adedi yurtdışında olmak üzere toplam 86 adet birebir toplantı, 122 adet telekonferans gerçekleştirilmiştir. 2016 yılı içerisinde 2'si yurtdışında olmak üzere toplam 4 adet yatırımcı konferansına katılmış ve 1 ülkeye de roadshow düzenlenmiştir. Ayrıca yıl içerisinde kurumsal yatırımcılarımız ve analistlerimiz için 1 kez tesis gezisi düzenlenmiştir.

Yatırımcı ilişkileri bölümü 2016 yılında yürüttüğü faaliyetlere ilişkin Kurumsal Yönetim Komitesi ve Yönetim Kurulu'na rapor hazırlayarak sunmuştur.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1. sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11'nci maddesinde öngörülen görevleri yerine getirmek üzere, 27.06.2014 tarihli yönetim kurulu toplantısı ile Mali İşler'den sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Odabaş yönetiminde Mali İşler Direktörü İrfan Özcan, Finansman Müdürü Doğan Seçkinler ve Kurumsal Yönetim Uzmanı Hatice Gülşah Mutlu görevlendirilmiş ve Sayın Hüseyin Odabaş Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi olarak belirlenmiştir. Finansman Müdürü Doğan Seçkinler ve Kurumsal Yönetim Uzmanı Hatice Gülşah Mutlu, Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisansı ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı Lisansı sahibidir.

Yatırımcı İlişkileri Bölümü sorumluları iletişim bilgileri aşağıda sunulmaktadır;

İsim	Görev	Telefon	e-mail
Hüseyin Odabaş	Genel Müdür Yardımcısı - Mali	0264 229 22 44	hodabas@otokar.com.tr
İrfan Özcan	Mali İşler Direktörü	0264 229 22 44	iozcan@otokar.com.tr
Doğan Seçkinler	Finansman Müdürü	0264 229 22 44	dseckinler@otokar.com.tr
Hatice Gülşah Mutlu	Kurumsal Yönetim Uzmanı	0264 229 22 44	gmutlu@otokar.com.tr

2.2. Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Pay sahipleri arasında bilgi alma ve inceleme hakkının kullanımında ayırım yapılmamakta olup, ticari sır niteliğindeki dışındaki tüm bilgiler pay sahipleri ile paylaşılmaktadır. Yatırımcı İlişkileri Bölümü'ne intikal eden sorular, gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, ilgili olduğu konunun en yetkili kişisi ile görüşülerek gerek telefon gerekse yazılı olarak cevaplandırılmaktadır. Bu raporun 3.1 nolu bölümünde açıklandığı üzere, kurumsal internet sitesinde pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek her türlü bilgi ve açıklamaya yer verilmiştir.

Esas Sözleşmemizde bireysel bir hak olarak özel denetçi talep hakkı düzenlenmemiş olmakla birlikte, Türk Ticaret Kanunu'nun

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

438'nci maddesi uyarınca her pay sahibi, pay sahipliği haklarının kullanılabilmesi için gerekli olduğu takdirde ve bilgi alma veya inceleme hakkı daha önce kullanılmışsa, belirli olayların özel bir denetimle açıklığa kavuşturulmasını, gündemde yer almasa bile genel kuruldan isteyebilir. Bugüne kadar pay sahiplerinin bu yönde bir talebi olmamıştır. Ayrıca Şirket faaliyetleri, Genel Kurul'da seçilen Bağımsız Denetçi ve organizasyon içerisinde yer alan İç Denetim Müdürlüğü tarafından periyodik olarak denetlenmektedir.

Yatırımcı taleplerinin yerine getirilmesinde mevzuata uyuma azami özen gösterilmekte olup, geçtiğimiz yıl Şirketimizle ilgili pay sahipleri haklarının kullanımı ile ilgili olarak intikal eden herhangi bir şikayet veya bu konuda bilgimiz dahilinde Şirketimiz hakkında açılan idari ve kanuni takip bulunmamaktadır. Bu dönemde konuyla ilgili yazılı olarak herhangi bir başvuru ve soru iletilmemiştir.

2.3. Genel Kurul Toplantıları

2016 yılı içinde bir Olağan Genel Kurul yapılmıştır. 28 Mart 2016 tarihinde, Divan İstanbul Elmadağ, Asker Ocağı Cad. No:1 Şişli – İstanbul adresinde, %75 nisapla Olağan Genel Kurul toplantısı gerçekleştirilmiştir. Genel kurul toplantısı, pay sahiplerinin katılımını artırmak amacıyla pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açmayacak ve pay sahiplerinin mümkün olan en az maliyetle katılımını sağlayacak şekilde gerçekleştirilmiş ve bu amaçla esas sözleşmede yer aldığı üzere, toplantı pay sahiplerinin sayısal olarak çoğunlukta bulunduğu yerde yapılmıştır.

Genel Kurul, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Kurumsal Yönetim İlkeleri dikkate alınarak Koç Topluluğu Şirketleri Genel Kurulları için hazırlanan prosedürdeki esaslar çerçevesinde, pay sahibinin yeterli bilgilenmesine ve geniş katılımına imkân verecek şekilde gerçekleştirilmektedir. Genel Kurul'a fiziki katılımın yanı sıra elektronik ortamda da katılım sağlanmıştır. Ayrıca, yazılı ve görsel basın temsilcileri ile çeşitli aracı kurum ve kuruluş yetkilileri ve izleyici hüviyetinde katılmak isteyenlerin tümüne bu imkân verilmiştir.

Genel Kurul toplantısına davet Türk Ticaret Kanunu (TTK), Sermaye Piyasası Kanunu ve şirket esas sözleşmesi hükümlerine göre, Yönetim Kurulunca yapılmaktadır. Genel Kurul'un yapılması için Yönetim Kurulu kararı alındığı tarihte Kamuyu Aydınlatma Platformu'ndan (KAP), MKK'nın e-yönet ve e-şirket portalı ile Elektronik Genel Kurul Sistemi (EGKS) üzerinden ve Şirket kurumsal internet sitesinden gerekli açıklamalar yapılarak kamuoyu bilgilendirilmektedir.

Ayrıca Genel Kurul'dan en az 21 gün önce Genel Kurul'un toplanacağı yer, gündem, varsa esas sözleşme değişiklik tasarıları ve vekâletname örneği Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayımlanır. Bu ilanda ilgili döneme ait bağımsız denetimden geçmiş mali tabloların nerelerde incelemeye açık olduğu belirtilmektedir.

Genel Kurul öncesinde gündem maddeleri ile ilgili olarak gerekli dokümanlar kamuya duyurularak, tüm bildirimlerde yasal süreçlere ve mevzuata uyulmaktadır. Genel Kurul Gündem maddeleri çerçevesinde; yıllık faaliyet raporu, finansal tablolar, kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporu, kâr dağıtım önerisi, bağımsız denetim raporu, Esas Sözleşmede değişiklik yapılacaksa değiştirilen metnin eski ve yeni şekillerini içeren tadil tasarıları, Genel Kurul Toplantısından üç hafta önce, Şirket Merkezi ve internet sitesinde pay sahiplerinin en kolay yolla ulaşacağı şekilde incelemeye açık tutulmaktadır. Ayrıca gündem maddelerine ilişkin bilgilendirme dokümanlarında her bir gündem maddesi için detaylı açıklama yapılmakta, ilkelerde Genel Kurul toplantıları için öngörülen diğer bilgiler yatırımcılara sunulmaktadır.

Toplantıda uygulanacak oy kullanma prosedürü internet sitesi ve gazete ilanlarıyla pay sahiplerinin bilgisine sunulmaktadır. Genel Kurul toplantılarımızda gündem maddelerinin oylanmasında el kaldırma usulü ile açık oylama yöntemi kullanılmaktadır.

Genel Kurul toplantısında vekaletname yoluyla kendisini temsil ettirecek pay sahipleri için vekaletname örneği internet sistemizde ve gazete ilanı ile pay sahiplerinin kullanımına sunulmaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından görevlendirilen Bakanlık Temsilcisi gözetiminde yapılmakta olan Genel Kurullarımızda pay sahiplerinin soru sormaları ve konu hakkında söz alarak fikir beyan etmeleri en doğal haklarıdır. Dolayısıyla, Şirketimiz ortaklarının Genel Kurul'da soru sorma hakları, Gündem maddeleriyle ilgili öneri sunmaları, verdikleri öneriler üzerinde konuşma yapmaları Toplantı Başkanlığı tarafından usulüne uygun olarak sağlanmaktadır. Söz konusu toplantı için pay sahipleri tarafından herhangi bir gündem önerisi iletilmemiştir. Pay sahipleri tarafından Genel Kurul'a sunulan tüm sorular Yönetim Kurulu Başkanı ve Şirket Üst Yönetimi tarafından cevaplandırılmıştır. Cevaplanmayan soru bulunmamaktadır.

Yıllar itibarıyla, Genel Kurul Tutanakları ve hazırlanmış cetvellerinin tümüne Şirket Genel Merkezimizden ulaşmak mümkün olduğu gibi, son 5 yıla ait Genel Kurul Toplantı Tutanakları'na Türkçe ve İngilizce olarak kurumsal internet sitemizden ulaşılabilir. Ayrıca şirket merkezinde bu tutanaklar hissedarlarımızın incelemesine açık olup, talep edildiğinde verilmektedir.

2016 yılında yapılan olağan genel kurul toplantısında, 2015 yılı içinde yapılan bağış ve yardımlar hakkında genel kurulda ayrı bir gündem maddesi ile bilgi verilmiş ve 2016 yılı için yapılabilecek bağış sınırı 3.500.000 TL olarak belirlenmiştir. Şirketin, bağış ve yardımlara ilişkin politikası bulunmamakla birlikte, bir yıl içinde yapılabilecek azami bağış tutarı SPK düzenlemeleri doğrultusunda genel kurulda pay sahiplerimiz tarafından belirlenmektedir.

2.4. Oy Hakları ve Azlık Hakları

Şirketimiz esas sözleşmesinde oy haklarının kullanımına yönelik imtiyaz bulunmamaktadır.

Genel Kurulda temsil ve oy kullanma şekline ilişkin düzenlemeler doğrultusunda oy hakları kullanılır. Sermaye Piyasası Kurulu'nun vekâleten oy kullanmaya ilişkin düzenlemelerine uyulur. Tüm pay sahiplerine eşit, kolay ve uygun şekilde oy kullanımı imkânı sağlanmaktadır.

Esas Sözleşmemizde azlık paylarının yönetimde temsili ile birikimli oy kullanma yöntemine yönelik düzenlemeler yer almamaktadır. Azlık hakları, esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara tanınmamış olup, azlığa mevzuattaki genel düzenlemeler çerçevesinde haklar sağlanmıştır.

2.5. Kâr Payı Hakkı

Şirketimiz Türk Ticaret Kanunu hükümleri, Sermaye Piyasası Mevzuatı, Vergi Mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat ile esas sözleşmemizin kâr dağıtımı ile ilgili maddeleri çerçevesinde kâr dağıtımı yapmaktadır.

Kâr dağıtımının belirlenmesinde, uzun vadeli topluluk stratejimiz, şirketimiz, iştirak ve bağlı ortaklıklarının sermaye gereksinimleri, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınmaktadır.

İlke olarak, Sermaye Piyasası Mevzuatı çerçevesinde hazırlanan ve bağımsız denetime tabi tutulan finansal tablolarda yer alan net dönem kârı esas alınarak, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde hesaplanan "dağıtılabilir dönem kârı"nın asgari %50'si nakit veya bedelsiz hisse şeklinde dağıtılır.

Kâr dağıtımının Genel Kurul toplantısını takiben en geç bir ay içinde yapılması amaçlanmakta olup, kâr dağıtım tarihine Genel Kurul karar vermektedir. Genel Kurul veya yetki verilmesi halinde Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Düzenlemelerine uygun olarak kâr payının taksitli dağıtımına karar verebilir.

Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre; Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak ve Sermaye Piyasası Düzenlemelerine uymak kaydı ile kâr payı avansı dağıtabilir. Genel Kurul tarafından Yönetim Kurulu'na verilen kâr payı avansı dağıtma yetkisi, yetkinin verildiği yıllar sınırlıdır.

Esas sözleşmemizin ilgili maddesi çerçevesinde dağıtım gerçekleştirilir.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

Şirketimizin son yıllarda gerçekleştirmiş olduğu temettü dağıtımları, şirket çıkarılmış sermayesine göre aşağıdaki gibidir.

YILLAR	ÇIKARILMIŞ SERMAYE (TL)	ÇIKARILMIŞ SERMAYEYE GÖRE TEMETTÜ %'Sİ	DAĞITILAN TEMETTÜ TUTARI (TL)
2011 YILI KARINDAN	24.000.000	%200,00	48.000.000
2012 YILI KARINDAN	24.000.000	%266.67	64.000.000
2013 YILI KARINDAN	24.000.000	%416.67	100.000.000
2014 YILI KARINDAN	24.000.000	%333.33	80.000.000
2015 YILI KARINDAN	24.000.000	%300.00	72.000.000

2.6. Payların Devri

Esas sözleşmemizde, pay sahiplerinin paylarını serbestçe devretmesini zorlaştıran uygulamalar ve pay devrini kısıtlayan hükümler mevcut değildir.

Şirketle ilişkilerde sadece Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde tutulan kayıtlar dikkate alınarak kayıtlı bulunan kişiler pay sahibi veya pay üzerinde intifa hakkı sahibi kabul edilirler.

Şirket'in borsada işlem gören nama yazılı paylarının devirleri bakımından Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri uygulanır.

BÖLÜM III - KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

3.1. Kurumsal İnternet Sitesi ve İçeriği

Şirket'in güncel ve geçmişe dönük bilgilerin yer aldığı internet sitesi www.otokar.com.tr adresinde hizmet vermektedir. Söz konusu internet adresinde Şirket hakkında talep edilebilecek muhtelif bilgilere kapsamlı olarak yer verilmiştir. İnternet sitesinde yer alan bilgiler İngilizce olarak da yer almaktadır. Gelişmelere göre güncellenen internet sitemizde SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirtilen hususları içeren "Yatırımcı İlişkileri" bölümü bulunmaktadır. Yatırımcı ilişkileri bölümünde yer alan bilgilerin son 5 yıllık içerikleri mevcuttur. İnternet sitesinin yönetimine ilişkin esaslar Şirket Bilgilendirme Politikasında da yer almaktadır. Ayrıca Şirket'in antetli kağıdında internet adresine yer verilmiştir.

3.2. Faaliyet Raporu

Yönetim Kurulu'nun sorumluluğunda hazırlanan faaliyet raporu, Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan tüm bilgileri kapsamakta olup, kamuoyunun Şirket'in faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlanmaktadır.

BÖLÜM IV - MENFAAT SAHİPLERİ

4.1. Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Şirket ile ilgili menfaat sahipleri, kendilerini ilgilendiren hususlarda gereklikçe toplantılara davet edilerek veya telekomünikasyon araçları kullanılarak bilgilendirilmektedir. Kamuya ilişkin bilgilendirmeler medya aracılığıyla yapılmakta, çalışanlarla da çeşitli organizasyonlar vasıtasıyla bilgi aktarımı söz konusu olmaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

Ayrıca Genel Kurul Toplantılarımızın tüm menfaat sahiplerine açık olması, internet sitemizde yer alan bilgiler, faaliyet raporlarımız, basın açıklamalarımız, bilgilendirme politikamız kapsamındaki uygulamamız ile sadece pay sahiplerinin değil, tüm menfaat sahiplerinin bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır. Şirket içinde çalışanlarımızın erişimi olan intranetimizde önemli duyurular, yönetim değişiklikleri ve basın açıklamaları yayınlanmaktadır. Ayrıca Kurumsal İletişim Birimi, şirket çalışanları, bayi ve müşteriler tarafından takip edilen “Otokar Hattı” isimli periyodik bir kurum içi dergi yayımlamaktadır. “Otokar’da Bu Ay” e-bülteni şirket içinde yayınlanmakta olup öne çıkan Otokar haberlerinin tüm çalışanlarla paylaşılması hedeflenmektedir. Genel veya bölgesel bayi toplantıları ve ziyaretleri ile bayi ilişkileri üst seviyede sürdürülmektedir.

Şirketimiz internet ve intranet sitelerinde yer alan iletişim hattı aracılığı ile menfaat sahiplerinin mevzuata aykırı uygulamalar ve etik açıdan uygun olmayan işlemlerini Denetimden Sorumlu Komite’ye iletmek üzere sunması mümkündür.

Şirket’in çalışanlara yönelik yazılı bir tazminat politikası hali hazırda bulunmamakla birlikte, çalışanlarımıza ilgili mevzuat kapsamında tanınan tazmin imkânları kullanılmaktadır.

4.2. Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Menfaat sahiplerinin idari konulardaki iyileştirme çalışmalarına katılımı ve bu yönde aktif olarak fikirlerini beyan edebilecekleri ve değerlendirmelerde bulunabilecekleri uygulamalar işletme bünyesinde hazırlanmış prosedürlere bağlı olarak yürütülmektedir. EFQM modelinden, tüm beyaz ve mavi yakalıların katılımına açık özdeğerlendirme toplantılarından, açık kapı toplantılarına kadar toplam kalite felsefesine dayanan ve verimliliği artırmayı hedefleyen, bu konuda gerek çalışanların, gerekse tedarikçi ve müşterilerin taleplerini yansıtabildikleri sistematik toplantılar ve eğitim programları ile “çalışma hayatı değerlendirme anketi” gibi araştırmalar söz konusu olup, İK politikaları doğrultusunda yürütülmektedir.

Bayii teşkilatı toplantılarından, hissedarların fabrika ziyaretlerine kadar ve her kesime yönelik toplum üzerinde etkinliği artıracak çalışmalar yapılmakta ve uygulanmaktadır. Ayrıca, satış ve bayii açısından, müşteri taleplerinin takip edilerek yönetime yansıtıldığı ve bu doğrultuda düzenlemelerin yapılarak gerekli geri bildirimin sağlandığı bir sistem mevcuttur.

4.3. İnsan Kaynakları Politikası

Şirketimizde insan kaynakları politikası kapsamında, tüm sistem ve süreçlere ilişkin esaslar yazılı olarak belirlenmiştir. İnsan Kaynakları olarak amacımız; sahip olduğumuz nitelikli insan kaynağının sürekli gelişimini, motivasyonunu ve Otokar Ailesi’ne bağlılığını sağlamaktır.

Bu politika çerçevesinde Otokar İnsan Kaynakları vizyon ve misyonu tanımlanmış ve Otokar kurumsal internet sitesinde de yayınlanmıştır.

Aynı doğrultuda belirlenmiş işe alım politikaları, kariyer planlaması, çalışanlara yönelik iyileştirme ve eğitim politikaları gibi hususlar Personel Yönetmeliği kapsamında sağlanmaktadır. “Doğru işe doğru insan” felsefesinin temel alındığı seçme ve yerleştirme sistemi, şirket hedeflerine uyumlu, yaratıcı, yeniliklere açık ve nitelikli işgücünü bünyesine katma amacına yöneliktir. Otokar, tüm işe alımlarında tek ölçü olarak işe uygunluk vasfını arayarak; ayrımcılık yapmadan fırsat eşitliği sağlamaktadır.

Çalışanlar ile ilişkileri yürütmek üzere değişik komiteler söz konusu olmakla beraber, her departmandan bir İnsan Kaynakları Temsilcisi belirlenmiştir. Koç Topluluğu’nun hayata geçirdiği İnsan Kaynakları politikalarıyla uyumlu çalışmalar yürütülmekte ve gerek ofis çalışanlarının, gerekse saha çalışanlarının hakları ve çalışma koşulları, her hangi bir ayrımcılık veya kötü muameleye maruz kalmayacak şekilde güvence altına alınmıştır. Bu konuda dönem içinde herhangi bir şikâyet söz konusu olmamıştır.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

Şirket çalışanlarının görev tanımları yazılı olarak oluşturulmuş ve çalışanlarla paylaşılmıştır. Çalışan gelişimi ve performans değerlendirmeye yönelik uygulamalar Koç@insan elektronik platformu üzerinden sağlanmaktadır. Tüm çalışanlara açık bir iletişim aracı olan bu platform ile şirket hedeflerinin çalışanlara yayılması sağlanmakta ve çalışanların hedefleri gerçekleştirmedeki başarıları ölçülmektedir. Hedef gerçekleştirmeleri sistem üzerinden çalışanlar tarafından da görüntülenebilmekte ve çalışanın genel performansı, yılsonunda yöneticisiyle yaptığı performans geribildirim toplantılarında sözlü olarak da değerlendirilmektedir. Bu toplantılarda çalışan ve yöneticisi karşılıklı görüşerek çalışanın eğitim ve gelişim ihtiyaçlarını da netleştirmektedir. Devamında gelişim planlama süreci yine Koç@insan elektronik platformu üzerinden yürütülmektedir.

Otokar'da çalışanların işle ilgili başarılarını takdir etmek amacıyla kurulmuş çeşitli ödül sistemleri mevcuttur. Bu ödül sistemleri için belirlenen ödüllendirme kriterleri tüm çalışanlarla, ilgili ödül değerlendirme süreci başında maille paylaşılmaktadır. Ayrıca değerlendirme süreci boyunca ilgili kriterler şirket içi iletişim ekranlarında da yayınlanmaktadır. Değerlendirme süreci sonunda, şirket üst yönetiminden oluşan değerlendirme komitesi tarafından ödül alacak çalışanlar belirlenmektedir.

Tüm İnsan Kaynakları çalışmalarımız, insan kaynağının geliştirilmesi ve şirkete bağlılığının korunması ilkesiyle şekillendirilmekte ve Otokar'ın kendini yenileyerek büyümesini sürdürmesine, rekabet avantajını korumasına katkı sağlamak amacını taşımaktadır.

4.4. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk

Otokar, yurtiçinde ve yurtdışında iş ilişkisinde bulunduğu kişi ve kuruluşlara, içinde bulunduğu topluma, müşterilerine, tedarikçilerine ve ortaklarına çalışanlarına karşı tüm faaliyetlerinde ve ilişkilerinde uygun tutum ve davranışlar sergilemeyi, başta kendi sektöründe olmak üzere tüm bu davranışların yaygınlaşarak benimsenmesi için çaba göstermeyi görev edinmiş olup, bu amaçlara ulaşmada izlenecek yolu, internet sitesinde de yayınlanan, Otokar Etik İlkeleri ile duyurmuştur.

Otokar, gerek Fabrikamızın bulunduğu bölge ve gerekse kamuya yönelik sosyal çalışmalar çerçevesinde kurumsal sosyal sorumluluk ve toplum üzerinde etki kriterlerine göre topluma katkı sağlayacak ve değer yaratacak faaliyetler düzenlemektedir. Bu bağlamda dönem içinde yapılan çalışmalara ilişkin Faaliyet Raporu içinde gerekli ve ayrıntılı bilgilere yer verilmektedir. Dönem içinde çevreye zarardan dolayı hiç bir aleyhte bildirim sözkonusu olmayıp, başta çevresel etki değerlendirme raporları olmak üzere faaliyetlerimizle ilgili kayıtlar yer almaktadır.

Ekonomik, çevresel ve sosyal faktörleri kurumsal yönetim ilkeleriyle birleştirerek uzun vadeli değer yaratmayı amaçlayan Otokar'ın bu alanda yaptığı çalışmalara, www.otokar.com.tr adresinden paylaşılan, Otokar Sürdürülebilirlik Raporu'nda detaylı olarak yer verilmektedir.

BÖLÜM V - YÖNETİM KURULU

5.1. Yönetim Kurulunun Yapısı ve Oluşumu

Aşağıdaki tabloda, Genel Müdürümüz Sayın Ahmet Serdar Görgüç haricinde tamamı SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinde yapılan tanımlamaya göre icrada görev almayan, mevcut Yönetim Kurulu Üyelerimiz hakkındaki bilgiler özetlenmektedir. Yönetim Kurulu Üyelerimiz 28 Mart 2016 tarihli Genel Kurulumuzda, 2016 yılı faaliyetlerinin görüşüleceği Genel Kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere seçilmiştir.

KURUMSAL YÖNETİM

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

Adı Soyadı	Görevi	Bağımsızlık Durumu	YK ve Komitelerdeki Görevleri	Şirket Dışındaki Görevleri
Yıldırım Ali Koç	Başkan	Bağımsız Üye Değil		Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekili - Koç Grubu Şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyelikleri
Halil İbrahim Ünver	Başkan Vekili	Bağımsız Üye Değil		Ünver Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
Osman Turgay Durak	Üye	Bağımsız Üye Değil		Yönetim Kurulu Üyelikleri
Levent Çakıroğlu	Üye	Bağımsız Üye Değil	Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi	Koç Holding A.Ş. CEO - Koç Grubu Şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyelikleri
Kudret Önen	Üye	Bağımsız Üye Değil	Risk Yönetimi Komitesi Üyesi	MESS Yönetim Kurulu Başkanı OSD Yönetim Kurulu Başkanı TİSK Yönetim Kurulu Başkanlığı Yönetim Kurulu Üyelikleri
Ahmet Serdar Görgüç	Üye - Genel Müdür	Bağımsız Üye Değil		
İsmet Böcügöz	Üye	Bağımsız Üye	Denetim Komitesi Başkanı, Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı	
Abdulkadir Öncül	Üye	Bağımsız Üye	Risk Yönetimi Komitesi Başkanı, Denetim Komitesi Üyesi	
Ahmet Nezih Olcay	Üye	Bağımsız Üye		

Yönetim Kurulu Üyelerinin özgeçmişlerine faaliyet raporunda detaylı olarak yer verilmektedir.

Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürlük görevleri ayrı kişiler tarafından yerine getirilmektedir. Yönetim Kurulu üyelerinin şirket işleri için gereken zamanı ayırmalarına özen gösterilmekte olup, şirket dışında başka görev veya görevler almasına ilişkin bir sınırlandırma bulunmamaktadır. Özellikle bağımsız üyelerin iş deneyimleri ve sektörel tecrübelerinin Yönetim Kurulu'na önemli katkısı dolayısıyla böyle bir sınırlandırmaya ihtiyaç duyulmamaktadır. Genel Kurul öncesinde üyenin özgeçmişi ile birlikte, şirket dışında yürüttüğü görevler de pay sahiplerinin bilgisine sunulmaktadır.

Şirket'te Aday Gösterme Komitesi'nin ve Ücret Komitesi'nin görevleri Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmektedir.

Kurumsal Yönetim Komitesi'ne, 2016 yılı için sunulan bağımsız üye adayı sayısı 3 olup, bu kişilerin adaylık beyanları ve

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

özgeçmişleri Kurumsal Yönetim Komitesi'nin ve Yönetim Kurulu'nun 24.02.2016 tarihli toplantılarında değerlendirilerek tamamının bağımsız üye adayı olarak belirlenmelerine karar verilmiştir. Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin tamamı bağımsızlık beyanlarını Kurumsal Yönetim Komitesi'ne sunmuş olup, 2016 yılı faaliyet dönemi itibarıyla bağımsızlığı ortadan kaldıran bir durum ortaya çıkmamıştır.

Yönetim kurulu nezdinde bilgi birikimi, tecrübe ve görüş açısı bakımından çeşitliliğin sağlanmasının Şirket'in faaliyetlerine ve Yönetim Kurulunun etkin çalışmasına olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Yönetim Kurulunda farklı görüşlerin temsil edilmesinin sağlanmasının da bir aracı olan kadın yönetim kurulu üyeleri için bir hedef oran belirlenmesi yönünde ise değerlendirme çalışmalarımız devam etmektedir.

5.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu Kararlarına ilişkin konu başlığı veya gündemler, periyodik olarak veya ortaya çıkan gerekler çerçevesinde düzenlenerek hazırlanmaktadır. Ortaya çıkan ihtiyaçlara bağlı olarak Yönetim Kurulu Toplantı sayısı yıllar itibarıyla değişiklik gösterebilmektedir. 2016 yılında toplam 22 adet Yönetim Kurulu Kararı alınmıştır. Toplantılara bağımsız üyelerin en az ikisinin katılımı mutlaka sağlamıştır. Toplantıya katılım ve çağrı, esas itibarıyla Şirket işleri gerek gösterdikçe yapılır ve Yönetim Kurulu toplanır. İletişimi sağlamak için özel bir sekreteryaya kurulmuş olmamakla beraber, Mali İşler Direktörlüğü tarafından söz konusu Yönetim Kurulu Kararlarına ilişkin gündemlerin hazırlanması, kararların yazılması ve takibi yapılmaktadır.

Yönetim Kurulu toplantılarının gündemi, şirket esas sözleşmesinin açıkça Yönetim Kurulu kararına bağlanmasını emrettiği hususların, Şirket üst yönetimince Yönetim Kurulu üyelerine bildirilmesiyle belirlenmektedir. Bunun dışında, Yönetim Kurulu üyelerinden herhangi birisinin spesifik bir konuya ilişkin karar alınması hususunu Şirket Üst Yönetimine bildirmesiyle de toplantı gündemi belirlenmektedir.

Şirket Yönetim Kurulunda görüşülmesi istenen konular, Mali İşler Direktörlüğünde toplanmakta ve konsolide edilerek gündem oluşturulmaktadır.

Otokar A.Ş. Yönetim Kurulu toplantılarının gündeminin belirlenmesi, Yönetim Kurulu kararlarının hazırlanması, Yönetim Kurulu üyelerinin bilgilendirilmesi ve iletişimin sağlanması amacıyla Otokar A.Ş. Mali İşler Direktörü görevlendirilmiştir.

Yönetim Kurulu toplantılarında açıklanan farklı görüş ve karşı oy gerekçeleri karar zaptına geçirilmektedir. Ancak yakın zamanda bu türde bir muhalefet veya farklı görüş beyan edilmediğinden kamuya açıklama yapılmamıştır.

Şirketimiz Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticilerimiz için "Yönetici Sorumluluk Sigortası" bulunmaktadır.

Yönetim Kurulu Şirket'in faaliyetlerini gözetirken çıkar çatışması doğma olasılığının olup olmadığını ve varsa söz konusu çıkar çatışmasının şirket açısından sonuçlarını değerlendirmekte ve Şirket'in çıkarlarına en uygun şekilde hareket edilmesi için gereken kararları almaktadır. Ayrıca, ilişkili taraf işlemlerinde de düzenlemelere uyumun yanı sıra, yönetim kurulu tarafından olası suistimal riskleri değerlendirilmekte ve ilişkili taraf işlemleri titizlikle ele alınmaktadır.

5.3. Yönetim Kurulunda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Şirketimizde, Yönetim Kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmek amacıyla oluşturulmuş komiteler mevcut olup, komiteler faaliyetlerini belirlenen prosedürler çerçevesinde yürütmektedir. Komitelerimiz tarafından bağımsız olarak yapılan çalışmalar sonucunda alınan kararlar Yönetim Kurulu'na öneri olarak sunulmakta, nihai karar Yönetim Kurulu tarafından alınmaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

Komitelerin görev alanları, çalışma esasları Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiş ve kamuya açıklanmıştır.

Komitelerin başkanları bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinden seçilmiş olup Denetim Kurulu Üyelerinin tamamı bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri'nden oluşmaktadır.

Komiteler yaptıkları tüm çalışmaları yazılı hale getirir ve kaydını tutar. Komiteler, çalışmaların etkinliği için gerekli görülen ve çalışma ilkelerinde açıklanan sıklıkta toplanmakta ve çalışmaları hakkındaki bilgiyi ve toplantı sonuçlarını içeren raporları yönetim kuruluna sunmaktadır.

Birden fazla komitede görev alan üyeler, ilişkili konularda görev yapan komiteler arası iletişimi sağlamakta ve işbirliği imkânlarını artırmaktadır. Yönetim Kurulu, komite çalışmalarından beklenen faydanın temin edildiği görüşündedir.

Komitelerin çalışma esasları şirket internet sitesinde yer almaktadır.

Denetim Komitesi

İlk olarak 29 Nisan 2003 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karar ile kurulan Denetim Komitesi, Sermaye Piyasası Mevzuatı'nda denetim komitesi için öngörülen görevleri yerine getirmektedir.

Şirketimizin 5 Nisan 2016 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında, Denetimden Sorumlu Komite'nin 2 Bağımsız Üye'den oluşmasına ve Başkanlığı'na Sayın İsmet Böcügöz'ün, üyeliğe Sayın Abdulkadir Öncül'ün getirilmesine karar verilmiştir.

Denetim Komitesi 2016 yılında bağımsız denetçinin seçimine; kamuya açıklanacak yıllık ve ara dönem finansal tabloların, ortaklığın izlediği muhasebe ilkelerine, gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin görüşlerini ve bu hususlar dışında yıl içinde gerçekleştirdiği toplantılarda alınan kararları Yönetim Kurulu'na yazılı olarak bildirmiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Şirket'in Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumunu izlemek, henüz uygulamaya konulmamış ilkelerin uygulanamama gerekçelerini inceleyerek Yönetim Kurulu'na uygulamaları iyileştirici önerilerde bulunmak, kurumsal yönetim uygulamalarını ve Kurumsal Yönetim Uyum Raporu'nu değerlendirmek ve yatırımcı ilişkileri bölümünün çalışmalarını gözetmek üzere ilk olarak 25 Mayıs 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karar ile kurulmuştur. Komite'nin çalışma esasları Şirketimiz internet sitesinde ilan edilmiştir. 5 Nisan 2016 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Kurumsal Yönetim Komitesi'nin 3 üyeden oluşmasına ve Başkanlığına bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sayın İsmet Böcügöz'ün, üyeliklere Sayın Levent Çakıroğlu ve Sayın Hüseyin Odabaş'ın getirilmesine ve Tebliğ kapsamında Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi görevlerini yerine getirmesine karar verilmiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesi 2016 yılında, Bağımsız Yönetim Kurulu adaylarının seçimi, faaliyet raporunda yer alacak Kurumsal Yönetim Uyum Raporu'nun değerlendirilmesi, Yatırımcı İlişkileri Bölümü Raporu'nun değerlendirilmesine ilişkin görüşlerini ve bu hususlar dışında yıl içinde gerçekleştirdiği toplantılarda alınan kararları Yönetim Kurulu'na yazılı olarak bildirmiştir.

Risk Yönetimi Komitesi

Şirketimizin 11 Temmuz 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında, Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'nci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmak üzere Risk Yönetimi Komitesi'nin kurulmasına karar verilmiştir. 5 Nisan 2016 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında komitenin 2 üyeden oluşmasına ve Başkanlığına bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sayın Abdulkadir Öncül'ün, üyeliğe Sayın Kudret Önen'in getirilmesine karar verilmiştir. Komite yılda en az 6 defa toplanmaktadır.

Risk Yönetimi Komitesi 2016 yılında, faaliyet raporu'nda yer alacak Risk Raporu'nun değerlendirilmesi ve risk unsurlarına ilişkin görüşlerini, yıl içinde gerçekleştirdiği toplantılarda alınan kararları Yönetim Kurulu'na yazılı olarak bildirmiştir.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

5.4. Risk Yönetim ve İç Kontrol Mekanizması

Şirketin mali ve idari faaliyetlerine bağlı olarak bir risk yönetim ve iç kontrol organizasyonu oluşturulmuş olup, ilgili sermaye piyasası mevzuatı ve düzenlemeleri doğrultusunda işleyişi ve etkinliği Mali İşler Direktörlüğü ve İç Denetim Müdürlüğü tarafından takip edilmektedir.

Şirketimizin mali tabloları Yönetim Kurulu Üyelerinden oluşturulan Denetim Komitesi tarafından incelenmektedir.

Şirketimizin maruz kaldığı başlıca riskler; finansal riskler, stratejik riskler, operasyonel riskler, hukuki riskler olarak dört ana başlıkta takip edilmekte ve Risk Yönetim Komitesi ile Yönetim Kurulu periyodik olarak bu riskler hakkında bilgilendirilmektedir. Risk yönetimine ilişkin detaylı bilgiler faaliyet raporunun ilgili bölümünde yer almaktadır.

5.5. Şirketin Stratejik Hedefleri

Otokar, kendi teknolojisini geliştirerek, ürünlerinde yerli ve milli kimlik özelliğini korur; topyekün mükemmellik felsefesi ile müşterilerinin, çalışanlarının ve ortaklarının memnuniyetinde sürekliliği sağlamayı hedefler.

Şirket Yönetim Kurulu, alacağı stratejik kararlarla, Şirket'in risk, büyüme ve getiri dengesini en uygun düzeyde tutarak akılcı ve tedbirli risk yönetimi anlayışıyla Şirket'in öncelikle uzun vadeli çıkarlarını gözeterek, Şirket'i idare ve temsil etmektedir.

Yönetim Kurulu; Şirket'in stratejik hedeflerini tanımlamakta, şirketin ihtiyaç duyacağı işgücü ile finansal kaynaklarını belirlemekte ve yönetimin performansını denetlemektedir.

Stratejik Hedefler:

Şirketimiz Yönetim Kurulu stratejik hedefleri tanımlamakta, ihtiyaç duyulan kaynakları belirlemekte ve bu kapsamda yönetim performansını denetlemektedir. Stratejik hedeflerin oluşturulması ve uygulanmasında ilgili birimlerin çalışmaları Üst Yönetim tarafından Yönetim Kurulu'na sunulur. Yönetim Kurulu tarafından yılda 3 defa yapılan stratejik değerlendirme toplantılarında bütçeye göre karşılaştırmalı olarak takip edilen gerçekleşen finansal performans değerleri ve stratejik konular gözden geçirilerek değerlendirilir ve öneriler geliştirilir.

5.6. Mali Haklar

Yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilere sağlanan her türlü hak, menfaat ve ücret ile bunların belirlenmesinde kullanılan kriterler ve ücretlendirme esaslarını içeren Şirketimizin "Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikası" 26.03.2015 tarihli olağan genel kuruldan üç hafta önce yayınlanan "Bilgilendirme Dokümanı" aracılığı ile kurumsal internet sitesinde ortaklarımızın incelemesine sunulmuş ve söz konusu genel kurul takiben uygulamaya alınmıştır. 2015 yılı faaliyetlerinin görüşüldüğü Mart 2016'daki olağan genel kurul gündeminde de yer alan ve Şirket internet sitesi ile faaliyet raporu vasıtasıyla kamuya açıklanan söz konusu politika, 2016 yılı faaliyetlerinin görüşüleceği 24.03.2017 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı gündemine de alınarak pay sahiplerinin görüşüne sunulacaktır. Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikası çerçevesinde yapılan ödemeler toplamı her yıl Kurumsal Yönetim Komitesi ve Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilmektedir.

Finansal tablo dipnotlarımızda Yönetim Kurulu Üyeleri ve üst düzey yöneticilere yapılan ödemeler genel uygulamalara paralel olarak, kişi bazında değil, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarında oluşan üst düzey yöneticilere sağlanan faydaların toplamı olarak kamuya açıklanmaktadır.

Yönetim Kurulu üyelerimize veya yöneticilerimize Şirket tarafından borç verilmesi, kredi kullandırılması, lehlerine teminat verilmesi gibi çıkar çatışmasına yol açacak işlemler söz konusu değildir.

RİSK YÖNETİMİ VE RİSK YÖNETİM KOMİTESİ ÇALIŞMALARI

A. RİSK YÖNETİMİ

Otokar Yönetim Kurulu gözetimi altında, Genel Müdür liderliğinde, tüm yöneticiler ile koordinasyon içinde yönetilerek, organizasyonun her seviyesinde yaygınlaştırılarak desteklenen, şirket stratejileri doğrultusunda uygulanan, hedeflerine ulaşmasını engelleyecek potansiyel risklerin öngörüldüğü, izlendiği, aksiyon planlarının önceden oluşturulduğu bir risk politikası benimsemiştir.

Şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek stratejik, operasyonel, finansal, hukuki ve sair her türlü riskin erken tespiti, değerlendirilmesi, etki ve olasılıklarının hesaplanması, bu risklerin Şirketin kurumsal risk alma profiline uygun olarak yönetilmesi, raporlanması, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması, karar mekanizmalarında dikkate alınması ve bu doğrultuda etkin iç kontrol sistemlerinin oluşturulması ve entegrasyonu konularında Yönetim Kurulumuza tavsiye ve önerilerde bulunmak amacıyla Risk Yönetim Komitesi kurulmuştur.

Otokar, kendi risk politikasının yanında Koç Topluluğu risk politikasıyla da uyumlu hareket etmektedir.

Satışlar, verimlilik, gelir yaratma kapasitesi, kârlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük riskler de yine risk politikamız kapsamında değerlendirilip, yönetilmektedir.

Otokar risklerini finansal riskler, stratejik riskler, operasyonel riskler, hukuki riskler olarak takip edilmektedir.

Finansal Riskler

Kur Riski, likidite riski, kredi riski, faiz riski, alacak riski olarak ele alınmaktadır.

Kur Riski: Kur riskine maruz kalmamak için, topluluğun belirlediği limit içinde, güncel döviz pozisyonları takip edilip türev işlemleri kullanılarak yönetilmektedir.

Likidite Riski: Nakit ihtiyaçlarını karşılayabilmek için nakit ve nakit benzeri varlık toplamının kısa vadeli yükümlülükler oranının hedeflenen seviyelerde tutulması sağlanmaktadır.

Kredi Riski: Nakit yönetimi ve likidite riski takibiyle kontrol altında tutulur. Şirket politikası gereği, kredi kullanımlarında ipotek, rehin vb. ek teminatlar verilmemektedir.

Faiz Riski: Kısa vadeli ve uzun vadeli borçlanma şirket politikaları doğrultusunda kullanılmakta olup, esnek vadeli kredi kullanımı politikası uygulanmaktadır.

Alacak Riski: Alacaklar teminat limitleri içinde takip edilerek, borç-alacak gün sayılarının bütçede öngörülen gün sayılarına uygunluğu takip edilmektedir.

Stratejik Riskler

Stratejik Riskler, geleceğe hazırlanmada en önemli unsurlardan olan strateji konusunda kısa, orta veya uzun vadelere belirlenmiş hedeflere ulaşmayı engelleyebilecek yapısal risklerdir. Bu riskler, ürün, müşteri, rakipler, marka, piyasa, endüstri, yönetim ve değişim yönetimi ile ilgilidir.

Stratejik risk yönetiminde geleceğe yönelik planların göstergesi olan bütçe ve stratejik planlar makro ekonomik gelişmeler, piyasa ve sektör dinamikleri gözönünde tutularak, doğması muhtemel risk ve fırsatlar takip edilmektedir.

RİSK YÖNETİMİ VE RİSK YÖNETİM KOMİTESİ ÇALIŞMALARI

Operasyonel Riskler

Operasyonel riskler temel faaliyetlerin yerine getirilmesini engelleyebilecek iş süreçleri, personel ve sistemler gibi iç sistem ve süreçler ile dış etkenlerden kaynaklanan kayıplardan oluşmaktadır. Satış, ürün geliştirme, kapasite, bilgi yönetimi, teknoloji, marka yönetimi, deprem, yangın gibi risk başlıkları bu kategori içerisinde yer alan risklerdir.

Operasyonel risklerin yönetimi sigortalama, merkezi satınalma yoluyla sağlanmaktadır.

Hukuki Riskler

Hukuki riskler ve fırsatlar, mevcut yasalara, düzenlemelere, standartlara uygunluk yönünden yönetim ve hukuk danışmanları ile değerlendirilerek takip edilmektedir. Topluluk uygulamaları paralelinde de hukuki uygunluk (HUY) testi ve sözleşme denetim sistemi (LERİMAN) uygulamaları yapılmaktadır.

B. RİSK YÖNETİM KOMİTESİ ÇALIŞMALARI

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'nin 11 Temmuz 2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karar ile 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'nci maddesi ile SPK'nın Kurumsal Yönetim Tebliği'ne uyum ve yönetim kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmak üzere Risk Yönetimi Komitesi kurulmuştur. Komitenin Başkanlığını bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sayın Abdulkadir Öncül yürütmektedir. Komitenin diğer Üyesi ise Yönetim Kurulu üyesi Sayın Kudret Önen'dir.

Komite'nin çalışma esasları Şirketimiz internet sitesinde ilan edilmiş olup, yılda en az 6 defa toplanmaktadır.

Komite, 2016 yılı içerisinde 7 adet toplantı gerçekleştirmiş olup Şirketin Risk Yönetim Sistemi ve Risk raporlaması esaslarını değerlendirmekte, bu kapsamda periyodik olarak hazırlanan Risk Raporlarını incelemekte, Risk Yönetim Sistemi'nde belirlenen limitlere uymayan hususlar için alınması gereken önlemler hakkında görüşlerini sunmaktadır. Raporlama çalışmaları ve komite değerlendirmeleri yazılı toplantı tutanakları ile kayıt altına alınmakta ve Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunulmaktadır.

C. İÇ KONTROL SİSTEMİ VE İÇ DENETİM

Şirket bünyesinde oluşturulan İç Kontrol Sistemi ile tüm işlemlerde tarafsız ve bağımsız kalınması, şirkete katma değer sağlanması, şirket faaliyetlerinin belirlenmiş strateji ve hedefler ile mevzuata uyumunun sağlanması ve şirketin temel hedef, ilke ve stratejilerinin gerçekleştirilmesine katkı sağlanması, etkinlik ve verimliliğin artırılması hedeflenmektedir.

İş akışlarının içerisinde yer alan standart tanımlar, görev tanımları, yetkilendirme sistemi, politikalar ve yazılı prosedürler iç kontrol sistemini teşkil etmektedir.

İç Kontrol Sistemi düzenli olarak İç Denetim Müdürlüğü tarafından değerlendirmeye tabi tutulmakta, etkinliği denetlenmektedir. İç Denetim Müdürlüğü'nün, faaliyetlerini bağımsız olarak yürütebilmesi için idari olarak Genel Müdür'e, fonksiyonel olarak ise Denetimden Sorumlu Komite'ye bağlı olarak görev yapması sağlanmıştır.

Muhasebe hesapları ve mali tablolar Denetimden Sorumlu Komite ve İç Denetim Müdürlüğü tarafından incelenmekte, aynı zamanda bağımsız denetim şirketi PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. (A Member of PricewaterhouseCoopers) tarafından denetime tabi tutulmaktadır.

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'nin, 2016 yılında tamamlanan herhangi bir özel denetim ya da kamu denetimi bulunmamaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM

2016 YILI BAĞLI ŞİRKET RAPORU

Şirketimiz Yönetim Kurulu tarafından TTK 199. madde kapsamında Hakim Ortaklarımız ile ilişkilerimizi açıklayan rapor 21 Şubat 2017 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmış olup söz konusu raporun sonuç kısmı aşağıdaki gibidir.

“1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 199’uncu maddesi uyarınca, Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu, faaliyet yılının ilk üç ayı içinde, geçmiş faaliyet yılında Şirket’in hâkim ortağı ve hakim ortağına bağlı şirketlerle ilişkileri hakkında bir rapor düzenlemek ve bu raporun sonuç kısmına faaliyet raporunda yer vermekle yükümlüdür. Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.’nin ilişkili taraflarla yapmış olduğu işlemler hakkında gerekli açıklamalar 27 nolu finansal rapor dipnotunda yer almaktadır.

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan 21 Şubat 2017 tarihli Rapor’da “Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.’nin hâkim ortağı ve hâkim ortağın bağlı ortaklıkları ile 2016 yılı içinde yapmış olduğu tüm işlemlerde, işlemin yapıldığı veya önlemin alındığı veya alınmasından kaçınıldığı anda tarafımızca bilinen hal ve şartlara göre, her bir işlemde uygun bir karşı edim sağlandığı ve şirketi zarara uğratabilecek alınan veya alınmasından kaçınılan herhangi bir önlem bulunmadığı ve bu çerçevede denkleştirmeyi gerektirecek herhangi bir işlem veya önlemin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.” denilmektedir.”

YÖNETİM KURULU'NUN KOMİTELERİNİN ÇALIŞMALARI VE ETKİNLİĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMESİ

2016 yılında tüm Yönetim Kurulu Komiteleri, Kurumsal Yönetim İlkeleri ve kendi yönetmelikleri uyarınca yerine getirmeleri gereken görev ve sorumlulukları yerine getirmiş; oluşturulan yıllık toplantı planlarına uygun şekilde toplanmıştır. Komitelerin çalışmaları hakkında bilgiler ile yıl içinde yapılan toplantıların sonuçlarını içeren raporlar Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

Yönetim Kurulu, tüm Yönetim Kurulu Komiteleri'nin çalışmalarından beklenen faydanın temin edildiği görüşündedir.

Yönetim Kurulu Komiteleri ve çalışma esaslarına ilişkin bilgiler Şirket internet sitesinde yer almaktadır.
<https://www.otokar.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/kurumsal-yonetim/Sayfalar/komiteler.aspx>

Komitelerin yapısı, faaliyetleri hakkında detaylı açıklamalara Rapor'un "Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu" bölümünde ayrıntılı yer verilmiştir. (Bkz. Sayfa 70)

KURUMSAL YÖNETİM

HUKUKİ AÇIKLAMALAR

Raporun Dönemi:

01.01.2016-31.12.2016

Ortaklığın Ünvanı:

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi. A.Ş.

Ticaret Sicili / Numarası:

İstanbul / 83467

Ortaklık Yapısı ve Sermaye Dağılımı:

Kayıtlı sermaye tavanı
Ödenmiş sermaye

: 100.000.000 TL
: 24.000.000 TL

Ortakların Ünvanı	Pay Tutarı (TL)	Pay (%)
Koç Holding A.Ş.	10.722.750	45
Ünver Holding A.Ş.	5.954.944	25
Diğer*	7.322.306	30
Toplam	24.000.000	100

* Halka açık kısım dahil

Şirket'in ana ortaklığı Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Şirket hissedarı Ünver Holding A.Ş., Ünver Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

Hisse Bilgileri

BIST Kodu : OTKAR
Reuters Kodu : OTKAR.IS
Bloomberg Kodu : OTKAR.TI
Halka Arz Tarihi : 24.04.1995

Merkez Adresi:

Aydınevler Mah. Dumlupınar Caddesi
No: 58 A Blok 34854 Küçükyalı İstanbul

Fabrika Adresi:

Atatürk Cad. No: 6 54580 Arifiye Sakarya

Telefon:

0 216 489 29 50

İnternet Sitesi:

www.otokar.com.tr

HUKUKİ AÇIKLAMALAR

İmtiyazlı Paylar ve Payların Oy Hakları

Şirketimizde oy haklarının kullanımına yönelik esas sözleşmemizde imtiyaz bulunmamaktadır.

Yıl İçindeki Organizasyonel Değişiklikler

Yıl içinde önemli bir organizasyonel değişiklik olmamıştır.

Şirket Aleyhine Açılan Davalar

Şirket aleyhine açılan önemli bir dava bulunmamaktadır.

Şirket Faaliyetlerini Önemli Derecede Etkileyebilecek Mevzuat Değişiklikleri

Şirket faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyecek mevzuat değişikliği bulunmamaktadır.

Şirketin Yatırım Danışmanlığı ve Derecelendirme Gibi Konularda Hizmet Aldığı Kurumlarla Arasında Çıkan Çıkar Çatışmaları ve Bu Çıkar Çatışmalarını Önlemek İçin Şirket’çe Alınan Tedbirler

Yatırım danışmanlığı hizmeti alınmamaktadır. Kurumsal Yönetim Derecelendirme hizmeti alınmaktadır ancak hizmet alınan şirket ile herhangi bir çıkar çatışması yaşanmamıştır.

2016 Yılı İçerisinde Yapılan Özel Denetim ve Kamu Denetimi

2016 yılında tamamlanan herhangi bir özel denetim ya da kamu denetimi bulunmamaktadır.

Mevzuat Hükümlerine Aykırı Uygulamalar Nedeniyle Şirket Ve Yönetim Kurulu Üyeleri Hakkında Uygulanan İdari Veya Adli Yaptırımlar

Bulunmamaktadır.

Genel Kurul Kararlarının Uygulanması

28.03.2016 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında alınan kararlar uygulanmıştır.

Yıl İçerisinde Yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı

Bulunmamaktadır.

Yönetim Hakimiyetini Elinde Bulunduran Pay Sahiplerinin, Yönetim Kurulu Üyeleri’nin, Üst Düzey Yöneticilerinin Ve Bunların Eş Ve İkinci Dereceye Kadar Kan Ve Sıhri Yakınlarının, Şirket Veya Bağlı Ortaklıkları İle Çıkar Çatışmasına Neden Olabilecek Nitelikte İşlem Yapabilmesi Ve Rekabet Edebilmesi Hakkında Bilgi

Bulunmamaktadır.

RAPORLAR VE MALİ TABLOLAR

İÇİNDEKİLER

81	DENETİMDEN SORUMLU KOMİTE RAPORU
82	BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU
84	FİNANSAL DURUM TABLOSU
86	KÂR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU
87	ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU
88	NAKİT AKIŞ TABLOSU
89	FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş. DENETİMDEN SORUMLU KOMİTE RAPORU

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlığı'na

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) II.14.1. sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") uyarınca Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ve SPK tarafından belirlenen formatlarla uyumlu, Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. yönetiminin hazırladığı 1 Ocak – 31 Aralık 2016 dönemine ilişkin konsolide finansal tablolar ile söz konusu finansal tablolar için PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. (A Member of PricewaterhouseCoopers) tarafından hazırlanan bağımsız denetim raporunu incelemek ve görüş bildirmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Yaptığımız bu incelemede kamuya açıklanacak söz konusu konsolide finansal tabloların, ortaklığın izlediği muhasebe ilkelerine, gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin olarak değerlendirmeler yapılmıştır. Gerekli görülen hallerde bağımsız denetim şirketinin denetçisinden ve şirketin sorumlu yöneticilerinden de görüşler alınmıştır.

Tarafımıza sunulan bilgiler kapsamında yaptığımız inceleme ve değerlendirmeler sonucunda; 1 Ocak – 31 Aralık 2016 dönemine ilişkin konsolide finansal tabloların ortaklığın izlediği muhasebe ilkelerine, gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna kanaat getirilmiş olup, söz konusu finansal tabloları Yönetim Kurulu'nun onayına arz ederiz.

Saygılarımızla,

İstanbul, 09/02/2017

DENETİMDEN SORUMLU KOMİTE

İsmet BÖCÜGÖZ
Yönetim Kurulu Üyesi

Abdulkadir ÖNCÜL
Yönetim Kurulu Üyesi

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu'na**Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Rapor**

1. Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2016 tarihli konsolide bilançosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetiminin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

2. Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

3. Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dahil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, Grup yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

4. Görüşümüze göre, konsolide finansal tablolar, Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'nin ve bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

5. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 9 Şubat 2017 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
6. TTK'nın 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
7. TTK'nın 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Beste Gücümen, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 9 Şubat 2017

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Notlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar			
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	38.598.352	58.736.065
Ticari alacaklar	8	388.658.136	344.453.922
<i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	27	<i>29.436.843</i>	<i>106.906.185</i>
<i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	8	<i>359.221.293</i>	<i>237.547.737</i>
Diğer alacaklar	9	19.588	2.090
Devam eden inşaat, taahhüt veya hizmet sözleşmelerinden alacaklar	11	245.830.180	-
Stoklar	10	493.870.356	427.975.544
Türev finansal araçlar	7	51.800	146.636
Peşin ödenmiş giderler	17	176.765.729	122.691.548
Diğer dönen varlıklar	17	106.137.493	65.687.162
Toplam dönen varlıklar		1.449.931.634	1.019.692.967
Duran varlıklar			
Ticari alacaklar	8	9.173.544	100.295.845
Diğer alacaklar	9	234.084	65.853
Devam eden inşaat, taahhüt veya hizmet sözleşmelerinden alacaklar	11	-	188.278.141
Finansal yatırımlar	5	41.398	239.280
Maddi duran varlıklar	12	105.101.885	103.757.339
Maddi olmayan duran varlıklar	13	181.931.713	155.419.078
Ertelenmiş vergi varlığı	25	37.853.384	37.313.671
Toplam duran varlıklar		334.336.008	585.369.207
Toplam varlıklar		1.784.267.642	1.605.062.174

İlişikte yer alan açıklayıcı notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Notlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	2.414	375.402
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	4.669.400	105.607.359
Ticari borçlar	8	401.144.983	165.819.465
<i>İlişkili taraflara ticari borçlar</i>	27	<i>11.016.714</i>	<i>27.169.350</i>
<i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>	8	<i>390.128.269</i>	<i>138.650.115</i>
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	17	21.439.674	18.137.584
Diğer borçlar	9	37.958.298	36.228.439
Dönem kan vergi yükümlülüğü	25	-	2.093.694
Ertelenmiş gelirler	17	200.624.150	176.292.725
Devlet teşvik ve yardımları	14	2.155.912	2.056.306
Kısa vadeli karşılıklar	15	387.143.992	276.300.155
<i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar</i>		<i>8.490.684</i>	<i>6.651.542</i>
<i>Diğer kısa vadeli karşılıklar</i>		<i>378.653.308</i>	<i>269.648.613</i>
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	17	11.200.087	1.978.569
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		1.066.338.910	784.889.698
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	425.447.263	509.295.075
Devlet teşvik ve yardımları	14	3.381.725	5.570.470
Uzun vadeli karşılıklar		38.387.961	31.755.416
<i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar</i>	16	<i>28.087.775</i>	<i>22.321.490</i>
<i>Diğer uzun vadeli karşılıklar</i>	15	<i>10.300.186</i>	<i>9.433.926</i>
Ertelenmiş gelirler	17	7.753.691	28.312.416
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		474.970.640	574.933.377
Toplam yükümlülükler		1.541.309.550	1.359.823.075
Özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	18	24.000.000	24.000.000
Sermaye düzeltme farkları	18	52.743.030	52.743.030
Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler	18	54.014.610	46.838.147
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)	18	(4.985.845)	(3.859.283)
<i>Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçü kazançları (kayıpları)</i>	18	<i>(4.985.845)</i>	<i>(3.859.283)</i>
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		1.328.609	-
<i>Yabancı para çevrim farkları</i>		<i>1.328.609</i>	<i>-</i>
Geçmiş yıllar karları	18	46.131.822	46.011.054
Net dönem karı	18	69.725.866	79.506.151
Toplam özkaynaklar		242.958.092	245.239.099
Toplam kaynaklar		1.784.267.642	1.605.062.174

İlişkikte yer alan açıklayıcı notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Notlar	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Hasılat	19	1.634.514.698	1.433.967.887
Satışların maliyeti (-)	19	(1.224.669.421)	(1.063.026.461)
BRÜT KAR		409.845.277	370.941.426
Pazarlama giderleri (-)	20	(189.512.567)	(179.773.869)
Genel yönetim giderleri (-)	20	(63.132.410)	(49.337.559)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	(36.176.104)	(35.321.089)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	22	422.908.979	225.643.639
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	22	(379.289.741)	(192.492.080)
ESAS FAALİYET KARI		164.643.434	139.660.468
Yatırım faaliyetlerinden gelirler		86.627	1.479.803
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)		-	-
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		164.730.061	141.140.271
Finansal gelirler	23	15.517.026	12.390.802
Finansal giderler (-)	24	(112.166.724)	(65.690.770)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI		68.080.363	87.840.303
Sürdürülen faaliyetler vergi geliri / (gideri)			
- Dönem vergi geliri / (gideri)	25	1.387.431	(6.663.642)
- Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	25	258.072	(1.670.510)
DÖNEM KARI		69.725.866	79.506.151
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar			
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm (kayıpları) kazançları		(1.408.203)	1.756.965
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)		281.641	(351.393)
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar			
Yabancı para çevrim farkları		1.391.399	-
Diğer kapsamlı gelir		264.837	1.405.572
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		69.990.703	80.911.723
Hisse Başına Kazanç (Kı)	26	0,291	0,331

İlişikte yer alan açıklayıcı notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

				Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)	Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)				
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	Yabancı para çevrim farkları	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Özkaynaklar	
Önceki Dönem	Dönem başı bakiyeler	24.000.000	52.743.030	38.958.147	(5.264.855)	-	61.119.856	72.771.198	244.327.376
	Transferler	-	-	7.880.000	-	-	64.891.198	(72.771.198)	-
	Kâr Payları	-	-	-	-	(80.000.000)	-	(80.000.000)	-
	Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	1.405.572	-	-	79.506.151	80.911.723
	Dönem sonu bakiyeler	24.000.000	52.743.030	46.838.147	(3.859.283)	-	46.011.054	79.506.151	245.239.099
Cari Dönem	Dönem başı bakiyeler	24.000.000	52.743.030	46.838.147	(3.859.283)	-	46.011.054	79.506.151	245.239.099
	Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık (Not 2)	-	-	96.463	-	(62.790)	(2.715.274)	2.409.891	(271.710)
	Transferler	-	-	7.080.000	-	-	74.836.042	(81.916.042)	-
	Kâr Payları	-	-	-	-	(72.000.000)	-	(72.000.000)	-
	Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(1.126.562)	1.391.399	-	69.725.866	69.990.703
	Dönem sonu bakiyeler	24.000.000	52.743.030	54.014.610	(4.985.845)	1.328.609	46.131.822	69.725.866	242.958.092

İlişikte yer alan açıklayıcı notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AIT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Notlar	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		401.395.696	(81.231.773)
Dönem karı		69.725.866	79.506.151
Dönem Net Kârı (Zararı) Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler		187.027.925	141.539.309
Amortisman ve İtfa Gideri İle İlgili Düzeltmeler	12, 13	49.193.235	48.262.812
Değer Düşüklüğü (İptali) İle İlgili Düzeltmeler		3.397.410	2.225.324
- Alacaklarda Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	8	3.486.467	2.924.718
- Stok Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	10, 21	(89.057)	(699.394)
Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler		41.231.992	60.268.110
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	16, 21	7.465.099	6.625.936
- Garanti Karşılıkları (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	15, 21	33.766.893	53.642.174
Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler		77.231.360	39.649.586
- Faiz Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler	23, 27	(527.484)	(768.391)
- Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	24, 27	77.758.844	40.417.977
Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler		11.905.290	(1.578.100)
Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları (Kazançları) İle İlgili Düzeltmeler		4.155.265	(5.808.620)
- Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları (Kazançları) ile İlgili Düzeltmeler		4.155.265	(5.808.620)
Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) İle İlgili Düzeltmeler		(86.627)	(1.479.803)
- Maddi Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler		(86.627)	(1.479.803)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		174.411.089	(269.487.353)
Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler		33.100.773	(39.154.445)
Devam Eden İnşaat, Taahhüt veya Hizmet Sözleşmelerinden Alacaklardaki Azalış (Artış)		(57.552.039)	(58.423.752)
Stoklardaki Azalışlar (Artışlar) İle İlgili Düzeltmeler		(56.908.582)	(163.113.722)
Ticari Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		232.546.401	84.295.469
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Diğer Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		23.224.536	(93.090.903)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Azalış (Artış)		(94.939.370)	(94.968.127)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış (Azalış)		118.163.906	1.877.224
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		431.164.880	(48.441.893)
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	16	(3.107.017)	(3.516.672)
Diğer Karşılıklara İlişkin Ödemeler	15	(28.212.870)	(40.426.284)
Vergi İadeleri (Ödemeleri)		1.387.431	3.764.204
Diğer Nakit Girişleri (Çıkışları)		163.272	7.388.872
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		(76.629.399)	(52.251.862)
Bağlı Ortaklıkların Kontrolünün Elde Edilmesine Yönelik Alışlara İlişkin Nakit Çıkışları		(41.398)	-
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		1.155.278	3.054.451
- Maddi Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		1.155.278	3.054.451
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları		(77.743.279)	(55.306.313)
- Maddi Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	12	(14.334.439)	(6.350.032)
- Maddi Olmayan Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	13	(63.408.840)	(48.956.281)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(346.295.409)	147.692.003
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri		854.568.274	661.248.708
- Kredilerden Nakit Girişleri		854.568.274	661.248.708
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(1.057.550.988)	(406.518.354)
- Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(1.057.550.988)	(406.518.354)
Ödenen Temettüleri		(72.000.000)	(80.000.000)
Ödenen Faiz		(71.840.179)	(27.806.742)
Alınan Faiz		527.484	768.391
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ)		(21.529.112)	14.208.368
Yabancı para çevrim farklarının nakit ve benzerleri üzerindeki etkisi		1.391.399	-
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ)		(20.137.713)	14.208.368
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	58.736.065	44.527.697
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	38.598.352	58.736.065

İlişikte yer alan açıklayıcı notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi ("Otokar" ya da "Şirket") 1963 yılında kurulmuş olup, İstanbul, Türkiye'de kayıtlıdır ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri altında faaliyet göstermektedir.

Şirket, otomotiv sektöründe faaliyet göstermekte olup üretiminin ağırlığını arazi araçları, zırhlı araçlar, minibüs, midibüs ve otobüs türü araçlar ile treyler, semi-treyler, hafif kamyon, kamyonüstü uygulamaları oluşturmaktadır.

Şirket'in kayıtlı olduğu adresi aşağıdaki gibidir:

Genel müdürlük: Aydınevler Mahallesi, Dumlupınar Cad. No: 58 A Blok 34854 Küçükyalı / İstanbul

Fabrika : Atatürk Cad. No: 6 54580 Arifiye / Sakarya

Şirket'in konsolidasyon kapsamında yer alan bağlı ortaklığına ait bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

Şirket ünvanı	Faaliyet konusu	Ülke	Sermayesi	İştirak oranı (%)
Otokar Europe SAS	Satış ve pazarlama	Fransa	100.000 Avro (239.280 TL)	100,00

Otokar Europe SAS şirketinin faaliyetleri, önceki dönemlerde Şirket finansal tablolarını önemli düzeyde etkilemediği için Otokar Europe SAS konsolide edilmemiş ve "Finansal yatırımlar" altında izlenmiştir. Otokar Europe SAS, faaliyetlerinin Şirket finansal tabloları açısından önemli büyüklüğe ulaşması nedeniyle, cari yıldan itibaren konsolidasyona tabi tutulmakta olup 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap döneminde de Şirket finansal tabloları konsolide olarak hazırlanmıştır.

Şirket Yönetim Kurulu'nun ihracat faaliyetlerini organize etmek ve bu bölgedekiler başta olmak üzere yurt dışı satışlarını artırmak amacı ile 13 Nisan 2016 tarihinde aldığı karar doğrultusunda Birleşik Arap Emirlikleri'nde, 50.000 AED (Birleşik Arap Emirlikleri Dirhemi) sermaye ile "Otokar Land Systems LLC" ünvanlı şirketin kuruluş işlemleri tamamlanmış olup, Otokar Land Systems LLC şirketinin finansal faaliyetleri başlamadığından Şirket finansal tablolarında "Finansal yatırımlar" altında izlenmektedir.

Bundan böyle Otokar ve konsolide edilmiş bağlı ortaklığı "Grup" olarak adlandırılacaktır.

Grup'un 31 Aralık 2016 itibarıyla personel sayısı 2.297 kişidir (31 Aralık 2015: 2.105).

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar, yayınlanmak üzere 9 Şubat 2017 tarihinde Otokar Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Söz konusu konsolide finansal tablolar, Genel Kurul tarafından değiştirilebilir.

Otokar, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1995 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") işlem görmektedir. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Otokar'ın BİST'e kayıtlı %27,45 oranında hissesi mevcuttur.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Otokar'ın hisselerinin çoğunluğunu elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir:

	(%)
Koç Holding A.Ş.	44,68
Ünver Holding A.Ş.	24,81
Halka açık	27,45
Diğer	3,06
	100,00

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş., Koç Holding A.Ş. tarafından kontrol edilmektedir.

Grup'un ana ortağı Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Grup hissedarı Ünver Holding A.Ş., Ünver Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

Grup, faaliyetlerinin bir kısmını Koç Holding A.Ş. ve ilişkili şirketleriyle yapmaktadır. Grup'un hem müşterisi hem de tedarikçisi konumunda ilişkili tarafları mevcuttur.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR**2.1 Konsolide finansal tabloların hazırlanma ilkeleri**

İlişkideki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/ Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na (TMS/TFRS) ve bunlara ilişkin ek ve yorumlara uygun olarak hazırlanmıştır.

Grup, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını Türkiye'de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı'na yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine göre Türk Lirası (TL) olarak tutmaktadır.

Konsolide finansal tablolar Grup'un yasal kayıtlarına dayandırılmış olup KGK tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na göre Grup'un durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır. Söz konusu düzeltmeler genel olarak ertelenmiş vergiler, kıdem tazminatı, maddi varlık amortismanlarının ekonomik ömürlerine ve kıst esasına göre ayrılması, karşılıkların muhasebeleşmesi, tank projesi için inşaat muhasebesinin uygulanması ve ticari alacak ve borçların reeskonta tabi tutulmasından oluşmaktadır.

Konsolide finansal tablolar gerçeğe uygun değerleri ile taşınan türev finansal varlıklar ve yükümlülükler dışında tarihsel maliyet esasına göre hazırlanmıştır.

İşlevsel ve sunum para birimi

Grup'un işlevsel ve sunum para birimi TL olarak kabul edilmiştir.

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararına istinaden konsolide finansal tablolardaki tutarları yeniden ifade etme işleminin uygulanmasını gerektiren objektif koşulların gerçekleşmemiş olması ve SPK'nın varolan verilere dayanarak ileride de bu koşulların gerçekleşme emarelerinin büyük ölçüde ortadan kalktığını öngörmesi sebebiyle, finansal tablolar en son 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) 29 uyarınca (Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama) yeniden ifade etme işlemine tabi tutulmuştur. Dolayısıyla, 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihli bilançolarda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**2.2 Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar**

Grup, benzer nitelikteki işlemleri, olayları ve durumları tutarlı olarak finansal tablolara alır, değerler ve sunar. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Grup, muhasebe politikalarını bir önceki yıl ile tutarlı olarak uygulamıştır.

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler

Grup'un konsolide finansal durumu, performansı veya nakit akımları üzerindeki işlemlerin ve olayların etkilerinin konsolide finansal tablolarda daha uygun ve güvenilir bir sunumu sonucunu doğuracak nitelikte olması durumunda muhasebe politikalarında değişiklik yapılır. İsteğe bağlı olarak muhasebe politikalarında yapılan değişikliklerin önceki dönemleri etkilemesi durumunda, söz konusu politika hep kullanımdaymış gibi finansal tablolarda geriye dönük olarak uygulanır. Yeni bir standardın uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu standardın şayet varsa geçiş hükümlerine uygun olarak geriye ya da ileriye dönük olarak uygulanır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler geriye dönük olarak uygulanır.

Otokar Europe SAS şirketinin faaliyetleri, önceki dönemlerde Şirket finansal tablolarını önemli düzeyde etkilemediği için konsolide edilmemiş ve "Finansal yatırımlar" altında izlenmiştir. Otokar Europe SAS, faaliyetlerinin Grup finansal tabloları açısından önemli büyüklüğe ulaşması nedeniyle, cari yıldan itibaren konsolidasyona tabi tutulmakta olup 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap döneminde de Grup finansal tabloları konsolide olarak hazırlanmıştır.

Grup, esas faaliyetlerden diğer gelirler ve esas faaliyetlerden diğer giderler hesaplarında takip ettiği kur farkı gelir ve giderlerini 31 Aralık 2015 tarihli finansal tablosunda net olarak göstermiş ancak, 2016 yılı içinde yapmış olduğu politika değişikliği sonrasında, 31 Aralık 2015 yılına ait kur farkı gelir ve giderlerini brüt olarak göstermiştir. 31 Aralık 2015 tarihli finansal tablolarda yayınlanan esas faaliyetlerden diğer gelirler 101.264.349 TL, esas faaliyetlerden diğer giderleri 68.112.790 TL olarak gerçekleşmişti.

a. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

2014 Dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. İyileştirmeler 2 standartta değişiklik getirmiştir:

- TFRS 7, 'Financial araçlar: Açıklamalar', TFRS 1'e bağlı olarak yapılan, hizmet sözleşmelerine ilişkin değişiklik
- TMS 19, 'Çalışanlara sağlanan faydalar' iskonto oranlarına ilişkin değişiklik

TMS 16 ve TMS 38'deki değişiklik: "Maddi duran varlıklar" ve "Maddi olmayan duran varlıklar", 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte bir varlığın kullanımını içeren bir faaliyetten elde edilen hasılatın, genellikle varlığın ekonomik yararlarının tüketimi dışındaki etkenleri yansıttığından, hasılat esaslı amortisman ve itfa yöntemi kullanımının uygun olmadığına açıklık getirmiştir.

TFRS 10 "Konsolide finansal tablolar" ve TMS 28 "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar"; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler yatırım işletmeleri ve onların bağlı ortaklıkları için konsolidasyon muafiyeti uygulamasına açıklık getirir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

TMS 1 "Finansal tabloların sunuluşu"; 1 Ocak 2016 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler ile finansal raporların sunum ve açıklamalarını iyileştirmek amaçlanmıştır.

b. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler

TMS 7 'Nakit akış tabloları'ndaki değişiklikler; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler finansal tablo okuyucularının finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülük değişikliklerini değerlendirebilmelerine imkan veren ek açıklamalar getirmiştir. Değişiklikler UMSK'nın 'açıklama inisiyatifi' projesinin bir parçası olarak finansal tablo açıklamalarının nasıl geliştirilebileceğine dair çıkarılmıştır.

TMS 12 'Gelir vergileri'deki değişiklikler; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik bir varlığın gerçeğe uygun değerinden ölçülmesi durumunda ve gerçeğe uygun değerinin vergi matrahından altında kalması durumunda ertelenmiş verginin muhasebeleştirilmesi ile ilgili netleştirme yapmaktadır. Ayrıca ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi ile ilgili diğer bazı yönleri de açıklığa kavuşturmuştur.

TFRS 9, 'Finansal araçlar'; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart TMS 39'un yerini almaktadır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şuanda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir.

TFRS 15 'Müşterilerle yapılan sözleşmelerinden doğan hasılat'; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Amerika'da Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ile yapılan uyum çalışması sonucu ortaya çıkan yeni standart hasılatın finansal raporlamasını ve finansal tabloların toplam gelirlerinin dünya çapında karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamıştır.

TFRS 15 'Müşterilerle yapılan sözleşmelerinden doğan hasılat' daki değişiklikler; Bu değişikliklerle edim (performans) yükümlülüklerini belirleyen uygulama rehberliğine, fikri mülkiyet lisanslarının muhasebesine ve işletmenin asil midir yoksa aracı mıdır değerlendirmesine (net hasılat sunumuna karşın brüt hasılat sunumu) ilişkin açıklamaları içermektedir. Uygulama rehberliğindeki bu alanların her biri için yeni ve değiştirilmiş açıklayıcı örnekler eklenmiştir. UMSK, aynı zamanda yeni hasılat standardına geçiş ile ilgili ek pratik tedbirler dahil etmiştir.

2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler 2 standardı etkilemektedir:

- TFRS 1, 'Türkiye finansal raporlama standartlarının ilk uygulaması', TFRS 7, TMS 19, ve TFRS 10 standartlarının ilk kez uygulama aşamasında kısa dönemli istisnalarının 1 Ocak 2018'den itibaren geçerli olarak kaldırılmıştır.
- TFRS 12 'Diğer işletmelerdeki paylara ilişkin açıklamalar', standardın kapsamına ilişkin bir netleştirme yapılmıştır. 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinden itibaren geriye dönük olarak uygulanacaktır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

TFRS Yorum 22, 'Yabancı para cinsinden yapılan işlemler ve avanslar ödemeleri', 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum yabancı para cinsinden yapılan işlemler ya da bu tür işlemlerin bir parçası olarak yapılan ödemelerin yabancı bir para cinsinden yapılması ya da fiyatlanması konusunu ele almaktadır. Bu yorum tek bir ödemenin yapılması/alınması durumunda ve birden fazla ödemenin yapıldığı/alındığı durumlara rehberlik etmektedir. Bu rehberliğin amacı uygulamadaki çeşitliliği azaltmaktır.

Grup, yukarıda yer alan değişikliklerin operasyonlarına olan etkilerini değerlendirip, geçerlilik tarihinden itibaren uygulayacaktır. Grup tarafından erken uygulanmaya başlanan herhangi yeni bir standart yoktur.

2.4 Muhasebe politikalarında değişiklikler

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında Grup yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Konsolide finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdadır:

- UMS 11 "İnşaat Sözleşmeleri" kapsamında projenin toplam maliyetlerinin ve proje karlıklarının belirlenmesinde tahminler kullanılmıştır.
- Ertelenmiş vergi aktifi gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi aktifi indirilebilir geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıl için Grup, öngörülebilir gelecekte vergilendirilebilir karının olduğuna dair göstergeleri yeterli bulduğundan ertelenmiş vergi aktifini kayıtlara almıştır.
- Grup garanti karşılığını, her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmiştir.
- Grup yönetimi maddi ve maddi olmayan varlıkların faydalı ekonomik ömürlerinin belirlenmesinde teknik ekibinin tecrübeleri doğrultusunda önemli varsayımlarda bulunmuştur.

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti**Grup muhasebesi**

Konsolide finansal tablolar, aşağıdaki paragrafta yer alan hususlar kapsamında, ana şirket olan Otokar ile bağlı ortaklıklarının finansal tablolarını içermektedir. Konsolidasyon kapsamı içinde yer alan şirketlerin finansal tabloları, konsolide finansal tabloların tarihleri itibarıyla ve yeknesak muhasebe politikaları ve uygulamaları gözetilerek TFRS'ye uygun olarak hazırlanmıştır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**Bağlı ortaklıklar**

Bağlı ortaklıklar, yapılandırılmış kuruluşlar da dahil olmak üzere, Grup'un kontrolünün olduğu şirketlerdir. Grup'un kontrolü; bu şirketlerdeki değişken getirilere maruz kalma, bu getirilerde hak sahibi olma ve bunları yönlendirebilme gücü ile sağlanmaktadır. Bağlı ortaklıklar, kontrolün Grup'a geçtiği tarihten itibaren tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilirler. Kontrolün ortadan kalktığı tarih itibarıyla konsolidasyon kapsamından çıkarılırlar.

Bağlı ortaklıklara ait varlıklar, yükümlülükler, özkaynak kalemleri, gelir ve gider hesapları ile nakit akış hareketleri tam konsolidasyon yöntemi ile konsolide finansal tablolara dahil edilmiştir. Otokar ve bağlı ortaklıklarının sahip olduğu payların kayıtlı değerleri ilgili özkaynaklar ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Otokar ile bağlı ortaklıklar arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon sırasında silinmiştir.

Bağlı ortaklıkların elden çıkartılması

Grup'un bağlı ortaklık üzerinde kontrolünün kaybolması durumunda, Grup'un bağlı ortaklık üzerindeki payları kontrolün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri ile ölçülür ve defter değeri ile arasındaki fark kar veya zarar olarak kaydedilir. Gerçeğe uygun değer, müşterek yönetime tabi ortaklık ve finansal varlıklarda sahip olunan payların sonradan muhasebesinin yapılabilmesi amacıyla ilk alım değeridir. Buna ek olarak, bu şirketle ilgili daha önce diğer kapsamlı gelir olarak tanınan tutarlar ilgili varlık ya da yükümlülükler Grup tarafından elden çıkarılmış gibi muhasebeleştirilir. Bu daha önce diğer kapsamlı gelir olarak tanınan tutarların kar ve zarar olarak sınıflandırılması gerektiği anlamına gelebilir.

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklıklar, sahip olunan paylar ve ortaklık oranları gösterilmiştir:

Bağlı ortaklıklar	2016		2015	
	Sahip olunan toplam pay (%)	Etkin ortaklık oranı (%)	Sahip olunan toplam pay (%)	Etkin ortaklık oranı (%)
Otokar Europe SAS (*)	100,00	100,00	100,00	100,00
Otokar Land Systems LLC (**)	100,00	100,00	-	-

(*) Otokar Europe SAS şirketinin faaliyetleri, önceki dönemlerde Şirket finansal tablolarını önemli düzeyde etkilemediği için konsolide edilmemiş ve "Finansal yatırımlar" altında izlenmiştir. Otokar Europe SAS, faaliyetlerinin Grup finansal tabloları açısından önemli büyüklüğe ulaşması nedeniyle, cari yıldan itibaren konsolidasyona tabi tutulmakta olup 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap döneminde de Grup finansal tabloları konsolide olarak hazırlanmıştır.

(**) Otokar Land Systems LLC'nin finansal faaliyetleri başlamadığından konsolide finansal tablolarda "Finansal yatırımlar" altında izlenmektedir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**Gelirlerin muhasebeleştirilmesi**

Gelir ve gider kalemlerinin belirlenmesinde tahakkuk esası uygulanmaktadır. Buna göre hasılat, gelir ve karlar aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılacak şekilde muhasebeleştirilmektedir.

Gelir, mal ve hizmet satışlarının faturalanmış veya tahakkuk etmiş değerlerini içerir. Satışlar, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup'a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Satışlarda önemli riskler ve faydalar, mallar alıcıya teslim edildiğinde ya da yasal sahiplik alıcıya geçtiğinde devredilir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin, satış iadelerinden arındırılmış halidir.

Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilir. Bir yıldan uzun süreli bakım onarım sözleşmeleri kapsamındaki hizmet gelirleri, sözleşme dönemlerine eşit olarak yayılarak muhasebeleştirilir ve ileriki dönemlere ait tutarlar konsolide finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtılır.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Yıllara sari işlerin muhasebeleştirilmesi

Sözleşme gelir ve giderleri, yıllara sari işlerin sözleşmesinin getirisi doğru bir şekilde tahmin edilebildiği zaman, gelir ve gider kalemi olarak kaydedilir. Projeler "sabit fiyatlı" sözleşmeler olup sözleşme gelirleri, sözleşmenin tamamlanma oranı metoduna göre finansal tablolara yansıtılmaktadır. Dönem itibarıyla oluşmuş olan toplam sözleşme giderinin sözleşmenin toplam tahmini maliyetine oranı sözleşmenin tamamlanma oranını göstermekte ve bu oran sözleşme gelirinin cari döneme isabet eden kısmının konsolide finansal tablolara kaydedilmesinde kullanılmaktadır.

Sözleşme maliyetleri tüm ilk madde - malzeme ve direkt işçilik giderleriyle, sözleşme ile ilgili olan indirekt işçilik, malzemeler, tamiratlar ve amortisman giderleri gibi indirekt maliyetleri kapsar. Satış ve genel yönetim giderleri oluştuğu anda giderleştirilir. Tamamlanmamış sözleşmelerdeki tahmini zararların gider karşılıkları, bu zararların saptandığı dönemlerde ayrılmaktadır.

İş performansında, iş şartlarında ve sözleşme ceza karşılıkları ve nihai anlaşma düzenlemeleri nedeniyle tahmini karlılıkta olan değişiklikler maliyet ve gelir revizyonuna sebep olabilir. Bu revizyonlar, saptandığı dönemde konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar, konsolide finansal tablolara yansıtılan gelirin kesilen fatura tutarının ne kadar üzerinde olduğunu; devam eden sözleşmelerin hakediş bedelleri ise kesilen fatura tutarının konsolide finansal tablolara yansıtılan gelirin ne kadar üstünde olduğunu gösterir (Not 11).

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**İlişkili taraflar**

- a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Grup ile ilişkili sayılır:
- Söz konusu kişinin,
- (i) Grup üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
 - (ii) Grup üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
 - (iii) Grup veya Grup'un bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.
- (b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Grup ile ilişkili sayılır:
- (i) İşletme ve Grup'un aynı grubun üyesi olması halinde.
 - (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
 - (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
 - (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
 - (v) İşletmenin, Grup'un ya da Grup ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. Grup'un kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de Grup ile ilişkilidir.
 - (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
 - (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

İlk madde ve malzemeler, ticari mallar – Peşin alım fiyatına göre hesaplanan ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre hesaplanmıştır.

Mamul ve yarı mamuller - Direkt malzeme ve işçilik giderleri ile değişken ve sabit genel üretim giderleri belli oranlarda (normal faaliyet kapasitesi göz önünde tutularak) dahil edilmiş ve ortalama maliyet yöntemine göre hesaplanmıştır.

Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Not 10).

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**Maddi duran varlıklar**

Bütün maddi duran varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar, uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır. Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanı düşüldükten ve eğer var ise değer düşüklüğü karşılığı ayrıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmektedir.

Maddi varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi varlığın kullanımına başlandıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştuğu döneme gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, bu süreçte kullanılan metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydalar ile paralel olup olmadığına dikkat edilmektedir.

Amortisman, maddi duran varlıkların düzeltilmiş değerleri üzerinden faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Söz konusu varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	25-30 yıl
Binalar	30 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	3-15 yıl
Taşıt araçları	9 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	5-15 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortisman ayrılmamaktadır.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler hesaplarına dahil edilirler.

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini, yeni ürün geliştirilmesine ilişkin proje maliyetlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır.

Maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş itfa payı ve eğer varsa değer düşüklüğü indirilerek yansıtılır. Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edildikleri tarihten sonra 5 yılı geçmeyen bir süre için tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortisman tabi tutulur. Maddi olmayan varlıkların aktifleştirilebilmesi için ilgili varlığın işletmeye gelecekte sağlayacağı ekonomik fayda tespit edilebilir olmalı ve varlığın maliyeti güvenilir bir şekilde ölçülebilmelidir. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine indirilir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**Araştırma ve geliştirme giderleri**

Araştırma masrafları, oluştuğu dönem içerisinde konsolide gelir tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması ve
- varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilemez. Aktifleştirilen geliştirme gideri, ürünün ticari üretiminin başlaması ile beklenen ömür olan 5 yıl içerisinde, normal amortisman yöntemi uygulanarak itfa edilmektedir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri

Tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Grup tarafından yerine getirileceğine ve teşviğin Şirket tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence oluştuğunda finansal tablolara alınır. Teşvik, bir gider ile ilişkili olması durumunda bu teşvikin karşılayacağı giderler ile eşleşecek şekilde gelirleştirilir. Teşvikin bir varlık ile ilişkili olması durumunda ise bu gelir ertelenmiş gelir olarak bilançoya kaydedilir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri, Grup'un teşvik talepleri yetkili makamlar tarafından onaylandığı zaman tanımlanır.

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Vergi karşılığı, dönem karı veya zararı hesaplanmasında dikkate alınan cari dönem ve ertelenmiş vergi karşılıklarının tamamıdır.

Dönem vergi gideri, bilanço tarihi itibarıyla Türkiye'de yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk Vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Şirket'in faaliyet sonuçlarından doğacak kurumlar vergisi, gelir vergisi ve fonlara ilişkin yükümlülükler için finansal tablolarda tahmini karşılık ayrılmıştır. Cari dönem vergisi, Şirket'in faaliyet sonuçları üzerinden vergisel açıdan kabul edilmeyen giderler ve istisnalar dikkate alınarak hesaplanmaktadır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Ayrıca, kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde ara dönemlerde beyan edilen matrahlar üzerinden %20 oranında geçici vergi ödenmektedir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali karlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla halihazırda yürürlükte olan vergi oranları kullanılır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Her bilanço döneminde Grup, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda net gösterilmektedir.

Çalışanlara sağlanan faydalar**Tanımlanan fayda planı:**

Kıdem tazminatı karşılığı

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Şirket, konsolide finansal tablolardaki kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Şirket'in personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibarıyla iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, yıl sonunda geçerli olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ("TCMB") döviz alış kurları üzerinden Türk Lirası'na çevrilmiştir.

Karşılıklar

Karşılıklar bir işletmenin geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa ve bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkması olası ise ve gerçekleşecek yükümlülüğün miktarı güvenilir bir şekilde tahmin edilebiliyorsa kayıtlara alınmaktadır.

Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş değeriyle yansıtılır. Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtacak şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**Koşullu varlıklar ve yükümlülükler**

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilmesi mümkün yükümlülükler ve varlıklar konsolide finansal tablolara alınmamakta ve şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmektedir.

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşımıyor ise konsolide finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

Operasyonel kiralama işlemleri

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralama olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Garanti giderleri

Garanti giderleri, şirketlerin üretim ve satışını gerçekleştirdikleri mallar için yaptıkları tamir-bakım masrafları, yetkili servislerin garanti kapsamında müşteriden bedel almaksızın yaptıkları işçilik ve malzeme giderleri, şirketlerce üstlenilen bakım giderleri ile hasılatı cari yıla gelir olarak kaydedilen ürünlere ilişkin müteakip yıllarda söz konusu olabilecek geri dönüş ve tamir seviyelerinin geçmiş verilerden kaynaklanan tahminleri sonucu kaydedilir.

Finansal araçlar**Finansal varlıklar**

Grup'un finansal varlıkları, nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, ilişkili taraflardan alacaklar, finansal yatırımlar ve diğer alacaklardan oluşmaktadır. Finansal borçlar ise ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar, banka kredileri ve diğer borçlardan oluşmaktadır.

Grup Yönetimi'nin vade tarihine kadar elinde tutma niyetinde ve yeteneğinde olduğu belirli veya sabit ödemeleri olan ve sabit bir vadesi bulunan finansal araçlar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranındaki değişimler gözetilerek satılabilecek olan kısa vadelerde alınıp satılan finansal araçlar alım satım amaçlı finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Her iki sınıflandırmaya da girmeyen finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**Nakit ve nakit benzerleri**

Nakit ve nakit benzerleri, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

Banka mevduatları, vadeli ve vadesiz mevduatlardan ve bu mevduatların tahakkuk eden faizlerinden oluşmaktadır. Türk Lirası mevduatlar maliyet değerleriyle, döviz tevdiat hesapları ise bilanço tarihinde T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru kullanılmak suretiyle Türk Lirası'na çevrilmiş değerleriyle kayıtlarda gösterilmektedir. Vadeli mevduat hesapları, bilanço tarihi itibarıyla, tahakkuk etmiş faizlerini de içermektedir.

Ticari alacaklar

Doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan ticari alacaklar ile ticari alacaklar içine sınıflandırılan senetler ve vadeli çekler, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilmiştir. Belirtilmiş bir faiz oranı bulunmayan kısa vadeli ticari alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin önemsiz olması durumunda fatura tutarından değerlendirilmektedir.

Grup'un, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Ticari alacakların kayıtlı tutarları bir faktöring düzenlemesine tabi alacaklardan oluşabilmektedir. Bu düzenleme kapsamında, Grup nakit karşılığında ilgili alacaklarını devreder ve bu alacakların satılması veya teminata vermesini engellemektedir.

Alınan çeklerden vadesi bilanço tarihini aşanlar, ticari alacaklar içinde gösterilmiş olup devlet iç borçlanma senetleri için borsalarda veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda oluşan faiz haddi dikkate alınarak reeskonta tabi tutulmuştur.

Ticari alacakların tahsil edilemeyeceğinin muhtemel olması halinde ticari alacaklar için bir karşılık kayda alınır. Karşılık, müşteriden alınan teminatlar göz önüne alınarak, Şirket yönetimi tarafından tahmin edilen ve ekonomik koşullardan ya da hesabın doğası gereği taşıdığı riskten kaynaklanabilecek olası zararları karşıladığı düşünülen tutardır. Tahsili tamamen mümkün olmayan alacaklar tespit edildikleri durumlarda kayıtlardan tamamen silinirler. Şüpheli alacak karşılığı, belirlendiği dönemde gider olarak kayıtlara yansıtılmaktadır.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek kapsamlı gelir tablosuna gelir olarak kaydedilir.

Ticari borçlar

Ticari borçlar, makul değerleriyle deftere alınır ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş tutarlardan muhasebeleştirilir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**Krediler**

Kısa ve uzun vadeli banka kredileri, anapara ve bilanço tarihi itibarıyla tahakkuk eden faiz giderlerinin toplanması sonucu oluşan değerleri ile kayıtlarda gösterilmektedir.

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları düşüldükten sonraki değerleriyle kaydedilir. Banka kredileri, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet değeri üzerinden belirtilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile itfa edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır. Özellikle varlıkların ediniminin finansmanı dışındaki sebeplerle katlanılan borçlanma maliyetleri gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlar ilk olarak kayda alınmalarında elde etme maliyeti ile, kayda alınmalarını izleyen dönemlerde ise gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir. Grup'un türev finansal araçlarını ağırlıklı olarak vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri ile ilgili işlemler oluşturmaktadır. Söz konusu türev finansal araçlar ekonomik olarak Grup için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, genellikle risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımaması nedeniyle konsolide finansal tablolarda alım-satım amaçlı türev finansal araçlar olarak muhasebeleştirilmektedir. Bu tür türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişimlerden kaynaklanan tüm kazanç ve kayıplar, konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değeri düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kapsamlı gelir tablosunda iptal edilir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)**Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve kayıttan çıkarılması**

Grup, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Grup finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıtlarından çıkartır. Grup finansal yükümlülükleri, ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıtlarından çıkartır.

Bütün normal finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Grup'un varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Yabancı para cinsinden finansal varlık ve borçlar

Bilançada yer alan yabancı para cinsinden finansal varlıklar ve borçlar bilanço tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmektedir. Dönem içinde gerçekleşen yabancı paraya bağlı işlemler, işlem tarihindeki fiili kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmektedir. Bu işlemlerden doğan kur farkı gelir ve giderleri kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleşmektedir.

Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan ve özsermaye enflasyon düzeltmesi farklarından hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse, ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kamuya ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonra düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltmekte, bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen olayların olması halinde ise önemli olması durumunda ilgili dönemde açıklamaktadır.

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Ertelenmiş vergi aktifi ve finansal varlıklar dışındaki varlıklar, her bir bilanço tarihinde söz konusu varlığın değer kaybına uğradığına dair herhangi bir gösterge olup olmadığının tespiti için değerlendirilir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanına tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali kapsamlı gelir tablosuna kayıt edilir.

Borçlanma maliyetleri

Borçlanma maliyetleri, faiz giderleri, kur farkı giderleri ve borçlanma ile ilgili diğer maliyetleri içermektedir.

Özellikli varlıkla ilişkili borçlanma maliyetleri doğrudan ilgili bulunduğu özellikli varlığın maliyetine dahil edilir. Özellikli bir varlığın amaçlandığı şekilde kullanıma veya satışa hazır hale getirilmesi için gerekli faaliyetlerin tamamen bitirilmesi durumunda, borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesine son verilir. Özellikli varlıklar, kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklardır.

Bunun dışındaki borçlanma maliyetleri gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

NOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup bölümlere göre raporlama yapmamakta, tek bir bölümde finansal tablolarını takip etmektedir.

Üst düzey karar alıcı (Üst düzey yöneticiler, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarından oluşmaktadır.) ürün gruplarını sadece ciro olarak takip etmekte olup (Not 19), satışların maliyeti, faaliyet giderleri ve finansman giderleri olarak takip etmemektedir. Bu nedenle bölümlere göre raporlama yapılmamaktadır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bankalar		
- Vadesiz mevduat	11.535.670	15.239
- Vadeli mevduat	26.059.194	56.506.362
Alınan çekler ve senetler	918.139	2.119.198
Diğer	85.349	95.266
Toplam	38.598.352	58.736.065

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla toplam tutarı 26.059.194 TL olan vadeli mevduat hesaplarının 17.479.194 TL'ye karşılık gelen tutarı yabancı para cinsinden olup, etkin faiz oranı yıllık %0,10, vadesi 3 gündür. Kalan 8.580.000 TL'lik tutarın etkin faiz oranı yıllık %8,25 ve vadesi 3 gündür.

(31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla toplam tutarı 56.506.362 TL olan vadeli mevduat hesaplarının 27.326.362 TL'ye karşılık gelen tutarı yabancı para cinsinden olup, etkin faiz oranı yıllık %0,24, vadesi 4 gündür. Kalan 29.180.000 TL'lik tutarın etkin faiz oranı yıllık %14,05 ve vadesi 4 gündür.).

Alınan çekler ve senetler, tahsilat için bankaya verilmiş, bilanço tarihi itibarıyla vadesi gelen çek ve senetlerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un 795 TL (31 Aralık 2015: 795 TL) tutarında bloke mevduatı bulunmaktadır.

NOT 5 - FİNANSAL YATIRIMLAR

Grup'un ihracat faaliyetlerini organize etmek ve bu bölgedekiler başta olmak üzere yurt dışı satışlarını artırmak amacı ile Birleşik Arap Emirlikleri'nde, 50.000 AED (Birleşik Arap Emirlikleri Dirhemi) sermaye ile (41.398 TL) "Otokar Land Systems LLC" ünvanlı şirketin kuruluş işlemleri tamamlanmış olup, Otokar Land Systems LLC şirketinin finansal faaliyetleri başlamadığından konsolidasyona tabi tutulmamış ve maliyet bedeliyle taşınmıştır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR

31 Aralık 2016	Vade aralığı	Yıllık etkin faiz oranı (%)	TL karşılığı
Kısa vadeli banka kredileri (*)			
TL krediler (***)	2 Ocak 2017	-	2.414
			2.414
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli ana para taksitleri ve faiz tahakkukları (*)			
TL krediler		12,60-14,65	4.178.278
Avro krediler		2,90	491.122
			4.669.400
	Vade aralığı	Yıllık etkin faiz oranı (%)	TL karşılığı
Uzun vadeli banka kredileri (*) (**)			
TL krediler	15 Ağustos 2018 - 12 Kasım 2018	12,60 - 14,65	351.249.263
Avro krediler	28 Eylül 2018	2,90	74.198.000
			425.447.263
(*) Sabit faiz oranlı (**) Uzun vadeli kredilerin ağırlıklı ortalama vadesi 632 gündür. (***) Vergi ve SGK ödemeleri için kullanılan faizsiz kredilerdir			
31 Aralık 2015	Vade aralığı	Yıllık etkin faiz oranı (%)	TL karşılığı
Kısa vadeli banka kredileri (*)			
TL krediler (***)	4 Ocak 2016	-	375.402
			375.402
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli ana para taksitleri ve faiz tahakkukları (*)			
TL krediler		8,09-14,65	105.178.069
Avro krediler		2,65	429.290
			105.607.359
	Vade aralığı	Yıllık etkin faiz oranı (%)	TL karşılığı
Uzun vadeli banka kredileri (*) (**)			
TL krediler	14 Nisan 2017-3 Eylül 2018	11,55-14,65	351.115.051
Avro krediler	10 Şubat 2017-21 Eylül 2017	2,65-2,90	158.180.024
			509.295.075
(*) Sabit faiz oranlı (**) Uzun vadeli kredilerin ağırlıklı ortalama vadesi 730 gündür. (***) Vergi ve SGK ödemeleri için kullanılan faizsiz kredilerdir.			

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un kullanmış olduğu krediler karşılığında göstermiş olduğu herhangi bir teminat yoktur (31 Aralık 2015: Yoktur).

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 7 - TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR

Türev finansal araçlar, Grup'un dövizli satışlarından doğan kur riskine karşılık yaptığı vadeli döviz işlemlerine (vadeli döviz işlemi) ilişkin sözleşmelerden oluşmaktadır.

	Sözleşme tutarı	Cari dönem sözleşme vadeleri	Gerçeğe uygun değerler Varlıklar
31 Aralık 2016			
Vadeli döviz işlemleri	25.397.200	12 Ocak 2017	51.800
Kısa vadeli türev finansal araçlar	25.397.200		51.800
Toplam türev finansal araçlar	25.397.200		51.800

	Sözleşme tutarı	Önceki dönem sözleşme vadeleri	Gerçeğe uygun değerler Varlıklar
31 Aralık 2015:			
Vadeli döviz işlemleri	55.435.650	7 Ocak 2016 -14 Ocak 2016	146.636
Kısa vadeli türev finansal araçlar	55.435.650		146.636
Toplam türev finansal araçlar	55.435.650		146.636

NOT 8 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR**Ticari alacaklar**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ticari alacaklar, net	258.579.445	113.905.306
Alacak senetleri, net	129.551.413	148.699.225
	388.130.858	262.604.531
Eksi: şüpheli ticari alacak karşılığı	(28.909.565)	(25.056.794)
Kısa vadeli diğer ticari alacaklar	359.221.293	237.547.737
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 27)	29.436.843	106.906.185
Kısa vadeli ticari alacaklar	388.658.136	344.453.922
Uzun vadeli ticari alacaklar, net	-	87.065.478
Uzun vadeli alacak senetleri, net	9.173.544	13.230.367
Uzun vadeli ticari alacaklar	9.173.544	100.295.845

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ticari alacakların (senetler hariç) ortalama vadeleri 60-90 gün arasındadır (31 Aralık 2015: 60-90 gün).

NOT 8 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

31 Aralık 2016 itibarıyla, 451.646.689 TL (31 Aralık 2015: 34.728.321 TL) tutarındaki ticari alacaklar, faktoring düzenlemesine tabi tutulmuştur. Bu düzenleme kapsamında Grup, nakit karşılığında ilgili alacaklarla ilgili kredi riskini devretmiştir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un alacaklarının ortalama tahsilat süresinin kısa vadeli olması sebebiyle, ticari alacakların gerçeğe uygun değerlerinin defter değerine yakınsamaktadır.

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

Grup'un alacakları temel olarak minibüs ve otobüs bayilerine yapılan satışlardan, treyler satışlarından ve savunma aracı satışlarından oluşmaktadır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup bayilerinden kaynaklanan alacaklardan şüpheli alacaklar için karşılık ayrılması sonrası kalan toplam 79.884.163 TL (31 Aralık 2015: 109.952.277 TL) tutarındaki alacak, toplam 134.631.000 TL (31 Aralık 2015: 108.683.872 TL) tutarındaki teminat ve ipotek ile güvence altına alınmıştır. Şirket, geri kalan alacaklarının tahsili ile ilgili olarak konsolide finansal tablo notu 28'de Kredi Riski bölümünde anlatılan yöntemlerle kredi riskini yönetmektedir.

Vadesi geçen ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırma analizi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	218.615
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Toplam	218.615
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	218.615
31 Aralık 2015	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	187.248
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Toplam	187.248
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	187.248

Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş ticari alacak bakiyeleri için yasal takibat başlatılmıştır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 8 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

Şüpheli ticari alacak karşılığının 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	25.056.794	22.526.772
Konsolidasyon etkisi (*)	916.092	-
Tahsilatlar	(549.788)	(394.696)
Yabancı para çevrim farkları	153.460	-
Yıl içerisindeki artış	3.333.007	2.924.718
31 Aralık	28.909.565	25.056.794

(*) Not 2'de açıklanmıştır.

Ticari borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ticari borçlar, net	389.798.869	138.397.815
Borç senetleri, net	329.400	252.300
Kısa vadeli diğer ticari borçlar	390.128.269	138.650.115
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 27)	11.016.714	27.169.350
Kısa vadeli ticari borçlar	401.144.983	165.819.465

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ticari borçların ortalama vadeleri 45-60 gün arasındadır (31 Aralık 2015: 45-60 gün arasında).

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un borçlarının ortalama tahsilat süresinin kısa vadeli olması sebebiyle, ticari borçların gerçeğe uygun değerlerinin defter değerine yakınsamaktadır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 9 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR**Kısa vadeli diğer alacaklar**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen depozito ve teminatlar	8.305	-
Personelden alacaklar	11.283	2.090
Toplam	19.588	2.090

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen depozito ve teminatlar	234.084	65.853
Toplam	234.084	65.853

Kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Diğer çeşitli borçlar	37.958.298	36.228.439
Toplam	37.958.298	36.228.439

Not 15'te açıklandığı üzere, diğer çeşitli borçların 36.168.636 TL'lik kısmı (31 Aralık 2015: 31.707.241 TL) Grup'un tahsil etmiş ancak dava aşaması sonuçlanmadığından dolayı gelir tablosuna yansıtmadığı Kurumlar Vergisi Ar-Ge indirimi ile ilgilidir.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 10 - STOKLAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Hammadde	182.574.412	127.778.773
Yarı mamul	73.211.994	14.932.656
Mamul	116.973.388	148.982.557
Ticari mallar	67.684.094	58.112.743
Yoldaki mallar	54.132.774	78.964.178
Stok değer düşüklüğü karşılığı (*)	(706.306)	(795.363)
Toplam	493.870.356	427.975.544

(*) Stok değer düşüklüğünün 100.254 TL'lik kısmı mamuller (31 Aralık 2015: 118.113 TL), 606.052 TL'lik kısmı ise ticari mallara (31 Aralık 2015: 677.250 TL) ilişkindir. Stok değer düşüklüğü karşılığı, satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiştir.

2016 yılı içinde stok değer düşüklüğü karşılığının hareketi aşağıdaki gibi olmuştur:

	2016	2015
1 Ocak	(795.363)	(1.494.757)
Konusu kalmayan karşılık (Not 21)	89.057	699.394
31 Aralık itibarıyla	(706.306)	(795.363)

NOT 11 - DEVAM EDEN YILLARA SARİ İŞLERDEN ALACAKLAR

Devam eden yıllara sarî işlerle ilgili toplam ticari alacakların kısa vadeli avanslarla netleştirilmesi sonucu alacak bakiyesi 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 245.830.180 TL (31 Aralık 2015: 188.278.141 TL) olmaktadır.

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla devam eden sözleşmeleri ile ilgili olarak almış olduğu ve finansal tablolarda ertelenmiş gelirler içerisinde yer alan kısa vadeli avanslarının toplam tutarı 32.406.735 TL'dir (31 Aralık 2015: 79.705.827 TL).

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2016	Konsolidasyon etkisi (*)	İlaveler	Yabancı para çevrim farkları	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2016
Maliyet:							
Arazi ve arsalar	37.456.746	-	-	-	-	-	37.456.746
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	11.952.934	-	7.102	-	-	10.274	11.970.310
Binalar	60.539.783	-	-	-	-	93.543	60.633.326
Makine, tesis ve cihazlar	99.172.937	504.742	5.146.553	84.553	-	1.267.005	106.175.790
Taşıt araçları	8.427.782	-	2.400.830	-	(1.215.604)	-	9.613.008
Döşeme ve demirbaşlar	28.453.405	147.768	4.608.323	24.754	-	751.871	33.986.121
Özel maliyetler	2.099.062	-	13.644	-	(185.970)	188.966	2.115.702
Yapılmakta olan yatırımlar	964.394	-	2.048.680	-	-	(2.317.149)	695.925
	249.067.043	652.510	14.225.132	109.307	(1.401.574)	(5.490)	262.646.928
Birikmiş amortisman:							
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	6.825.653	-	653.671	-	-	-	7.479.324
Binalar	34.712.739	-	2.788.756	-	-	-	37.501.495
Makine, tesis ve cihazlar	81.444.145	192.914	4.906.402	32.885	-	-	86.576.346
Taşıt araçları	5.147.507	-	706.250	-	(221.198)	-	5.632.559
Döşeme ve demirbaşlar	15.854.686	83.808	2.885.687	14.399	-	-	18.838.580
Özel maliyetler	1.324.974	-	303.490	-	(111.725)	-	1.516.739
	145.309.704	276.722	12.244.256	47.284	(332.923)	-	157.545.043
Net defter değeri	103.757.339						105.101.885

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2016	Konsolidasyon etkisi (*)	İlaveler	Yabancı para çevrim farkları	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2015
Maliyet:							
Arazi ve arsalar	37.456.746	-	-	-	-	-	37.456.746
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	11.621.866	-	-	-	-	331.068	11.952.934
Binalar	60.170.668	-	-	-	-	369.115	60.539.783
Makine, tesis ve cihazlar	108.389.066	-	2.106.806	-	(11.787.190)	464.255	99.172.937
Taşıt araçları	9.169.102	-	314.541	-	(1.055.861)	-	8.427.782
Döşeme ve demirbaşlar	34.568.907	-	2.001.683	-	(8.385.743)	268.558	28.453.405
Özel maliyetler	2.841.765	-	81.659	-	(824.362)	-	2.099.062
Yapılmakta olan yatırımlar	2.355.130	-	1.845.343	-	-	(3.236.079)	964.394
	266.573.250	-	6.350.032	-	(22.053.156)	(1.803.083)	249.067.043
Birikmiş amortisman:							
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	6.176.947	-	648.706	-	-	-	6.825.653
Binalar	31.891.231	-	2.821.508	-	-	-	34.712.739
Makine, tesis ve cihazlar	87.805.628	-	5.419.005	-	(11.780.488)	-	81.444.145
Taşıt araçları	4.737.483	-	717.615	-	(307.591)	-	5.147.507
Döşeme ve demirbaşlar	21.866.594	-	2.359.706	-	(8.371.614)	-	15.854.686
Özel maliyetler	1.835.312	-	314.024	-	(824.362)	-	1.324.974
	154.313.195	-	12.280.564	-	(21.284.055)	-	145.309.704
Net defter değeri	112.260.055						103.757.339

(*) Not 2'de açıklanmıştır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 yılları için, maddi ve maddi olmayan duran varlıklardan oluşan amortisman ve itfa payları giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Araştırma geliştirme giderleri	34.796.657	34.230.530
Yıllara sari işler maliyeti	3.084.543	3.009.620
Satılan malın maliyeti	5.200.412	5.040.622
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	1.906.371	1.989.862
Stoklar üzerindeki amortisman	915.766	1.085.521
Genel yönetim giderleri	1.763.229	1.692.488
Satış ve pazarlama giderleri	1.478.973	1.214.169
Yabancı para çevrim farkları	47.284	-
Toplam	49.193.235	48.262.812

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2016	İlaveler	Yabancı para çevrim farkları	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2016
Maliyet:						
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	16.231.830	1.790.919	-	-	5.490	18.028.239
Geliştirme maliyetleri	242.619.897	-	-	-	54.763.309	297.383.206
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	31.224.033	61.617.921	-	-	(54.763.309)	38.078.645
	290.075.760	63.408.840	-	-	5.490	353.490.090
Birikmiş itfa payları:						
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	11.973.214	2.105.039	-	-	-	14.078.253
Geliştirme maliyetleri	122.683.468	34.796.656	-	-	-	157.480.124
	134.656.682	36.901.695	-	-	-	171.558.377
Net defter değeri	155.419.078		-			181.931.713

Grup, 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yılda edinmiş olduğu özellikli varlıklarına ilişkin 3.323.878 TL (31 Aralık 2015: -) tutarında finanman maliyetini aktifleştirmiştir.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2015	İlaveler	Yabancı para çevrim farkları	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2015
Maliyet:						
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	13.530.710	898.037	-	-	1.803.083	16.231.830
Geliştirme maliyetleri	186.078.994	-	-	(819.200)	57.360.103	242.619.897
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	40.525.892	48.058.244	-	-	(57.360.103)	31.224.033
	240.135.596	48.956.281	-	(819.200)	1.803.083	290.075.760
Birikmiş itfa payları:						
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	10.221.496	1.751.718	-	-	-	11.973.214
Geliştirme maliyetleri	88.466.591	34.230.530	-	(13.653)	-	122.683.468
	98.688.087	35.982.248	-	(13.653)	-	134.656.682
Net defter değeri	141.447.509					155.419.078

NOT 14 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli	2.155.912	2.056.306
Uzun vadeli	3.381.725	5.570.470
Toplam	5.537.637	7.626.776

Devlet teşvik ve yardımları, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nun (TÜBİTAK) Grup'un yürüttüğü çeşitli projelerin araştırma ve geliştirme (AR-GE) harcamalarını desteklemek amacıyla vermiş olduğu teşvik gelirlerinin ertelenmesi nedeniyle oluşmuştur. Söz konusu tutar, ilgili AR-GE yatırımının itfası ile eş zamanlı şekilde gelir kaydedilmektedir.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER**Borç karşılıkları- kısa vadeli**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Diğer maliyet karşılığı	340.870.528	233.120.100
Garanti giderleri karşılığı	31.084.815	26.397.052
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	8.490.684	6.651.542
Vakıf SGK işveren payı karşılığı	-	2.925.000
Lisans giderleri karşılığı	1.091.241	1.316.079
Diğer	5.606.724	5.890.382
Toplam	387.143.992	276.300.155

Borç karşılıkları - uzun vadeli

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Garanti giderleri karşılığı	10.300.186	9.433.926
Toplam	10.300.186	9.433.926

Diğer maliyet karşılığı

Yıllara sari tank projesi ile ilgili olarak Grup bünyesinde oluşan ama henüz ödemesi yapılmamış olan proje giderleri ve de Grup'un alt yüklenicileri tarafından yürütülen ve ilgili işin bitiminde Grup'a faturalanacak olan faaliyetlerin tahmini tamamlanma yüzdelerine göre hesaplanan maliyetlerinden oluşmaktadır. Diğer maliyet karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	233.120.100	153.473.113
Yıl içerisindeki artış, net	65.407.045	58.423.534
Kur değerlemesi	42.343.383	21.223.453
31 Aralık	340.870.528	233.120.100

Garanti giderleri karşılığı

Grup, satışını gerçekleştirmiş olduğu minibüs ve Land Rover araçlarını 1 yıl, bazı zırhlı araç modelleri ile ticari araçları ise 2 yıl boyunca garanti kapsamına almaktadır. Buna bağlı olarak, bilanço tarihi itibarıyla garanti kapsamında olan araçlar için gelecek dönemlerde gerçekleşmesi tahmin edilen garanti giderleri için karşılık ayrılmıştır. Garanti giderleri karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	35.830.978	22.615.088
Yıl içerisindeki artış (Not 21)	33.766.893	53.642.174
Gerçekleşen ödemeler	(28.212.870)	(40.426.284)
31 Aralık	41.385.001	35.830.978

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)**Lisans giderleri karşılığı**

Lisans giderleri karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	1.316.079	1.264.726
Yıl içerisindeki artış/(azalış)	(1.437.328)	1.513.663
Gerçekleşen	1.212.490	(1.462.310)
31 Aralık	1.091.241	1.316.079

Taahhütler ve zorunluluklar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat, rehin, ipotek ve kefalet (TRİK) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
a. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	1.614.605.585	1.226.251.723
b. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
c. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
d. Diğer verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
Toplam	1.614.605.585	1.226.251.723

TRİK'lerin para birimi cinsinden detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Orijinal para birimi	TL karşılığı	Orijinal para birimi	TL karşılığı
Amerikan Doları	285.635.242	1.005.207.542	293.815.364	854.297.554
Avro	112.795.758	418.460.981	54.315.986	172.594.478
TL	189.755.411	189.755.411	199.359.691	199.359.691
İngiliz Sterlini	273.600	1.181.651	-	-
Toplam		1.614.605.585		1.226.251.723

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 15 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Verildiği yere göre TRİK' lerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen teminat mektupları		
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	1.092.184.399	751.262.190
Diğer	522.421.186	474.989.533
Toplam	1.614.605.585	1.226.251.723

Teminat mektupları

a) 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla verilen garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Banka teminat mektupları (*)	1.614.605.585	1.226.251.723
	1.614.605.585	1.226.251.723

(*) 875.732.621 TL (31 Aralık 2015: 723.539.489 TL) tutarındaki teminatlar Altay Projesi kapsamında Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na verilmiştir.

b) 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla alınan garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Banka teminat mektupları (**)	551.490.428	474.011.532
Teminat senetleri	15.898.053	17.653.397
Alınan ipotekler	20.000	582.000
Toplam	567.408.481	492.246.929

(**) 317.195.187 TL (31 Aralık 2015: 236.503.977 TL) tutarındaki teminat mektupları, Altay Projesi kapsamında, alt yüklenicilerden alınan teminatlardan oluşmaktadır.

Koşullu varlıklar

Ar-Ge indirimi kapsamında, vergi indiriminden yararlanılamayan 2010 yılına ait tutar için açılan dava sonuçlanmış olup, 2.923.627 TL'lik tutar Grup'a iade edilmiştir. Aynı kapsamda 2011-2012-2013 ve 2014 yılları işlemleri için de dava açılmış olup, Grup lehine sonuçlanan bu davalar temyiz aşamasındadır.

Temyiz aşamasında olan 2011-2012-2013 ve 2014 yıllarına ait dava konusu toplam tutar 36.168.636 TL'dir. 2015 yılı Kurumlar Vergisi Ar-Ge indirimi için de dava açılmış olup, 4.556.631 TL tutarlı dava halen devam etmektedir.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kıdem tazminatı karşılığı	28.087.775	22.321.490
Kullanılmamış izin karşılığı	8.490.684	6.651.542
Toplam	36.578.459	28.973.032

Kıdem tazminatı karşılığı

Aşağıda açıklanan yasal zorunluluk dışında yapılmış hiçbir emeklilik taahhüdü anlaşması yoktur.

Türk İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup'la ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan, askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık brüt maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 4.297 TL (31 Aralık 2015: 3.828 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı karşılığı yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

KGK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıdaki aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Net iskonto oranı (%)	4,50	4,60
Emeklilik olasılığının tahmini için personel devir hızı oranı (%)	97,50	97,60

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir.

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	22.321.490	20.969.191
Faiz gideri	2.020.095	1.897.712
Cari yıl karşılığı	5.445.004	4.728.224
Yeniden ölçüm farkları	1.408.203	(1.756.965)
Ödemeler	(3.107.017)	(3.516.672)
31 Aralık itibarıyla	28.087.775	22.321.490

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)**Kullanılmayan izin günleri karşılığı**

Kullanılmayan izin günleri karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	6.651.542	5.381.838
Yıl içerisindeki artış, net (Not 21)	1.839.142	1.269.704
31 Aralık itibarıyla	8.490.684	6.651.542

NOT 17 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER, DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER**a) Peşin ödenmiş giderler:**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen avanslar	171.436.186	119.060.514
Peşin ödenmiş giderler	5.329.543	3.631.034
Toplam	176.765.729	122.691.548

Verilen avans bakiyesi ağırlıklı olarak hammadde alımına ilişkin verilen tutarlardan oluşmaktadır.

b) Diğer dönen varlıklar:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Katma değer vergisi alacakları	105.448.252	62.891.217
Diğer	689.241	2.795.945
Toplam	106.137.493	65.687.162

c) Ertelenmiş gelirler:

Ertelenmiş gelirler- kısa vadeli	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ertelenen bakım onarım gelirleri (*)	25.301.518	21.830.112
Alınan sipariş avansları	175.322.632	154.462.613
Toplam	200.624.150	176.292.725
Ertelenmiş gelirler- uzun vadeli		31 Aralık 2015
Ertelenen bakım onarım gelirleri (*)	7.753.691	28.312.416
Toplam	7.753.691	28.312.416

(*) Sözleşme kapsamında satılan araçlara ilişkin ertelenmiş bakım onarım gelirlerinden oluşmaktadır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 17 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER, DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)**d) Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar:**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Personele borçlar	10.364.949	9.776.832
Ödenecek sosyal güvenlik kesintisi	6.323.843	4.060.123
Ödenecek vergi ve fonlar	4.750.882	4.300.629
Toplam	21.439.674	18.137.584

e) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek vergi ve fonlar	1.402.659	915.723
Tecil edilen özel tüketim vergisi	9.273.326	638.813
Diğer	524.102	424.033
Toplam	11.200.087	1.978.569

NOT 18 - ÖZKAYNAKLAR**Sermaye**

Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	TL	(%)	TL	(%)
Koç Holding A.Ş.	10.722.750	44,68	10.722.750	44,68
Ünver Holding A.Ş.	5.954.944	24,81	5.954.944	24,81
Diğer	7.322.306	30,51	7.322.306	30,51
Toplam	24.000.000	100,00	24.000.000	100,00
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	52.743.030		52.743.030	
Toplam	76.743.030		76.743.030	

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabılır.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, Grup'un ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşılıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 18 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Grup'un, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanan finansal tablolarında dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklarını oluşturmuş yılkarları 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sırasıyla 69.725.866 (31 Aralık 2015: 79.506.151 TL) ve 46.131.822 TL'dir. (31 Aralık 2015: 46.011.054 TL) Grup'un yasal kayıtlarındaki net dönem karı 62.303.417 TL (31 Aralık 2015: 47.807.290 TL), herhangi ek bir vergi yükü doğurmaksızın kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların tutarı ise 90.495.833 TL'dir (31 Aralık 2015: 131.308.884 TL). Ayrıca yasal kayıtlarda dağıtılması halinde vergiye tabi olacak 16.224.790 TL'lik enflasyon düzeltme farkları ve 19.777.790 TL'lik diğer sermaye yedekleri bulunmaktadır.

Grup'un birinci tertip yasal yedeklerin düşülmesinden sonra yasal kayıtlarda kalan dönem karı 62.303.417 TL'dir (31 Aralık 2015: 47.807.290 TL). Rapor tarihi itibarıyla Grup henüz 2016 yılına ait kar dağıtım kararı almamıştır.

Yukarıdaki hususa göre Grup'un Tebliğ'e göre kar dağıtımında baz alınacak özsermaye tablosu 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenmiş sermaye	24.000.000	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	52.743.030	52.743.030
Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler	54.014.610	46.838.147
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	(4.985.845)	(3.859.283)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	1.328.609	-
Geçmiş yıllar karları		
- Olağanüstü yedekler	35.181.739	35.060.971
- Yasal yedekler enflasyon düzeltmesi farkları	10.950.083	10.950.083
Net dönem karı	69.725.866	79.506.151
Toplam	242.958.092	245.239.099

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 18 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Yukarıda tarihi bedelleri ile gösterilmiş kalemlerin düzeltilmiş değerleri ve sermaye enflasyon düzeltme farkları 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016			
	Tarihi değerler	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı	Endekslenmiş değer
Sermaye	24.000.000	52.743.030	76.743.030
Yasal yedekler	54.014.610	10.950.083	64.964.693
Toplam	78.014.610	63.693.113	141.707.723
31 Aralık 2015			
	Tarihi değerler	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı	Endekslenmiş değer
Sermaye	24.000.000	52.743.030	76.743.030
Yasal yedekler	46.838.147	10.950.083	57.788.230
Toplam	70.838.147	63.693.113	134.531.260

Şirket'in Vergi Usul Kanunu'na göre tuttuğu kayıtlarında yasal ve olağanüstü yedeklerin tarihi değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yasal yedekler	54.014.610	46.838.147
Olağanüstü yedekler	90.495.833	131.308.884
Toplam	144.510.443	178.147.031
Yasal finansal tablolara göre önceki dönem net karından yıl içinde ödenen temettülerin tutarları	72.000.000	80.000.000
Hisse başına ödenen temettü (Kuruş)	0,300	0,333

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 0,1 kuruş olan 24.000.000.000 adet hissedenden oluşmaktadır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 19 - SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ**Net satışlar**

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Yurt içi satışlar	1.197.376.125	1.023.161.185
Yurt dışı satışlar	446.885.490	419.631.436
Brüt satışlar	1.644.261.615	1.442.792.621
Eksi: iskontolar ve satışlardan iadeler	(9.746.917)	(8.824.734)
Net satışlar	1.634.514.698	1.433.967.887

2016 ve 2015 yılları içinde Grup'un satışlarının tutarsal olarak ürün grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Ticari araçlar	639.775.622	648.616.536
Savunma sanayi araçları	676.159.002	403.763.175
Diğer satışlar (*)	318.580.074	381.588.176
	1.634.514.698	1.433.967.887

(*) 158.226.424 TL'lik kısmı (31 Aralık 2015: 191.121.291 TL) yıllara sari işlere ilişkin tahakkuk eden kazançlardan, kalan 160.353.650 TL'lik kısmı yedek parça, servis ve diğer satış gelirlerinden oluşmaktadır (31 Aralık 2015: 190.466.885 TL).

Satışların maliyeti

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Satılan mamullerin maliyeti	(1.155.427.671)	(969.683.214)
Satılan ticari malların maliyeti	(69.241.750)	(93.343.247)
	(1.224.669.421)	(1.063.026.461)

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 20 - ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Satış ve pazarlama giderleri	(189.512.567)	(179.773.869)
Genel yönetim giderleri	(63.132.410)	(49.337.559)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(36.176.104)	(35.321.089)
	(288.821.081)	(264.432.517)

NOT 21 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hammadde ve tüketim malı kullanımı	1.026.749.024	937.566.869
Mamul ve yarı mamul stoklarındaki değişim	(26.270.057)	(113.973.324)
Satılan ticari malların maliyeti	69.241.750	93.343.247
Amortisman ve itfa payı	46.323.814	45.187.429
Personel giderleri	188.584.734	157.888.134
İşletme giderleri	29.939.826	33.690.164
Yönetim giderleri	50.857.431	34.197.342
Garanti karşılık giderleri (Not 15)	33.766.893	53.642.174
Sergi fuar giderleri	12.237.920	6.697.611
Nakliye, dağıtım ve depolama giderleri	18.359.293	15.107.913
Reklam, tanıtım ve promosyon giderleri	3.322.838	2.306.171
Stok değer düşüklüğü karşılığı (Not 10)	(89.057)	(699.394)
Diğer giderler	60.466.093	62.504.642
Toplam	1.513.490.502	1.327.458.978

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 21 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER (Devamı)

2016 ve 2015 yılları için, personel giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Kaydedildiği hesaba göre:		
Satılan malın maliyeti ve stoklar	93.905.659	84.056.162
Yıllara sari işler maliyeti	25.668.790	23.194.843
Aktifleştirilen geliştirme harcamaları	27.761.287	22.875.600
Genel yönetim giderleri	24.631.495	20.512.531
Satış ve pazarlama giderleri	42.999.344	29.034.039
Araştırma ve geliştirme giderleri	1.379.446	1.090.559
	216.346.021	180.763.734
	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Niteliğine göre:		
Maaş ve ücretler	160.166.090	132.802.499
SSK işveren primleri	27.812.525	23.980.763
Diğer sosyal yardımlar	19.063.165	16.084.832
Kıdem tazminatı karşılık giderleri	7.465.099	6.625.936
İzin karşılığı giderleri	1.839.142	1.269.704
	216.346.021	180.763.734

NOT 22 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Esas faaliyetlerden diğer gelirler		
Ticari alacak ve borçlardan kur farkı geliri	390.893.948	159.319.445
Vadeli işlem geliri	7.034.743	38.526.757
Kredili satışlardaki vade farkı geliri	9.778.451	14.033.204
Tesvik gelirleri	2.164.055	2.033.845
Diğer gelirler	13.037.782	11.730.388
Toplam	422.908.979	225.643.639
	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Esas faaliyetlerden diğer giderler		
Ticari alacak ve borçlardan kur farkı gideri	(364.766.726)	(156.766.696)
Vadeli işlem gideri	(11.190.008)	(32.718.137)
Şüpheli alacak karşılık gideri (Not 8)	(3.333.007)	(2.924.718)
Diğer giderler	-	(82.529)
Toplam	(379.289.741)	(192.492.080)

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 23 - FİNANSAL GELİRLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Banka mevduatı faiz geliri	527.484	768.391
Banka mevduatı kur farkı geliri	6.546.742	4.620.326
Kredi kur farkı geliri	8.442.800	7.002.085
Toplam	15.517.026	12.390.802

NOT 24 - FİNANSAL GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Banka kredileri faiz gideri	(77.758.844)	(40.417.977)
Banka mevduatı kur farkı gideri	(5.980.793)	(8.018.503)
Banka kredileri kur farkı gideri	(28.250.090)	(17.254.290)
Diğer	(176.997)	-
Toplam	(112.166.724)	(65.690.770)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Şirket faaliyetleri, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi yönetmelik ve kanunları dahilinde vergilendirilmeye tabidir. Otokar Europe SAS'ın faaliyetleri de Fransa'daki vergi yönetmelik ve kanunlarına göre vergilendirmeye tabidir.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %20'dir (2015: %20). Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden , kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir. Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'unun 35. maddesiyle yapılan değişiklikle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40'tan %100'e çıkarılmıştır.

Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100'ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilmektedir. 2016 ve 2015 yılına ilişkin olarak yapılan araştırma ve geliştirme harcamalarının toplam üzerinden %100 oranında Ar-Ge indirimi hesaplanması gerekmektedir.

Şirket, 2016 yılında yaptığı 48.655.306 TL (31 Aralık 2015: 40.641.115 TL) tutarındaki araştırma ve geliştirme harcaması sebebiyle vergi matrahından %100 oranında stopajsız olarak yararlanabileceği Ar-Ge indirimi elde etmiştir. Şirket'in Ar-Ge Merkezi belgesi bulunmaktadır.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihli bilançolarda ödenecek vergi tutarları peşin ödenen vergilerle netleştirilerek aşağıdaki gibi gösterilmiştir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek vergiler	572.388	6.844.679
Peşin ödenen vergiler (-)	(572.388)	(4.750.985)
Toplam	-	2.093.694

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllara ait toplam vergi giderinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Cari dönem kurumlar vergisi	1.387.431	(6.663.642)
Kâr veya zarar tablosuna yansıtılan ertelenmiş vergi geliri/gideri		
Dönem karına yansıtılan cari dönem vergi gelir/(gideri)	258.072	(1.670.510)
Diğer kapsamlı gelir/(gidere) yansıtılan	281.641	(351.393)
Toplam	1.927.144	(8.685.545)

Vergi öncesi dönem karının hesaplanan kurumlar vergisi tutarı ile mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Vergi karşılığı öncesi dönem karı	68.080.363	87.840.303
%20 üzerinden hesaplanan vergi gideri	(13.616.073)	(17.568.061)
İndirim ve istisnalar	9.731.061	8.128.223
Diğer farklar	5.812.156	754.293
Toplam	1.927.144	(8.685.545)

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AIT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan net ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	Kümülatif geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)	
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ar-Ge kapsamında kullanılacak teşvikler	66.991.441	-	13.398.288	-
Maddi duran varlıklar	(10.263.439)	(10.992.437)	1.428.607	1.282.807
Maddi olmayan duran varlıklar	(44.359.696)	(26.282.311)	(8.871.939)	(5.256.462)
Ertelenmiş finansal giderler	(1.277.874)	(900.574)	(255.575)	(180.115)
Stoklar	710.495	805.990	142.099	161.198
Garanti giderleri karşılığı	31.084.815	35.830.978	6.216.963	7.166.196
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	28.087.775	22.321.490	5.617.555	4.464.298
Ertelenmiş finansal gelirler	3.290.944	7.933.694	658.189	1.586.739
Diğer karşılıklar	13.917.097	14.808.853	2.783.420	2.961.770
Ertelenmiş bakım onarım gelirleri	33.055.209	50.142.528	6.611.042	10.028.506
Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar	50.621.151	69.655.901	10.124.230	13.931.180
Diğer	2.525	5.837.770	505	1.167.554
Ertelenmiş vergi varlığı, net			37.853.384	37.313.671

Ertelenen vergi varlığının 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllara ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak	37.313.671	39.335.574
Kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan ertelenen vergi geliri/gideri :		
Kâr veya zarara yansıtılan	258.072	(1.670.510)
Diğer kapsamlı gelir/gidere yansıtılan	281.641	(351.393)
31 Aralık	37.853.384	37.313.671

NOT 26 - HİSSE BAŞINA KAZANÇ

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına esas kar, hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Hissedarlara ait net kar (TL)	69.725.866	79.506.151
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	24.000.000.000	24.000.000.000
Hisse başına kazanç (Kuruş)	0,291	0,331

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Yıl sonu itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile yıl içerisinde ilişkili taraflarla yapılan işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

i) 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan alacak ve borçlar:

İlişkili taraflardan alacaklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1) (*)	29.334.751	99.343.743
Ford Otosan A.Ş. (1), (2)	67.172	390.673
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (1)	34.920	413.262
Otokar Europe SAS (3)	-	6.742.250
Diğer (1)	-	16.257
Toplam	29.436.843	106.906.185

(*) Yurtdışı satışların bir kısmı Ram Dış Ticaret A.Ş. aracılığı ile ihrac kayıtlı olarak gerçekleştirilmekte olup, bakiye bu işlemlerden doğan ticari alacaklardan oluşmaktadır.

İlişkili taraflara borçlar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Koç Holding A.Ş. (2)	4.609.412	5.992.481
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	1.965.321	3.244.001
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	1.245.014	14.026.345
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hiz. A.Ş. (1)	779.784	202.101
Opet Fuchs Madeni Yağ A.Ş. (1)	613.942	398.558
Eltek Elektrik Enerji İth. İhr. Top. Tic. A.Ş. (1)	435.594	492.530
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	408.519	269.119
Setur Servis Turistik A.Ş. (1)	337.098	1.029.066
Akpa Dayanıklı Tük. Paz. A.Ş. (1)	255.555	315.837
Diğer (1)	366.475	1.199.312
Toplam	11.016.714	27.169.350

- (1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları
(2) Şirket hissedarı
(3) İlgili dönemde konsolidasyon kapsamında olmayan bağlı ortaklık

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

ii) İlişkili taraflara yapılan önemli satışlar ve ilişkili taraflardan yapılan önemli alımlar:

Ürün ve hizmet satışları	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1) (*)	169.278.344	336.302.787
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (1)	316.330	1.565.239
Ford Otosan A.Ş. (1), (2)	154.936	1.563
Aygaz A.Ş. (1)	2.668	600.845
Otokar Europe SAS (3)	-	14.129.382
Diğer (1)	2.910	589
Toplam	169.755.188	352.600.405
(*) Ram Dış Ticaret A.Ş.'ye yapılan satışlar ilişkili olmayan üçüncü kişiler için yapılan ihraç kayıtlı satışlardan oluşmaktadır.		
Sabit kıymet alımları	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizm. A.Ş. (1)	2.670.105	1.029.492
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	330.725	240.788
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	59.864	161.901
Arçelik A.Ş. (1)	38.905	13.360
Setur Servis Turistik A.Ş. (1)	31.230	18.878
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş. (1)	3.550	6.680
Diğer (1)	820	
Toplam	3.135.199	1.471.099
Stok alımları	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	20.853.315	19.356.732
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	2.314.468	6.191.802
Opet Fuchs Madeni Yağ A.Ş. (1)	2.330.293	2.438.783
Akpa Dayanıklı Tük.Paz. A.Ş. (1)	2.258.261	2.451.134
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	2.025.660	1.783.556
Ford Otosan A.Ş. (1), (2)	118.991	4.010
Diğer (1)	156.366	60.452
Toplam	30.057.354	32.286.469
(1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları		
(2) Şirket hissedarı		
(3) İlgili dönemde konsolidasyon kapsamında olmayan bağıli ortaklık		

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Hizmet alımları	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	27.265.973	22.772.787
Koç Holding A.Ş. (2) (*)	13.274.774	8.077.173
Otokar Europe SAS (3)	-	5.997.962
Setur Servis Turistik A.Ş. (1)	6.454.662	5.680.190
Eltek Elektrik Enerji İth. İhr.Top.Tic. A.Ş. (1)	4.575.778	5.425.587
Koç Sistem Bilgi ve İlt. Hizm. A.Ş. (1)	2.989.714	1.323.322
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	2.830.763	2.193.307
Ram Sigorta Aracılık Hz. A.Ş. (1) (**)	2.034.589	2.821.729
Diğer (1)	933.541	1.159.664
Toplam	60.359.794	55.451.721

(*) Koç Holding A.Ş.'nin bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin "11- Grup İçi Hizmetler" düzenlemesi çerçevesinde dağıtımı sonucunda Grup'a fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.

(**) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile sigorta şirketleri arasında imzalanan poliçeler kapsamında, 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap döneminde ödenen ve tahakkuk eden prim tutarını içermektedir.

Banka mevduat hesapları	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)		
- Vadesiz mevduatlar	13.998	2.931
- Vadeli mevduatlar	20.761.457	33.072.560
Toplam	20.775.455	33.075.491

Çek ve senetler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	6.977.202	25.716.139
Toplam	6.977.202	25.716.139

Krediler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	-	40.176.227
Toplam	-	40.176.227

- (1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları
(2) Şirket hissedarı
(3) İlgili dönemde konsolidasyon kapsamında olmayan bağlı ortaklık

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla ilişkili taraflar ile ilgili esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler:

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Ticari alacak ve borçlardan doğan kur farkı gelirleri		
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	6.585.777	9.539.639
Otokar Europe SAS (3)	-	396.073
Diğer (1)	233.565	63.976
Toplam	6.819.342	9.999.688
	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Ticari alacak ve borçlardan doğan kur farkı giderleri		
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	5.358.228	23.994.845
Yapı Kredi Faktoring A.Ş. (1)	5.668.097	-
Otokar Europe SAS (3)	-	202.801
Diğer (1)	177.545	99.961
Toplam	11.203.870	24.297.607

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla ilişkili taraflar ile ilgili finansman gelir ve giderleri:

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Faiz gelirleri		
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	135.901	62.271
Toplam	135.901	62.271
	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Faiz giderleri		
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	4.784.316	6.118.370
Toplam	4.784.316	6.118.370

(1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları

(3) İlgili dönemde konsolidasyon kapsamında olmayan bağlı ortaklık

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkili taraflar ile ilgili finansman gelir ve giderleri:

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Kur farkı gelirleri		
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	1.975.523	3.282.564
Toplam	1.975.523	3.282.564
	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
Kur farkı giderleri		
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	2.967.635	5.167.790
Toplam	2.967.635	5.167.790

(1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yılda üst düzey yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 12.458.669 TL'dir (31 Aralık 2015: 10.840.763 TL). Üst düzey yöneticiler, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarında oluşmaktadır.

NOT 28 -FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Grup, faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler, piyasa riski (kur riski ve faiz oranı riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Grup'un genel risk yönetimi programı, mali piyasaların öngörülemezliğine ve değişkenliğine odaklanmakta olup, Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Kredi riski

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Grup'un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Grup, bayilerinden ya da diğer müşterilerinden doğabilecek bu riski, bayiler için belirlenen kredi limitlerini alınan teminatlar ile sınırlayarak, avansla çalışarak veya satılan araçların mülkiyetini Grup lehine rehin koydurarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önünde bulundurulmaktadır. Yurt dışı satışlarının tamamı teyidli akreditif ile gerçekleştirilmektedir. Savunma araçları satışları ise yurtiçi ve yurtdışı hükümetlerin kuruluşlarına ya da onlara aracılık yapan şirketlere yapıldığından dolayı bu satışlar ile ilgili herhangi bir tahsilat riski öngörülmemektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 8).

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

	Alacaklar			
31 Aralık 2016	Ticari alacaklar	Diğer	Bankalardaki mevduat	Türev araçlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	397.831.680	253.672	37.594.864	-
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı (2)	(189.880.986)	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	394.757.970	253.672	37.594.864	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	218.615	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	2.855.095	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	31.764.661	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 8)	(28.909.565)	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	1.169.759	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-
	Alacaklar			
31 Aralık 2015	Ticari alacaklar	Diğer	Bankalardaki mevduat	Türev araçlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	444.749.767	67.943	56.521.601	-
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı (2)	(203.683.654)	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	441.619.979	67.943	56.521.601	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	187.248	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	2.942.540	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	27.999.334	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 8)	(25.056.794)	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	1.225.992	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-
(1)	Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.			
(2)	Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri, ipotekler ve araç rehinlerinden oluşmaktadır.			

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**Likidite riski**

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla, vade tarihlerine göre, indirgenmemiş ticari ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	430.119.077	517.990.565	14.966.557	38.863.696	464.160.312	-
Ticari borçlar	401.144.983	402.431.103	402.101.703	329.400	-	-
Beklenen vadeler	Defter değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	37.958.298	46.588.486	46.588.486	-	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	11.200.087	11.200.087	11.200.087	-	-	-
Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca/ beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev finansal yükümlülükler (net)	51.800	51.800	51.800	-	-	-
Türev nakit girişleri	25.449.000	25.449.000	25.449.000	-	-	-
Türev nakit çıkışları	(25.397.200)	(25.397.200)	(25.397.200)	-	-	-

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**31 Aralık 2015**

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	615.277.836	711.794.230	31.898.813	118.599.753	561.295.664	-
Ticari borçlar	165.819.465	166.726.933	166.474.633	252.300	-	-
Beklenen vadeler						
	Defter değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	36.228.439	36.228.439	36.228.439	-	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	1.978.569	1.978.569	1.978.569	-	-	-
Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)						
	Defter değeri	Sözleşme uyarınca/ beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev finansal yükümlülükler (net)						
Türev nakit girişleri	55.582.286	55.582.286	55.582.286	-	-	-
Türev nakit çıkışları	(55.435.650)	(55.435.650)	(55.435.650)	-	-	-

Piyasa riski**a) Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi**

Grup'un yabancı şirketlerle ticari faaliyetlerde bulunması sebebiyle döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Grup, ileride oluşacak ticari işlemler ve kayda alınan aktif ve pasiflerden ötürü ortaya çıkan kur riskini yönetmek için, döviz sepetini mümkün olduğunca çeşitlendirmeye yönelik bir politika izlemektedir.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	TL karşılığı işlevsel para birimi	Amerikan Doları	Avro	İngiliz Sterlini
1. Ticari alacaklar	470.903.503	76.164.894	53.968.323	612.870
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	189.090.390	39.445.051	13.551.653	21
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	1.533	304	125	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	659.995.426	115.610.249	67.520.101	612.891
5. Ticari alacaklar	7.558.432	-	2.037.368	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	73.919	2.725	17.340	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	7.632.351	2.725	2.054.708	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	667.627.777	115.612.974	69.574.809	612.891
10. Ticari borçlar	(25.304.828)	(2.840.608)	(4.125.814)	(417)
11. Finansal yükümlülükler	(491.122)	-	(132.381)	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(500.457.967)	(108.505.350)	(31.937.025)	(28.426)
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(25.301.518)	-	(6.820.000)	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(551.555.435)	(111.345.958)	(43.015.220)	(28.843)
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	(74.198.000)	-	(20.000.000)	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(7.753.691)	-	(2.090.000)	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(81.951.691)	-	(22.090.000)	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(633.507.126)	(111.345.958)	(65.105.220)	(28.843)
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	(25.397.200)	(3.000.000)	(4.000.000)	-
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(25.397.200)	(3.000.000)	(4.000.000)	-
20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	8.723.451	1.267.016	469.589	584.048
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	67.100.408	4.263.987	13.362.124	584.048
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(25.397.200)	(3.000.000)	(4.000.000)	-
23. İhracat	441.813.417	49.321.829	84.591.102	1.727.742
24. İthalat	568.711.247	88.220.788	86.295.062	3.755.102

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2015	TL karşılığı işlevsel para birimi	Amerikan Doları	Avro	İngiliz Sterlini
1. Ticari alacaklar	216.351.765	30.436.177	40.200.851	26.347
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	145.541.867	47.570.674	2.273.765	60
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	1.281	304	125	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	361.894.913	78.007.155	42.474.741	26.407
5. Ticari alacaklar	99.220.390	-	31.224.946	-
6a. Parasal finansal varlıklar	188.278.141	64.753.797	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	55.100	-	17.340	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	287.553.631	64.753.797	31.242.286	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	649.448.544	142.760.952	73.717.027	26.407
10. Ticari borçlar	(68.719.333)	(16.392.611)	(4.554.888)	(1.530.580)
11. Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(335.308.086)	(114.658.757)	(567.734)	(28.426)
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(21.830.112)	-	(6.870.000)	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(425.857.531)	(131.051.368)	(11.992.622)	(1.559.006)
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	(158.609.314)	-	(49.914.814)	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(28.312.416)	-	(8.910.000)	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(186.921.730)	-	(58.824.814)	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(612.779.261)	(131.051.368)	(70.817.436)	(1.559.006)
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	(31.351.414)	(9.176.250)	(3.500.000)	1.500.000
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	17.568.986	3.823.750	-	1.500.000
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(48.920.400)	(13.000.000)	(3.500.000)	-
20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	5.317.869	2.533.334	(600.409)	(32.599)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	86.755.430	11.709.280	18.662.126	(1.532.599)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(31.351.415)	(9.176.250)	(3.500.000)	1.500.000
23. İhracat	419.042.792	83.211.052	59.107.422	64.966
24. İthalat	476.994.960	89.522.971	66.401.085	6.911.697

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Avro ve İngiliz Sterlini'ndeki %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

	Vergi öncesi kar	Vergi öncesi kar
31 Aralık 2016	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	445.889	(445.889)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)		
3- ABD Doları net etki (1+2)	445.889	(445.889)
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	174.212	(174.212)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)		
6- Avro net etki (4+5)	174.212	(174.212)
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	252.244	(252.244)
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)		
9- İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)	252.244	(252.244)
Toplam (3+6+9)	872.345	(872.345)
	Vergi öncesi kar	Vergi öncesi kar
31 Aralık 2015	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	736.593	(736.593)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	736.593	(736.593)
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(190.786)	190.786
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(190.786)	190.786
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(14.020)	14.020
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)	(14.020)	14.020
Toplam (3+6+9)	531.787	(531.787)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**b) Faiz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi****Faiz oranı riski**

Grup'un faize duyarlı önemli bir varlığı yoktur. Grup'un gelirleri ve faaliyetlerinden nakit akımları, büyük oranda piyasa faiz oranındaki değişimlerden bağımsızdır.

Grup'un faiz oranı riski, kısa dönem borçlanmasından ve vadeli mevduatlarından kaynaklanmaktadır. Grup'un almış olduğu banka kredileri ve vadeli mevduatları sabit faizli olmakla beraber, operasyonların devamı için gelecek dönemlerdeki krediler ve mevduatları ilerde gerçekleşecek faiz oranlarından etkilenmektedir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla, Grup'un finansal yükümlülükleri sabit faizli banka kredilerinden oluşmaktadır.

Sermaye yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri, diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Grup'un faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sektördeki diğer şirketlerle paralel olarak Grup sermaye yönetiminde net finansal borç sermaye çarpanını izlemektedir. Bu çarpan net finansal borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net finansal borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam finansal borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi kredileri içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Toplam finansal borçlar	430.119.077	615.277.836
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler (Not 4)	(38.598.352)	(58.736.065)
Net finansal borç	391.520.725	556.541.771
Toplam özsermaye	242.958.092	245.239.099
Net finansal borç/özsermaye çarpanı	%161	%227

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR

Aktif piyasalarda ticareti yapılmayan finansal araçların gerçeğe uygun değeri, değerlendirme tekniklerinin kullanılması yoluyla belirlenir. Belirleme teknikleri, en az Grup'un özel tahminleri kadar güvenilir ve mevcut olduğu durumlarda gözlenebilir piyasa verilerinin maksimum düzeyde kullanımını sağlar. Eğer bir finansal aracın gerçeğe uygun değeri açısından gereken tüm girdiler gözlenebilir durumdaysa, bu araç seviye 2 kapsamındadır. Gerçeğe uygun değer hesaplamalarının, aşağıdaki hesaplama hiyerarşisinde belirtilen aşamalar baz alınarak açıklanmasını gerektirmektedir:

- Belirli varlıklar ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kote edilmiş fiyatlar (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1).
- Aşama 1 içinde yer alan kote edilmiş fiyatlardan başka, varlık ve yükümlülükler için, ya direk (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (Seviye 2).
- Gözlenebilir bir piyasa datası baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Aşağıdaki tablo, Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerindeki gerçeğe uygun değeri ile ölçülmüş varlıklarını göstermektedir:

31 Aralık 2016

Varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Türev finansal araçlar	-	51.800	-	51.800
Toplam	-	51.800	-	51.800

31 Aralık 2015

Varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Türev finansal araçlar	-	146.636	-	146.636
Toplam	-	146.636	-	146.636

Rayiç bedel, bir finansal enstrümanın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa, oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal enstrümanların tahmini rayiç bedelleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak tespit edilmiştir. Rayiç bedel tahmininde ve piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Grup, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

Finansal varlıklar - Finansal aktiflerin, kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsenmeyecek ölçüde olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

Finansal yükümlülükler - Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan sabit faiz oranı ile değerlendirildiğinde, rayiç değerinin taşınan değere yakın olduğu görülmüştür. Kısa vadeli kredilerinin ise vadelerinin kısa olması nedeniyle taşınan değerlerinin rayiç değeri yansıttığı varsayılmaktadır.

NOT 30 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.

NOT 31 - FİNANSAL TABLOLARIN ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

Yoktur.

2016 YILINA AİT 24.03.2017 TARİHLİ OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINA İLİŞKİN BİLGİLENDİRME NOTU

I. 24.03.2017 TARİHLİOLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINA DAVET

Şirketimiz 2016 yılı çalışmalarını incelemek ve aşağıda yazılı gündemi görüşüp karara bağlamak üzere Olağan Genel Kurul Toplantısını 24.03.2017 tarihinde Cuma günü saat 14:00'da, Divan İstanbul Oteli, Asker Ocağı Cad. No:1 Elmadağ Şişli - İstanbul (Tel: 0212 315 55 00) adresinde yapılacaktır.

2016 Faaliyet Yılına ait Finansal Tablolar, Bağımsız Denetim Raporu, Kâr Dağıtımına İlişkin teklif ile Faaliyet Raporu ve ekinde Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu ve işbu gündem maddeleri ile Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uyum için gerekli açıklamaları içeren ayrıntılı Bilgilendirme Notu toplantıdan en az üç hafta önce kanuni süresi içinde Şikayet Merkezi'nde, www.otokar.com.tr adresindeki Şirket kurumsal internet sitesinde ve Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun, Elektronik Genel Kurul sisteminde Sayın Pay sahiplerinin incelemelerine hazır bulundurulacaktır.

Toplantıya bizzat iştirak edemeyecek ortaklarımızın, elektronik yöntemle katılacak pay sahiplerinin hakkı ve yükümlülükleri saklı olmak kaydıyla, vekaletnamelerini mevzuata uygun olarak düzenlemeleri veya vekaletname formu örneğini Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. (Yapı Kredi Plaza / Levent-İstanbul) ile Şirket birimlerimizden veya www.otokar.com.tr adresindeki Şirketimizin kurumsal internet sitesinden temin etmeleri ve bu doğrultuda 24.12.2013 tarih ve 28861 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren II-30.1 sayılı "Vekaleten Oy Kullanılması ve Çağrı Yoluyla Vekalet Toplanması Tebliği"nde öngörülen hususları da yerine getirerek, imzası noterce onaylanmış vekaletnamelerini Şirkete ibraz etmeleri gerekmektedir. Elektronik Genel Kurul Sistemi üzerinden elektronik yöntemle atanmış olan vekilin bir vekalet belgesi ibrazı gerekli değildir. Söz konusu **Tebliğ'de zorunlu tutulan ve genel kurul davet ilanı ekinde yer alan vekaletname örneğine uygun olmayan vekaletnameler, hukuki sorumluluğumuz nedeniyle kesinlikle kabul edilmeyecektir.**

Elektronik Genel Kurul Sistemi ile oy kullanacak Pay Sahiplerimizin, ilgili Yönetmelik ve Tebliğ kapsamındaki yükümlüklerini yerine getirebilmeleri için Merkezi Kayıt Kuruluşu'ndan, Şirketimizin www.otokar.com.tr adresindeki kurumsal internet sitesinden veya Şirket Merkezimizden (Tel:0216 489 29 50) bilgi edinmeleri rica olunur.

6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun 415 inci maddesinin 4 üncü fıkrası ve Sermaye Piyasası Kanunu'nun 30 uncu maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca, genel kurula katılma ve oy kullanma hakkı, pay senetlerinin depo edilmesi şartına bağlı değildir. Bu çerçevede, pay sahiplerimizin Genel Kurul Toplantısı'na katılmak istemeleri durumunda, paylarını bloke ettirmelerine gerek bulunmamaktadır.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca, kişisel verilerinizin Şirketimiz tarafından işlenmesine ilişkin detaylı bilgilere www.otokar.com.tr internet adresinden kamuoyu ile paylaşılmış olan Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Kişisel Verilerin Korunması ve İşlenmesi Politikası'ndan ulaşabilirsiniz.

Olağan Genel Kurul Toplantısında Gündem Maddelerinin oylanmasına ilişkin elektronik ortamda oy kullanılma hükümleri saklı olmak kaydıyla, el kaldırma usulü ile açık oylama yöntemi kullanılacaktır.

Genel Kurul toplantımıza tüm hak ve menfaat sahipleri ile basın-yayın organları davetlidir.

Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca nama yazılı olup borsada işlem gören paylar için Pay Sahiplerine ayrıca taahhütlü mektupla bildirim yapılmayacaktır.

Sayın Pay Sahiplerinin bilgilerine arz olunur.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş. YÖNETİM KURULU

Şirket Merkez Adresi: Aydınevler Mahallesi, Dumlupınar Caddesi, No:58 A Blok Küçükyalı - İstanbul

Ticaret Sicili ve Numarası: İstanbul – 83467

Mersis No: 0649001827200010

2. SPK DÜZENLEMELERİ KAPSAMINDA EK AÇIKLAMALARIMIZ

Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 3 Ocak 2014 tarihinde yürürlüğe giren II-17.1 sayılı "Kurumsal Yönetim Tebliği" uyarınca yapılması gereken ek açıklamalardan gündem maddeleri ile ilgili olanlar aşağıda ilgili gündem maddesinde yapılmış olup, diğer zorunlu genel açıklamalar ise bu bölümde bilginize sunulmaktadır:

2.1. Ortaklık Yapısı ve Oy Hakları

Şirketimizde oy haklarının kullanımına yönelik ana sözleşmemizde bir imtiyaz bulunmamaktadır.

Pay sahiplerimizin oy hakları aşağıdaki tabloda bilgilerinize sunulmaktadır:

Hissedar	Pay Tutarı (TL)	Sermaye Oranı (%)	Oy Hakkı	Oy Hakkı Oranı (%)
Koç Holding A.Ş.	10.722.749,81	44,68	10.722.749.809	44,68
Ünver Holding A.Ş.	5.954.943,83	24,81	5.954.943.830	24,81
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	647.274,75	2,70	647.274.750	2,70
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	140.599,17	0,59	140.599.174	0,59
Diğer (Halka açık payları içermektedir)	6,534,432,44	27,23	6.534.432.437	27,23
Toplam	24.000.000.00	100,00%	24.000.000.000	100,00%

2.2. Şirketimiz ve Bağlı Ortaklığımızın Faaliyetlerini Önemli Ölçüde Etkileyecek Yönetim ve Faaliyet Değişiklikleri:

Ortaklığımızın ve bağlı ortaklıklarının geçmiş hesap döneminde gerçekleşen veya gelecek hesap dönemlerinde planladığı ortaklık faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyecek yönetim ve faaliyetlerindeki değişiklikler ve bu değişikliklerin gerekçeleri hakkında bilgi aşağıda sunulmaktadır:

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. olarak stratejik hedeflerimiz çerçevesinde, 2016 yılında Şirket faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyecek yönetim ve faaliyet değişiklikleri gerçekleşmemiştir. Gelecek hesap dönemleri için de önemli yönetim ve faaliyet değişiklikleri planlanmamaktadır.

2.3. Pay Sahiplerinin Gündeme Madde Konulmasına İlişkin Talepleri Hakkında Bilgi:

Ortaklık pay sahiplerinin gündeme madde konulmasına ilişkin Yatırımcı İlişkileri Bölümü'ne yazılı olarak iletmış oldukları talepleri, yönetim kurulunun ortakların gündem önerilerini kabul etmediği hallerde, kabul görmeyen öneriler ile ret gerekçeleri ile ilgili bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

2016 yılı faaliyetlerinin görüşüleceği Olağan Genel Kurul toplantısı için böyle bir talep iletilmemiştir.

2016 YILINA AİT 24.03.2017 TARİHLİ OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINA İLİŞKİN BİLGİLENDİRME NOTU

1. 24.03.2017 TARİHLİ OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISI GÜNDEM MADDELERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALARIMIZ

1. Açılış ve Toplantı Başkanlığı'nın seçilmesi

"6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu" (TTK), "Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcileri hakkında Yönetmelik" ("Yönetmelik" veya "Genel Kurul Yönetmeliği") ve Genel Kurul İç Yönergesinin 7. Maddesinin hükümleri çerçevesinde Genel Kurul toplantısını yönetecek Toplantı Başkanı seçimi yapılacaktır. Toplantı Başkanı tarafından Genel Kurul İç yönergesine uygun olarak en az bir Tutanak Yazmanı görevlendirilir. Toplantı Başkanı yeterli sayıda oy toplama memuru da seçebilir.

2. Şirket Yönetim Kurulu'nca hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Raporu'nun okunması, müzakeresi ve onaylanması;

TTK, Yönetmelik ve Sermaye Piyasası Kanunu ile ilgili düzenlemeler çerçevesinde, Genel Kurul toplantısından önceki üç hafta süreyle Şirketimiz Merkezi'nde, MKK'nın Elektronik Genel Kurul portalında ve www.otokar.com.tr adresindeki Şirketimiz kurumsal internet sitesinde ortaklarımızın incelemesine sunulan kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporunun da yer aldığı gibi 2016 Yılı Faaliyet Raporu hakkında bilgi verilerek, Faaliyet Raporu ortaklarımızın görüşüne ve onayına sunulacaktır.

3. 2016 Yılı hesap dönemine ilişkin Bağımsız Denetim Rapor Özeti'nin okunması,

Genel Kurul toplantısından önceki üç hafta süreyle Şirketimiz Merkezi'nde, MKK'nın Elektronik Genel Kurul portalında ve www.otokar.com.tr adresindeki Şirketimiz kurumsal internet sitesinde ortaklarımızın incelemesine sunulan TTK ile Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri uyarınca hazırlanan Bağımsız Denetim Raporu hakkında Genel Kurul'a bilgi verilecektir.

4. 2016 Yılı hesap dönemine ilişkin Finansal Tabloların okunması, müzakeresi ve onaylanması

TTK, Yönetmelik ve Sermaye Piyasası Kanunu ile ilgili düzenlemeler çerçevesinde, Genel Kurul toplantısından önceki üç hafta süreyle Şirketimiz Merkezi'nde, MKK'nın Elektronik Genel Kurul portalında ve www.otokar.com.tr adresindeki Şirketimiz kurumsal internet sitesinde ortaklarımızın incelemesine sunulan finansal tablolarımız ve Vergi Usul Kanunu'na göre hazırlanan mali tablolarımız hakkında bilgi verilerek ortaklarımızın görüşüne ve onayına sunulacaktır.

5. Yönetim Kurulu üyelerinin Şirket'in 2016 yılı faaliyetlerinden dolayı ayrı ayrı ibra edilmesi

TTK ve Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Yönetim Kurulu üyelerimizin 2016 yılı faaliyet, işlem ve hesaplarından ötürü ayrı ayrı ibra edilmeleri Genel Kurul'un onayına sunulacaktır.

6. Şirket'in kâr dağıtım politikası çerçevesinde hazırlanan, 2016 yılı kârının dağıtılması ve kâr dağıtım tarihi konusundaki Yönetim Kurulu'nun önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddi

Şirketimiz tarafından Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarına uyumlu olarak hazırlanan ve PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.'nin (A member of PricewaterhouseCoopers) tarafından denetlenen 01.01.2016- 31.12.2016 hesap dönemine ait finansal tablolarımıza göre 69.725.866- TL ana ortaklığa ait "Konsolide Net Dönem Kârı" elde edilmiş olup, Kâr Dağıtım Politikamız, uzun vadeli stratejimiz, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınarak, II-19.1 sayılı Kâr Payı Tebliği ve bu tebliğ uyarınca ilan edilen Kâr Payı Rehberi'nde yer alan Kâr Dağıtım Tablosu formatına uygun olarak hazırlanan kâr dağıtım önerimize ilişkin tablo ve Kâr Dağıtım Politikamız **EK/1**'de yer almaktadır.

7. Yönetim Kurulu'nun Şirket Esas Sözleşmesi'nin "Şirketin Merkez ve Şubeleri" başlıklı 5. maddesi ve "Sermaye" başlıklı 7. maddesinin değişikliği hakkındaki önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddedilmesi

Şirketimiz esas sözleşmesinin "Merkez ve Şubeler" başlıklı 5. maddesinin, şirket iş merkezi adresinde belediye tarafından yapılan cadde isim değişikliğinin esas sözleşmeye yansıtılması ve "Sermaye" başlıklı 7. Maddesinin ise, kayıtlı sermaye tavanının geçerlilik süresinin uzatılması nedenleriyle hazırlanan ve ilgili yönetim kurulu kararı ile birlikte **EK/2**'de yer alan Esas Sözleşme Değişiklikleri Genel Kurul'un onayına sunulacaktır. Söz konusu esas sözleşme değişiklikleri için SPK'dan 13.02.2017 tarihli, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan 17.02.2017 tarihli onaylar alınmıştır.

8. Yönetim Kurulu Üye sayısının ve görev sürelerinin belirlenmesi, belirlenen üye sayısına göre seçim yapılması, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin seçilmesi

SPK düzenlemeleri, TTK ve Yönetmelik gereğince esas sözleşmemizde yer alan Yönetim Kurulu üye seçimine ilişkin esaslar dikkate alınarak süresi dolan Yönetim Kurulu üyeleri yerine yenileri seçilecektir. Ayrıca SPK'nın II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliğine uyum amacıyla bağımsız üye seçimi gerçekleştirilecektir.

Esas sözleşmemizin 11. maddesine göre Şirketimiz, Genel Kurul tarafından Türk Ticaret Kanunu hükümleri kapsamında, en çok 3 yıl için seçilecek en az 5 (beş) üyeli bir Yönetim Kurulu tarafından idare edilir. Genel Kurul, süresi sona ermiş olmasa dahi Yönetim Kurulu'nun yenilenmesine karar verebilir.

Toplam 9 üyeden oluşması öngörülen Yönetim Kurulu için seçilecek Yönetim Kurulu üyelerinden 3'ü SPK zorunlu Kurumsal Yönetim İlkelerinde tanımlanan bağımsızlık kriterlerini taşımak zorundadır.

Kendisine iletilen adayları değerlendiren Kurumsal Yönetim Komitemizin önerisi üzerine Yönetim Kurulumuz tarafından alınan karar ile Sn.İsmet Böcügöz, Sn.Abdulkadir Öncül ve Sn.Ahmet Nezih Olcay Bağımsız Yönetim Kurulu üye adayı olarak belirlenmiştir.

Yönetim Kurulu üye adaylarımızın özgeçmişleri ve bağımsız üye adaylarının bağımsızlık beyanları **EK/3**'de sunulmaktadır.

9. Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğince Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticiler için "Ücret Politikası" ve politika kapsamında yapılan ödemeler hakkında Pay Sahiplerine bilgi verilmesi ve onaylanması

SPK'nın 4.6.2. nolu Zorunlu Kurumsal Yönetim İlkesi uyarınca Yönetim Kurulu üyelerinin ve Üst Düzey Yöneticilerin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmeli ve Genel Kurul toplantısında ayrı bir madde olarak ortakların bilgisine sunulacak pay sahiplerine bu konuda görüş bildirme imkânı tanınmalıdır. Bu amaçla hazırlanan ücret politikası **EK/4**'de yer almaktadır. 2016 faaliyet yılına ilişkin finansal raporlarımızın 27 nolu dipnotunda da belirtildiği üzere 2016 yılı içinde Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. tarafından yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere toplam 12,5 milyon TL menfaat sağlanmıştır.

10. Yönetim Kurulu üyelerinin yıllık brüt ücretlerinin belirlenmesi

9 nolu gündem maddesi ile ortakların onayına sunulan Ücret Politikamız kapsamında 2017 faaliyet yılında yönetim kurulu üyelerinin yıllık brüt ücret tutarı pay sahiplerimiz tarafından belirlenecektir.

2016 YILINA AİT 24.03.2017 TARİHLİ OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINA İLİŞKİN BİLGİLENDİRME NOTU

1. Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri gereğince Yönetim Kurulu tarafından yapılan Bağımsız Denetim Kurulu seçiminin onaylanması

Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uygun olarak, Yönetim Kurulumuzun 20.02.2017 tarihli toplantısında, Denetimden Sorumlu Komite'nin görüşü alınarak, Şirketimizin 2017 yılı hesap dönemindeki finansal raporların denetlenmesi ile bu kanunlardaki ilgili düzenlemeler kapsamındaki diğer faaliyetleri yürütmek üzere PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.'nin (A member of PricewaterhouseCoopers) seçilmesine karar verilmiş olup, bu seçim Genel Kurul'un onayına sunulacaktır.

2. Şirketin 2016 yılı içerisinde yaptığı bağışları hakkında pay sahiplerine bilgi verilmesi ve 2017 yılında yapılacak bağışlar için üst sınır belirlenmesi

Yönetim Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-19.1 sayılı Kâr Payı Tebliği'nin 6'ncı maddesi gereğince, yapılacak bağışın sınırı, esas sözleşmede belirtilmeyen durumlarda genel kurulca belirlenmeli ve yapılan bağış ve ödemeler olağan genel kurulda ortakların bilgisine sunulmalıdır. 2016 yılı içinde vakıf ve derneklere yapılan toplam bağış tutarı 1.460.900 TL dir. Ayrıca 2017 yılında yapılacak bağışlar için üst sınır genel kurul tarafından belirlenecektir.

3. Yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerine, Yönetim Kurulu Üyelerine, üst düzey yöneticilere ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî yakınlarına; Türk Ticaret Kanunu'nun 395. ve 396. maddeleri çerçevesinde izin verilmesi ve Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim Tebliği doğrultusunda 2016 yılı içerisinde bu kapsamda gerçekleştirilen işlemler hakkında pay sahiplerine bilgi verilmesi

Yönetim Kurulu üyelerimizin TTK'nun "Şirketle İşlem Yapma, Şirkete Borçlanma yasağı" başlıklı 395 inci maddesinin birinci fıkrası ve "Rekabet Yasağı" başlıklı 396'ncı maddeleri çerçevesinde işlem yapabilmeleri ancak Genel Kurul'un onayı ile mümkündür.

SPK'nın 1.3.6. nolu zorunlu Kurumsal Yönetim İlkesi uyarınca, yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerinin, yönetim kurulu üyelerinin, idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarının, ortaklık veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek önemli bir işlem yapması ve/veya ortaklığın veya bağlı ortaklıklarının işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası hesabına yapması ya da aynı tür ticari işlemlerle uğraşan bir başka ortaklığa sorumluluğu sınırsız ortak sıfatıyla girmesi durumunda; söz konusu işlemler, genel kurulda konuya ilişkin ayrıntılı bilgi verilmek üzere ayrı bir gündem maddesi olarak genel kurul gündemine alınır ve genel kurul tutanağına işlenir.

Bu düzenlemelerin gereğini yerine getirebilmek amacıyla, söz konusu iznin verilmesi Genel Kurul'da ortaklarımızın onayına sunulacak, ayrıca yıl içinde bu nitelikte gerçekleştirilen işlemler hakkında ortaklarımız bilgilendirilecek olup, yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerinin, yönetim kurulu üyelerinin, idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarının bir kısmı, Şirketimiz ile benzer faaliyet konusu olanlar dahil diğer bazı Koç Topluluğu şirketlerinde yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmaktadırlar. 2016 yılı içerisinde, Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 1.3.6 numaralı ilkesi kapsamında bilgilendirme gerektiren bir işlem olmamıştır.

4. Dilek ve Görüşler

EKLER:

EK/1 Kâr Dağıtım Politikası, Yönetim Kurulu'nun 2016 Yılı Kârının Dağıtımına İlişkin Teklifi ve Önerilen Kâr Dağıtım Tablosu (Bkz. Sayfa 56-57)

EK/2 Esas Sözleşme Değişiklikleri ve İlgili Yönetim Kurulu Kararı (Bkz. Sayfa 58-59)

EK/3 Yönetim Kurulu Üye Adaylarının Özgeçmişleri ve Bağımsız Üye Adaylarının Bağımsızlık Beyanları (Bkz. Sayfa 46-47)

EK/4 Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikası (Bkz. Sayfa 48)

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Ar-Ge Araştırma Geliştirme, bilgi dağarcığını artırmak amacıyla sistematik olarak sürdürülen yaratıcı çalışma ve bu bilginin yeni uygulamalar yaratmak için kullanılması demektir.

EMC Elektromanyetik Uyumluluk

EMI Elektromanyetik Girişim

EURO 5 Euro Emisyon Standardı (Maks. Kükürt 10ppm)

FAVÖK “Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr” anlamına gelmektedir.

İETT İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri

KBRN Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer

Likidite Bir varlığın hızlı ve kolay bir biçimde nakde çevrilebilme derecesidir.

Semi-treyler Dingil, lastik, fren, süspansiyon, ABS vb. yürüyüş grubu ve güvenlik aygıtlarını haiz olmakla birlikte, motoru haiz değildir.

SPK Sermaye Piyasası Kurulu

Treyler Motorlu bir taşıt tarafından çekilen ve taşıyacağı yükün özelliklerine has bir şekilde tasarlanıp imal edilen en az bir zdingili ve çekildiği taşıta çeki oku, döner tabla, kanca vb. adlarla tanımlanan bir bağlantı aygıtı aracılığı ile bağlanan yük taşıma amaçlı karayolu taşıt aracıdır. Üzerindeki yükün bir kısmını kendisine bağlı dingilin (dingillerin) taşıdığı, diğer kısmını da “Çekici” aracın taşıdığı araçtır.

TTK Türk Ticaret Kanunu

TÜRKAK Türk Akreditasyon Kurumu

ZPT Zırhlı personel taşıyıcı

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.

Genel Müdürlük

Aydınevler Mah. Dumlupınar Caddesi. No: 58 A Blok

34854 Küçüköyü İstanbul - Türkiye

Tel: 0216 489 29 50

Faks: 0216 489 29 67

Fabrika

Atatürk Cad. No: 6 Arifiye

54580 Sakarya - Türkiye

Tel: 0264 229 22 44

Faks: 0264 229 22 42

www.otokar.com.tr